

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. ZÁŘÍ 1905.

Číslo 9.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

K veliké jednotě německého Turnerstva náleží ve Spojených Státech i takové sbory, jež přímo mají ve štítu, že jsou sbory socialistických snah. A na vzdor tomu jeden společný je drží kruh nejen veliké jednoty, ale také jeden veliký mají list tendence pokrokové, svobodomyšlné na skrz a takového druhu, že poučení, jak u věcech tělocvičných, tak i všeobecného vzdělání lidového jest tak sestaveno, že každý bratr a sestra mohou jej směle číst a doma dětem svým ku čtení dávat.

“Žlutá zimnice”, která vypukla v Novém Orleansu a jala se se zlověstnou rychlostí šířiti krajiny jižními, jest výtečnou ilustrací pořekadla: “doktore, vyleč dříve sebe sám...” — Hlavní město Cuby, Havana, byla hotovým pařeníštěm “žluté zimnice” — ale Američané po vypuzení Španělů vypudili za nimi i “žlutý mor”. Zavedli různá zdravotní opatření a přivedli Havanu do takového stavu, že “žlutý mor” úplně vymizel, ale co prováděli jsme v cizině, to opomenuli jsme doma — a zvláštní ironií osudu jest, že Cuba byla nyní nucena zříditi přísnou karanténu, aby nákaza nebyla přenesena tam z jižních končin amerických. V ohledu tom podobali se Američané mnohým velkým reformátorům: kázali jiným to, co sami doma neprováděli. č.

Obyčejně tam, kde Sokolstvo účinně zasáhlo v práci nezůstalo se při pouhých slovech planých. A to také platí tentokrát o agitaci na zbudování Havlíčkova pomníku v Chicagu. Naše stanovisko v ohledu tom jest určité a ustálené, jakž známo, proto však přece jen se těšíme tomu, že jest to zejména Sokol Slávský v Chicagu, který k cíli tomu povolil sám sto dollarů. Obnos ten dojísta bude fondu jen pěkným přírůstkem a jiným sborům pobídkou. Máme v tom žití našem národním rozdělaných v době přítomné všelikých podniků, jen co je pravda, ale také je pravda, že bylo by již na čase, abychom aspoň něco dodělali, před cizinou náležitě se reprezentující.

“Postižený kletbou bohaectví”, — tak píšou některé americké časopisy o známém boháči Rockefellerovi, který aby snad zakoupil si přízeň lidu, jal se bohaectví své rozdávatí plnými rukama různým učilištím a kostelům. Ale veřejnost americká nedala

se štědrostí touto mýliti. “Snaží se zakoupiti si armády velebitelů”, tak bylo se všech stran voláno, a některé ústavy nabízené dary přímo odmítly a ty, které je přijaly, staly se terčem ostrých útoků — ba mnozí občané jali se měniti své závěti, a odvolávali odkazy, ústavům těmto učiněné. — Jest to ale opravdu kletba bohaectví? Nikoliv — jest to pouze odplata za ten s p ů s o b, jakým si Rockefeller k bohaectví dopomohl. Amerika ctí a váží si těch, kdo příčinlivostí svojí, podnikavostí, svojí energií domohli se zámožnosti, ale s hnusem odvrací se od těch, jimž žádný prostředek nebyl dosti nízkým, žádná cesta dosti špatnou, kdož modle mamonu obětovali svoji čest, své dobré jméno. A to jest právě to, co dnes na Rockefellerovi se mstí — ne bohaectví, ale ten způsob, jakým si k němu pomohl. č.

Vedle přísných požadavků a shod různých okolností, uznávalo se vždy všeobecně, že první podmínkou ideální krásy těla, podmínkou nevyhnutelnou jest naprostá souměrnost a pravidelnost všech údů těla a rysy se navzájem líšící, že nepěkné jsou. A zatím jest právě naopak. Krásné svalstvo, utužené, pevné a hbité není na příklad na obou rukou vždy stejné míry, jako svalnaté lítko pěkného tvaru nemusí být zrovna stejné na vlas s oním na druhé straně. Stačí tu spokojiti se pouhými fakty. Vezměte sochu krásného gladiatora, aneb měřte pěkně vzrostlého atleta, aneb sokola, ba vezměte za předmět svého vyšetřování vzor krásy, krásu zosobněnou — bohyni Venuši Miloskou, jejíž socha nyní v Louvru v Paříži se nalezá. Při měření rozměru tváře a těla seznáte jaké jsou tu odchýlky a jak právě takováto krásná sestava těla mile na oko působí.

Řekneme-li, že čin prof. Šimka, jenž Nár. Jed. Sokolské vrátil diplom čestného členství, nás překvapil, nevyjádřujeme tím ani z daleka poeity, jaké oznámení to v nitru našem vyvolalo. Pohlíželi jsme na prof. Šimka jako na muže, jenž vysoko povznesen jest nad veškeré osobní hašteření, a jenž by byl posledním, který proto, že nepohodl se s některými členy naší organisace, vmetl by takovou urážku v tvář celému Sokolstvu. Co má neb měla Nár. Jed. Sokolská co dělati se sporem, který vznikl mezi ním a členy našimi? Uznává prof. Šimek dnes, po chlad-

nejším uvážení, že jednal správně, když tak nešetně zachoval se vůči moené národní organisaci jenom proto, že někteří členové osmělili se míti o jistém tělese jiné náhledy nežli on? Nár. Jed. Sokolská může si z toho vzíti poučení pro budoucnost, aby při udílení členství čestného počínala si poněkud opatrněji, nedávala se unášeti chvilkovým nadšením — jinak se může dočkati častěji, že co dnes některému jednotlivci nabídne jako poetu, zítra jí to bude nešetrně hozeno pod nohy. č.

Naříkat a bědovat co bylo nám nesluší. Musíme počítati jen s přítomností, danými poměry a okolnostmi stávajícími, jestli pak ty nevyhovují, musíme vlastní prací snažiti se o změnu a činem v době přítomné dokázati, seč dobrá naše věc. Začneme od mládeže naší až k nám samým. Mluvkové protivní, kteří stále mají vlastenectví na jazyku a ruku na dollary napřaženou, mluvkové o bratrství, již hned v zápětí slinou pomluvy tě zasáhnouti chtějí, mluvkové chlubní, již jen pořáde tvrdí o sobě, jací byli ve vlasti doma pašáci, aniž zde by co ukázati mohli a mluvkové jiní nám mnoho nepomohou. Držme se zdraví a síly a s nimi souvisící dělnosti a zdatnosti lidu našeho a tím vykonáme více i v zemi této, nežli samým pitomým a titěrným "vlastenčením" na dluh, "vlastenčením," jež vreholí v tom jen povídat a povídat, fráze papouškovat a při tom do opravdy ani prstem hnout. Takovéto "spasitelství" Sokolstva amerického vyvolá u nás jen útrpný úsměv na rtu, vzpomínající těch všech dávných a ohromných obětí a toho počátečního materiálu, na němž my začátečníci u prázdných mis — museli pracovat, činit se a zase pracovat.

Není tomu dávno, co v jedné zábavě přisedl k nám jeden z nejstarších sokolů chicagských — sokol, v jehož družstvu stávali jsme v dávných letech sedmdesátých jako žáci — a započal hned hovor o našem orgánu. Pravidl, s jakou touhou nejenom on, ale i členové rodiny jeho na list náš každý měsíc čekají a dodal: "A co líbí se mi nejvíce, jest, že leostýchá se náš list říci slovo trpké pravdy i tam, kde týká se sokolů samých." — Tento úsudek sokola, na něhož od první chvíle, co jsme jej poznali, nepřestali jsme pohlížeti s úctou nejhlubší, jest postačitelnou odpovědí na tajné nájezdy mnohých taky sokolů, kteří o pravém poslání a významu Sokolstva ponětí nemajíce, k našim řadám přiblíží se jen tenkrát, když na chvílku zaskvíti se mohou v bengálském osvětlení laciné slávy a vytkneme-li jim některé nepřístojnosti, staví se uraženými a nás snaží se odbýti nějakým chlapeckým "vtipem". My však dnes víme již, že pravé jádro Sokolstva jest s námi i budeme na vytknuté dráze kráčet dále a mnohé ty naše "pány sokoly" před spravedlivým posudkem ani sokolský knoflík neuchrání. č.

V "Colliers Weekly" ze dne 8. července čteme jak následuje: "Veřejný tisk dluhuje lidu opravu. Časopisy jsou kazatelnami demokracie. Časopisy učinily však tolik na vytvoření úspěchu "klamu a šalby" v léčení, že povinností jejich zjevnou jest napravit a pomoci pokud jen lze. My učiníme zásluhu v části své. Ačkoliv jsou některé neškodné, tož nejlepší cestou v oznamování jest vyloučiti oznamované patentky všechny a my v tom ohledu také máme své pravidlo, že v oznámkovou část listu našeho vlouditi se nemá ani jeden takový humbuk, ať již pod jakoukoli rouškou. Však pouhé odmítnutí pomahati takovému zlu není ještě dostačující. Naopak my se přičiníme aby veřejnost nemohla se státi tak snadno obětí. Přesvědčili jsme se o všelikých patentních lékách, jak škodlivými jsou a co všechno obsahují a škůdeové vlastní chtěli míti důkazů. A mají je také dostat. Vynikající novinář, zkušený v pracích svých a upřímný ve snaze pomoci lidu chudému, tak často odíranému, povede tento boj způsobem nanejvýš účinným a pracuje již dnes s námi. Odhalí hlavní břevna všeliké, poví nám jak se s nimi vede obchod, z čeho jsou zrobeny a jaké jsou výsledky takového požívání takových letkvarů. "Komu asi po čtení těchto řádků zvoní v uších nejvíce ze všech těch našich českých "výrobečů"? Naposledy ten zpropadený žurnál má na někoho také "osobní zášť." Dost možné, jako že možná jsou i česká odhalení českých humbuků.

V minulém čísle "Sok. Am." oznamuje br. Vůch ze St. Louis, že v tamní Jednotě přijat byl návrh, aby při sletu sokolském v Praze Nár. Jed. Sokolská zastoupena byla 8 přeborníky — a sice dvěma z každé župy. Nám se při tom nezamlouvá odstavec, aby každá župa zastoupena byla dvěma členy. Uznáváme zajisté všichni, že má-li N. J. S. takové oběti přinést, jaké by vyžadovalo vyslání 8 členného družstva do staré vlasti, musí to býti v každém ohledu družstvo vzorné, musí to býti borei nejvyšší. Dejme tomu ale, že jedna župa chová ve svém středu čtyry boree první třídy, musili by druží dva odpadnouti, aby učinili místo boreům slabším, kteří by náleželi k župě druhé. Někdo snad namítne, že mají všechny župy k stejnému zastoupení stejné právo, když musí nésti stejně tíži povinností. Ano — právo to neupíráme — ale co by bylo pro nás jako pro celou důležitější: vyhověti tomuto právu a vyslati družstvo slabší, anebo ponechati tuto otázku úplně stranou a bráti hlavní zřetel na to, aby všichni vyslaní borei tvořili výkvět našeho evičického členstva? — Dále praví br. Vůch: Každý dolar na podobnou věc obětovaný přišel by nám zpět ve způsobu neunavné a nadšenější práce a vytrvalosti na poli sokolském." — Mělo by tak být, bratře, ale skutečnost nás učí o jiném. Kolik věrných pracovníků zůstalo nám až do dnešní doby z těch, kdož byli vy-

slání sbory svými do Čech r. 1887? Počítej, a uvidíš, jak záhy budeš s počítáním hotov. Není dobře, odváděti se podobným illusím. Kolik bratrů z těch, jež sbory vyslaly do evičitelského běhu v Chicagu, je dnes činný? Zde nutila je přímo mravní povinnost, aby v činnosti setrvali a jak víme, někteří nám zmizeli s očí hned po svém návratu domů. Sbory jim hradily vydání za několika týdnů pobyt v cizím městě — a to zdá se, u některých bylo to hlavní. Tam, kde láska k věci sokolské nezapustila kořenů, kde jedná se členům jen o ukojení jejich choutek, jejich marnivosti, tam ani vyslání k sletu v řadách našich je neudrží. Víme, že slova ta nemají tak pěkný zvuk, jako slova br. Vůchy, ale pronášíme je — ač neradi — na základě nabytých zkušeností. ě.

Nevíme s určitostí v kolika sborech našich vzpomělo se památky Miroslava Tyrše, dne 8. srpna a před šikem v evičárnách našich, však doporučovali byehom bratrům a sestrám našim, aby hlavně tohoto dne v dějinách Sokolstva veledůležitěho a smutného vždy a všude pamatovali. Dáti vděk vhodným způsobem na jevo vůči památce našich zakladatelů jest nejen naší povinností, ale sluší řadám našim sbratřeným. A což, kdybyehom si v den Tyršův a Fuegnerův usmyslili, že odvedeme k jistému účelu sokolskému vždy jednou ročně jistou dobrovolnou daň národní, každý z nás jednotlivce, sokol a sokolka, jakž již na místě tomto jednou jsme psali. Nebylo by to hezké? A dá se provést, jen když budeme chtít a zase chtít.

Někteří bratři proto snad, že V. V. N. J. S. nechtěl a nemohl sáhnouti do fondů ku zcela jiným účelům určeným, nežli na krytí výloh částečně spojených s účastenstvím našim na příštím sletu v Praze, hněvají se dnes, ba hněvají se i po rozhodnutí sborů našich všech a nedělají u věci té nic, zhora nic. A přece tolik jest jisto, že sletu příštím zastoupení býti chceme, ba že káže nám tak povinnost. Nebylo by již na čase, aby jisté a určité kroky se staly, aby ve sboru každém již ode dneška pilně se pracovalo? Chicagské pak sbory, jež čistý výnos z Colisea navzájem si rozdělily, mají nyní již každý určitou částku do podobného fondu a najdou-li si cesty, jak fond ten zveličovati, výlohy jejich boreů vyslaných v počtu větším spíše by se kryly. Jestli máme býti opravdu náležitě reprezentováni, jest již nejvyšší čas nejen dobré síly evičební vybrati, ale starati se, aby tyto síly byly tam v té vlasti naší staré i co do počtu mnohé a snahy jejich po vyniknutí opravdové. Slet o celý rok poodložen a sice na rok 1907. Výmluvy, že času není dosti neplatí, jako spíše vůle dobrá a čin.

Vždy, když dojde v řadách svobodomyšlných k nějakému sporu, najdou si zpátečníci vhodnou pří-

ležitost, aby do řad našich vrazili vlastní náš klín. A obyčejně použijí způsobu a cest agitačních toho druhu, že divíme se jakž jen ve své zaslepenosti jsme nepostrehli. Jestli naše organizace a instituce vzdělavatelné a pokrokové tu, aneb onde se utkaly, již tu jsou páni páteři a založí aspoň z části podobné spolky pro své ovečky i využítují našich sporů z důstatek. Nyní pak, vidouce ty nepřehledné davy sokolské v Coliseu, tu nadějnou a zkázněnou mládež naši a majíce dobu za vhodnou, zakládají si v mnohých osadách "katolické spolky sokolské". Upíráme jim práva ovšem honositi se jménem Sokol, však hned v zápětí počín taký jim schvalujeme, pokud vlastního tělocviku se týče. Ba co víme, vidíme jen v tom znovu a znovu důkaz, že praktičtí páni páteři nejen, že museli uznati důležitost tělocviku, ale zavádějí jej do škol svých farních, vidí v naší zkázněnosti vhodný pro ně prostředek udržení mládeže své u kostela. Jiných lepších snah dojista nemají ti, již po leta hlásají chudému lidu, že pozemská bída a strádání jsou pouhou přípravou ku království božímu, jímž po smrti uboží za svá utrpení budou odměněni. Výmluvnými slovy hřímají s kazatelen, že touha po penězích a po dobru jest hříchem a že netoliko chlebem, ale také slovem božím živ jest člověk. Sami se ovšem podle toho neřídili a jim čím kdo více dolárců dá, tím více jejich chtějí, vedle všech těch statků jiných pozemských. Cesty jakž pak statků těch získati mohou býti rozličné.

Kdyby dojití mělo ku Svazu a zajisté, že záhy dojde, proč nemohli byehom mít vlastní, veliký týdeník sokolský, jenž hájil by zájmy všech tří jednot a jsa sestaven podle vzoru "Turnzeitung" vynikal by nad veškeré dnešní listy české, nejen celkovým rázem veliké organizace, látkou, ale i směrem, zásadami a cílem určitým. Rozdílné snahy naše ve všech třech jednotách nejsou toho druhu, aby v pokrokově vedeném listu dnes již vaditi mohly. Dejme tomu, že listy nynější byehom zrušili a do pořadatelství velikého týdeníku pozvali činovníky schopné ze všech třech jednot, každý o sobě pak dle oboru svého máje zodpovědnost za vlastní rubriku. Představme si v duchu jen jak účinně mohl by zasahovati list toho druhu do otázek českých, veřejných a věci sokolské napomahati ve všech vrstvách lidu našeho. Byl by to list samostatný, neodvislý a svérázný, jenž nikterak nebyl by založen na hlouposti a krátkosti lidské, senační a krvavé rubriky by tu nebylo, ten cíl hrabati peníze ze všech vrstev naší společnosti by odpadl spolu se snahou, býti pro všechny a nabízet všemno zde pod fangličkou svobodomyšlnosti, tam katolictví a jinde humbukářství, protestantství a předstíraného husitismu. U nás byly by vyšší cíle, výchova lidu opravdová bez všelikých insertních sítí, jež roztaženy jsou dnes lákavě na chudý, nezkušený lid. —

U nás v Americe říká se, že prý jest naprostá volnost náboženského smýšlení, pravá svoboda. A přece, ať začne se to, aneb ono, podnik vládní, státní, již musí k tomu být kazatel, kněz. Na první radu jde politikář ku knězi svému a mnohé veřejné zájmy od zpodá řídí kněžími, již jako kasta jsou nejsilnější oporou nynějšího nespravedlivého, trustovníkého a jiného pořádku. Vštěpují lidu nauky o nebi a pekle a jiná dogmata, účtu k autoritám světským i církevním a tak odvrací ten lid od nazírání na vlastní jeho bídu a příčiny její. Majitel velikých jatek postaví na blízku závodu svého kostel pro lid svůj a tam dělníkům za tolik a tolik dollarů pana zaměstnavatele vypráví se o účtě k němu a posmrtní blaženosti. A ubohý ten lid ještě za to povídání zaplatí krvavě a mozolně na těch jatkách pána svého vydřenými dollary. V kostele pán obrací oči k nebi a na jatkách k plnící se pokladně, co zatím foremani jeho drou lid do úpadu, ze studena do horka jej honí a na zdraví ničí den ode dne. Kletba tuberkulosity se zjeví chud'asovi a otcí sedmi dítek ve tváři, jest sláb a tu jej jednoduše z práce vyhodí, aby nového si našli otroka. V neděli pak slouží se slavná mše za ubohé duše v očištěci, modlí se za dobrodince na jatkách a jiné, co propuštěný dělník ubohý prodělává si očištěc v chudobné jizbě s dětmi hladovíci.

V jednom městě založilo si několik Čechů vinopalnu a protože od nich kupovali krajané a krajané tedy byli důkladně napájeni, říkalo se tomu český podnik — „vlastenecký podnik“. Tu však v městě sousedním měli jiní Češi tentýž nápad a vidouce, že prvním již příliš dobře se daří, založili zrovna takový podnik a ještě „vlastenečtější“, vlastenečtější proto, že dovolil několika jiným býti podílíky a sehnati potřebný kapitál. Tam i zde několik jednotlivců jednoduše dělalo obchod, jenže ve špinavé soutěži záhy si jali nadávat na vzájem, ba nová firma jala se o sobě do českého světa rozhlašovati, že její „spiritus“ jest čistší, výdatnější a proto podnik rázu mnohem národnějšího. Obě vinopalny měly kruh svých přátel a netrvalo dlouho přátelů a bývalí sousedi rvali se k vůli vinopalnám pěkně navzájem a do jindy klidného okolí vznesen nesvár, jenž jevil se v každé hospodě, v každém shromáždění, každém spolku českém, ba i nenávist zmocnila se sousedek, bab a bab v kalhotách, žen a dětí. Mezi tím však obě vinopalny na úkor lidu svého dělaly dobrý obchod. První vinopalnu mělo jen několik jednotlivců hned od začátku, druhou v nastalých sporech vykoupilo pár jednotlivců, chytráků a vedlo ji dále k ziskem ovšem značným. Lid kupoval dříve na jednom, teď na obou místech a obchod šel. Komu by napadlo hledati v tom a podobném konání nějaké vlastenečtví, nějakou očistu nějakého obchodu, kdo mohl by se odvážiti tvrzení, že podniky také nejsou jen a budou rázu soukromého, třeba veřejnosti vý-

robek svůj prodávaly. Pokud s výrobkem jejich veřejnost jest spokojena, dobrá, ať si je. A nyní srovnajte. Někomu napadne vydávat časopis, čili chce ten někdo mít jednoduše nejprve sám živobytí, chleba. Ať vystrčí fangličku zásad, aneb nestranosti jakéhokoliv druhu, jde tu vždy v první řadě o něho samotného a o jeho vlastní zájem, obchod, neboť čím lepší bude jeho výrobek, tím více bude mti odběratelů, anebo čím horší výrobek, jen když větší agitace, tím více předplatitelů. Tvrditi o sobě více, házet k vůli vydání „vlasteneckého“ listu jeho, frázemi o potřebě a vyplnění nastalé mezery, spáti lidu a p. a vnucovati se za samozvaného vůdce, oprávněnce a kdo ví co vše, jest dnes již jen směšné a zvoní jen dollary, za nimiž v tak zvané upřímné snaze vlastně se v případě takovém vždy jde.

Společné cvičení v Coliseum upamatovalo Sokolstvo naše na možnost většího a lepšího sbratření a vliv jeho nezůstal bez výsledků, o čemž přesvědčila nás slavnost odhalení praporu T. J. S. Miroslav Tyrš. združené v župu Fuegoer—Tyrš, ku kteréž dostavil se slušný počet členstva sborů našich. Nebylo nás sice tak mnoho, ale přec jen tolik, že činnovník jeden župy řečené poznamenal: „Podívejme se, vždyť jest Vás tu tolik co nás!“ Těšili jsme se z toho v domnění, že podali jsme účastí svojí bratrské župě a k ní patřícímu sboru důkaz opravdové snahy po lepším sblížení. Tím více podivili jsme se však, když řečník slavnostní zahrnul nás za to v řeči povreční výčitkami nespravedlivými, nepravdivými. Nechodíme co sokolové nikam k vůli tomu, aby chvalozpěvy o sobě jsme poslouchali, však na tolik jsme si již zvykli, že od každého jednotlivce slušného zacházení s námi požadujeme. Nebylo by spravedливо přikládati nějakého nepříznivého posuzování mlad'oučké jednotě Mir. Tyrš. Jsme více než jisti, že po zkušenosti poslední bude se i u ní při vybírání reprezentantů Sokolstva, tlumočnicků citů svých, více k jádru než slupee přihlížeti. A jest již čas, by všude tak si počínali. Ušetříme si pak mnohé dojmy nemilé a ušetříme si nutnost poslouchání řečí bezmyšlenkovitých. Touží-li kdo po příležitosti zkusiti řečnické nadání své, nuž, popřejme mu té radosti — ale pouze někde v ústranní. Ku slavnostem veřejným vybírejme řečníky osvědčené, jichž vzdělání zárukou nám jest, že city naše dovedou tlumočiti způsobem, za nějž styděti se muset nebudeme. Smutně vyjímá se, když řečník slavnostní strhav s tribuny všechny přítomné i nepřítomné, prohlásí pak slavnostně: podívejte se na mne! Já jsem mezi Vámi sokol znající povinnosti své. Kdyby každý z Vás jen polovic vykonal toho pro Sokolstvo co já, na jiném stupni bychom se nalezali. — (Nedivil jsme se pak pranic, že někdo vzadu prohodil eos o „blahoslavených“). — V době přítomné, kdy snad přec jen vážně jedná se o vytvoření Svazu všeho Sokolstva amer., neměli bychom dovolovati,

aby mluvka kterýkoliv kazil práci bratrů snaživých, na sjednocení nás všech pracujících. Pakli stalo se **snad** v minulosti i něco, co zdánlivě nepříjemným někomu bylo, pak zapomeňme toho již. Vždyť jsme zde již tak řka nová generace a nemůže nikdo z nás za to, co dříve bylo. Ohříváním starých klepů a pomluv jistě Svazu nezbudujem, Toť při stavbě Sokolstva počín sokola nedůstojný.

Po veřejném cvičení chicagského Sokolstva v Coliseum opakovali jsme si slova pronešena Tyršem v jedné slavnosti skorem před 25ti lety, hodící se tak případně i na poměry naše a sice: 'Nikoli slovy chvástavými, jedním neomluvitelným velkým skutkem povalili jsme v prach bídnu pomluvu těch, kteří napořád ještě o úpadku věci sokolské mluví si troufali. Kdo stál v čele těch, kdož jednoty sokolské tajně neb zjevně hubiti se snažili? Naši zjevní odpůrci národní, naši vlastní krátkozrací zpčzdilei; žádný muž uvědomělý a dále zirájící, žádný rázný Čech a vlastenec. Odpůrce své jsme porazili, příznivce věci své jsme v přesvědčení jejich mocně posilnili. Již ten jest úspěch velký a významný.' — Tolik však jest jisto, že skvělý zdar slavnosti naši nás všechny novou důvěrou v posvátnou věc sokolskou naplnil, že ona mysle naše mocně vzpružila, nás k nové, vytrvalé a opravdové sokolské činnosti vesměs nadehla. Pouhá slova, pouhá představa nenahradí přece nikdy názor skutečný; my pak jsme uzřeli na vlastní oči, v obrazu skutečném vlastní svou věc v plné neporovnatelné kráse, jarosti a síli její, a obraz ten zůstane nezahladitelný v duši naší, on naplňuje nás všechny hrdostí na úkol náš v životě a povzbudí nás k vytrvalosti a činnosti další, ještě vydatnější, ještě úsilovnější, abychom výsledků ještě skvělejších se dodělali. Právem byli jsme sami na sebe hrdými, neb sešli jsme se co bratři; bez rozdílu a ohledu na kroj neb združení tužili jsme se vespolek, podavše pěknou ukázkou jak tělesné, tak i mravní vyspělosti naší. Položili jsme základ k nové velké myšlence: jedinému velkému sdružení, Svazu všeho Sokolstva amerického, na jehož uskutečnění, když ne rychle, tož přece jen se pracuje. Nebylo díla, aby překážky v cestu mu kladeny nebyly a setkáváme se i my s nimi při podniknutí tomto novém. Díky však, že nejsou rázu vážného. Není nám co činiti s nemožnostmi, pouze osobivost a ješitnost tu a tam zdivo již urovnané povaluje. Neeností podobných měl by se každý vystříhati, překážkou jsou při práci vážné. Pamatujme, osobnost že neznamená zde nic — celek vše.

TA NAŠE ŘEČ ČESKÁ.

Sokolstvo podporuje vše co české, podporuje zejména školy české, pečuje o zakládání českých knihoven i stará se zároveň, aby česká literatura doznala řádného zastoupení zejména v knihovnách

veřejných těch kterých měst, podporuje odborné, svobodomyslné a jiné časopisy a pečuje hlavně o mysl i tělesný vývin mládeže naší, žen a mužů, zasahuje na povznesení jména českého i v zemi této do kruhů nejširších. Jemu těloevik jde ovšem nade vše, neboť v něm právě vidí nejen nejlepší, ale praktickou cestu na utužení lidu svého, zkáznění, cestu k výchově opravdové, jež v uzdravení vreholí, v tom uzdravení, jež poskytuje nám pak více příležitosti k řádné soutěži s národnostmi jinými. Tak pracuje po léta Národní Jednota Sokolská, zasazuje se o pokrok i vzdělání lidu volného, dle zásad přísně občanských země této a svobodomyslných vůbec. Tak povždy se nesla Župa Fugner-Tyrš a Jednota Dělnických Amerických Sokolů. Hnutí sokolské poznenáhlu se šířilo a přispěním mnoha činovníků opravdových a cvičitelů ochotných proniklo záhy do řad bratří našich Poláků, Slováků i Slovinců a Chorvátů a tu nepřestávalo se jen v působení listů našich sokolských všech tří jednot, nýbrž další zastání našlo v pořádání přechetných schůzí, závodů a sletů, přednášek, výletů společných, divadel, zpěvu, večírků a kroužků bratrských, atd. Volené prostředky nemuly se cíle — vzbudily zájem i vrstev širších a nadšení i u nás a tak se pracovalo k radosti všech, kdož rádi byli zvláště vždy před slety a závody, když těloevičny se plnily. Ruch stále rostoucí stejně zasáhl dorost i sbory sokolek. Tím však nepřestávala činnost sborů a jednot jejich a od manifestace naší v Coliseu v Chicagu, kdy vlastní síly si uvědomivše jen o spojení si mluví a o Svazu jednot všech.

Pravda vlastní síly jsme si tu uvědomili. A také rádi bychom viděli, kdo v ohledu tom Sokolstvo by mohl předčítí, však hned na druhé straně jedno zaráží. Ta mluva, ta řeč česká a to nejen té mládeže naší drobné, ale i mnohých bratří a sester. Smutný úkaz, který všude se jeví, v celém tom spolkovém žití česekém v Americe vůbec, však u nás v Sokolstvu mělo by být, pokud lze nejméně, jestli opravdu chceme "státi na stráži."

U nás netřeba "vlasteneckých" frází, bombastu a fangličkářství, jako třeba uvědomiti si, že ještě vedle různých těch povinností vůči této nové vlasti, **máme hlavně my povinnost udržeti jazyk otcův svých v lidu našem na déle.** A jakoby nanejvýš nesmyslným bylo, abychom dětem svým zde zrozeným zapovídali, že anglicky vůbec mezi sebou hovořiti nesmí, tak opět bylo by pošetilým nanejvýš, abychom v kruzích rodin svých nestarali se všemožně o to, aby dorost náš i našim zůstal. V rodině pak naší sokolské nevyhnutelně mluví se musí česky. Proto však nepovažujeme nikterak za přečin toho kterého snaživého cvičitele, pakli dorostu, potřeba-li káže i podá vysvětlivky, rady udělí v mluvě země této, anglicky, ve cvičírně, aniž kaceřujeme rodiče, jež vědouce, že dítky jejich zde zrozené a vychované, jsou vlastně Američany, nechají mnohdy navzájem an-

glicky si hovořiti, těšíce se jen, když česky umí mluvit, číst a psát a doma s nimi podle toho hovoří. Na více, prosím, počítati nelze, ať si toho již rádi přiznáme, či nie.

Nevěříte-li, tož podívejte se na slety naše, na závody naše, ba i do cvičíren a záhy se přesvědčíte. Poznáte, že nemáme dorost tu ryze český, ba že ani jej mítí nemůžeme, že vlastně vlivem okolností a poměrů více očekávati nelze. Jest pravda, že všude a vždy musíme pamatovati české školy a práce naší tělocvičné, tak aby sbory naše byly semeništem budoucích činovníků našich, ale sotva tak bude na dlouho, pakli věc jen **polovičatě** se odbyde. A není snad ta hatlanina, kterou někdy z úst dorostu, ba co díme i mnohých sokolů a sokolek slyšíme polovičatostí, není pravý paskvil na naší krásnou mluvu rodnou? A proč? Inu, protože bez rozmyslu mícháme česká slova s anglickými, ano i někde německými a hovoříme někdy, že hanba poslouchat. A vidíte, jakoby ani nikomu v duchu nenapadlo, že právě takovýmto způsobem nejvíce hanobíme vlastní jazyk a v očích cizince té spoustě anglických a jiných slov nasloučajícímu jen opovržení vzbuzujeme a někdy i výsměch, že v češtině není dosti významů vhodných, abychom se správně mohli vyjádřiti. Je tomu ovšem právě naopak, avšak ten, kdo tak lehkomyšlně zahrává s řečí svých, sotva bude s to cizinci jinak vysvětliti.

Mluvme česky ve cvičírně, mluvme česky všude kde se dá, hlavně ale česky mluvme doma a u veškerém styku vzájemném se sokoly, bratry a sestrami, mluvme česky všude a vždy s Čechem, v české společnosti a tam kde žádných jiných ohledů netřeba, však mluvme co možná **správně** a zase jen tak, aby bylo opravdu **česky**. Čili mluvme tak, jakž zobák nám narostl, aniž bychom chtěli na kráse řeči své mateřské co měniti, aneb ji nějak přiozdobovati slovy cizími, ať již německými, aneb anglickými. Takovými to přídávky a pitomými kudrlinkami nikterak nedáváme důkazu o nějaké větší vzdělanosti, jako spíše stavíme se na úroveň papouška a sami se snižujeme, dokazujeme jen bezmyšlenkovitost a ledabylost, neli hloupost svou. "Čím víc člověk řeči zná, tolikrát víc jest člověkem", kdyby však chtěl s někým v hatlanině tolika a tolika jazyků mluvit, zdaliž by se mu každý nevysmál, ba někdy o všech jeho pěti kolečkách, zdali jsou pohromadě, mohla by i vzniknout pochybnost.

Jak se na příklad vyjímá tento úryvek z tělocvičny:

"Sej Mary, podej mi sem ty dumbells, já chei čalanžovat Annie kolik dá nahoru."

Malé a skrovné upozornění dobrého a svědomitého cvičitele možné, že by tu stačilo a dotyčná sestra vícekrát by takto nemluvila, zejména kdyby ji bratr cvičitel ten který význam český pověděl, aneb jestli

v žertu bylo řečeno poradil, že podobné žerty někdy se zvyknou a pak velice nemístnými jsou.

Tak a zde jest opět vzorek jiný ze správy dotyčného sboru, kdy starší již výborové správní a činovníci jinak dobří po poradě k takovému závěrku přichází:

"Nejlépe bude, když oba loty ofeucujeme a dáme nový sidewalk kolem celé sokolny. Bude třeba velký bill a hoši budou kievovat, ale jaká **porada**."

Když takto **česky** mluví starší z nás, jakž pak se můžeme ještě divit, když vám řekne paní domu, města, kde i hodně německy, vedle angličtiny se hovoří:

"Well, sedněte na kanape a udělejte se komot."

"Thats right, je to zcela na pořádku, měli bychom mluvit jen česky mezi sebou. Ale to vám povídám, že mně ode dneška jediné anglické slovo nesmí přes prah domu mého, šur pap. To by tak bylo, to bychom byli pěkní sokolové. You bet."

Takovým a podobným způsobem užíváme angličtiny v češtině, ba někdy ještě hůře. Dokladů jiných věru netřeba. Jak se jen mluva taková poslouchá, jak urážeti musí sluch posluchače rozumného a jak se vyjímá z úst lidiček teprve nedávno sem přibylých, darmo mluvit.

"No use, Frank, udělal jsem so called vzklopka a dali mi jen tři points. Není to spravedlivé, vit?"

Nemyslete si, že by tito dva hoši a borei ze závodů lépe nevěděli, ba naopak. Zvyk jest druhá přirozenost a šeredný zvyk, jakoby tím spíše se líbil a mnohým zamlouval. Omluva, že u Němců není lépe, ba že turnéři v listech svých "Gut Heil" a jiných stejné vedou s námi stížnosti, neplatí, tak jako neplatí hanobení a mordování českého jazyka, ať již v mnohé oznamkové části, aneb jiné mnohých listů českých.

Pravda, každý oznamovatel má právo oznamovati si plátěné "shirtwaists" v anglických listech po anglicku, v českých však vyjímá se podivně, jako nepěkně vypadá, když vám některý český obchodník "sfurnišuje" všechny "růmy" vašeho nového bytu, natáhne vám "karpety" i "konektuje" vaše "gasová" kamínka a "zpajpuje" s kuchyní, aneb až do druhého "floru". Jestli pak by byl někde nějaký "demedž" nesmíte hned dělat "hell" a můžete se přihlásit.

Zdaliž není na čase za takovýchto a podobných okolností zaměnití veškerá slova anglická a významy eizé vůbec za dobrá slova česká. Každý řádný Čech a Češka jen když trochu budou přemýšleti seznají záhy, že jen při trochu dobré vůli bude jim lze opět česky mluvit po česku a dle toho i dítky své doma vychovávat i učiti. A dobře praví Němcům Dr. Kercher: "A jestli myšlenková lenost vaše již jest tak ohromná, že již ani opravit se více v mluvě své nemůžete, pak jest na čase, aby Jste sáhli čerstva ku slovníkům. Jak můžete od dítek svých žádati, aby učili se řeči Vaší, když sami ji hanobíte, sami ji ne-

mluvíte, sami cizími výrazy si pomáháte. Či takový jest ten odkaz předkův Vašich, tak hle vypadala ta řeč Vaše mateřská?"

"Před několika lety, když jsme kdesi mluvili k našim, představil se nám mladík hned po zakončení řeči, potřásl nám vděčně rukou a slibiv, že se k nám také dá, pravil mezi jiným: "Doctor, I understood considerable of your speech and I only regret that although my parents were both Bohemian, I can unfortunately not speak the language, because as a boy I got to speak English with the other boys and my parents. "I am sorry to say" never took the trouble to learn Bohemian. What a great help it would be to me in business including the educational advantages, the entertaining and social joys."

Jak vidět udržení češtiny záleží i u nás hlavně v rodičích. Ti musí doma na děti své působiti, s nimi správně, čili pokud sami nejsprávněji hovořiti dovedou, česky zcela česky, čistě a po česku, to druhé vše již vykoná česká škola, česká kniha dobrá, český časopis, — hlavně ale naše evičirna.

Jestli děti, aneb někdo z rodiny vůbec udělá chybu v mluvě, opravme jej okamžitě, nesmyslem však by bylo ukrutným vysmáti se někomu k vůli udělané chybě. Tam kde v rodině nelze mluvit česky stále, hled'me na to, aby mluvilo se aspoň vždy česky u stolu. Jestli se však děti, dorost a mládež stydí česky mluvit, protože jim někde vyčítají, že jsou Češi, tož upotřebíme v případě takém následujícího, výdatného prostředku:

"Moje deeruška — nyní 14 letá — přišla před lety domů ze školy s pláčem, řkouce, že sotva s některou spolužačkou českého původu mluvila česky, že na ně kluci pokřikovali: "O you Bohemian!" Dětský její stud záhy však proměnil se v hrdost, když jsem jí vysvětlil co a jak i navedl ji, aby takovým uličníkům jednoduše odpověděla asi takto: "Well, I am a great deal smarter than you are, because I can talk Bohemian and English, thats' two languages, and you are a fool, because you can talk only one language." Od té chvíle jí nikdo nenadával a holka byla hrdou na to, že umí také česky. V Sokolně ovšem mluvila vždy česky, v české společnosti ráda prodlévá, jako její rodiče a dnes třebas s jinými mluvila ve styku všeobecném anglicky, zůstává přece naše, jako mnoho jiných takto vedených z dorostu našeho vůbec.

"AMERICKÝ SYSTEM" TĚLOCVIKU.

Lze mluvit o nějakém "systemu americkém"? s otázkou touto setkáváme se v různých konferencích učitelských a znění odpovědi závisí na tom, v jakých kruzích otázka taková jest pronesena. Němci a my odpovídáme záporně — totéž činí Švédové, a odůvodňujeme odpověď svoji tím, že Američané nemohou mluvit o nějakém "americkém sy-

stemu", poněvadž to, co oni nazývají "systemem americkým", není ničím jiným nežli smíšeninou systému německo-švédského, k níž přidána byla značná porce systému Delsarte-ova — a proto o nějakém ryze "americkém systemu" nelze tu mluvit.

Posuzujeme-li ale názory tyto se stanoviska úplně nestranného, přijíti musíme k závěrku, že Američané mají totéž právo mluvit o svém systemu, jako Němci, Češi i Švédové. My bychom měli nejméně práva některé národnosti podobné výtky činiti, když víme, že zakladatelé Sokolstva českého přijali látku od sousedů Němců. A vyniká-li dnes naše vyučovací metoda nad jiné, přece nemění to ničeho na skutečnosti, že kolebkou našeho tělocviku bylo Německo. A což Němci? Nepřijali již celou řadu různých evičení od Američanů? Jsou snad kůžele, kroužky a p. vynálezem německým? Neshledáváme se často u Němců s některými eviky švédskými? A nejsou různá atletická evičení a hry, s nimiž se dnes na závodističích německých shledáváme, přijaty od Američanů? A což Švédové? Ačkoliv prohlašují, že system jejich vyniká nad německý, přece jen tam, kde se systémy ty častěji stýkají, z čehož vzniká do jisté míry soutěž, přijímají šmahem celé řady eviků, jimiž by ten svůj system učinili pro širší vrstvy lidu zábavnějším, poutavějším. Proč tedy vysmívati se Američanům proto, že činí totéž, co činíme my, co činí Němci, co činí Švédové?

A uznáme-li oprávněnost Američanů k tvoření svého systému tím, že vypůjčují si látku od národností jiných, pohlédneme blíže, bychom s výsledkem práce jejich poněkud lépe se obeznámili.

Němci i my uznáváme, že tělocvik nářad'ový vyhnán byl do krajností, kde hraničí s komediantstvím — ale klásti meze výstřednostem těmto, na to jest dnes již pozdě. Tu a tam, když některý přední borec klesá v předčasný hrob, neb udá-li se těžký úraz, ozvou se hlasy, aby tomu nepřírozenému přepínání položeny byly meze, ale hlasy ty záhy zanikají v salvách potlesku, kterým odměňujeme krkolomné výkony na hrazdě nebo bradlech. Nuže: Američané při zavádění tělocviku nářad'ového znali naše výstřednosti a dovedli obmeziti je v patřičný čas. A navštívme dnes některé vzorné evičírny americké, shledáme, jak podřízené místo jest tam vykázáno evičením nářad'ovým. A co nás při tom naplní největším podivem, jest ta okolnost, že v evičírnách jako jsou ony Y. M. C. A., naši čeští hoši, kteří se u nás evikům prostným úzkostlivě vyhýbají, tam věnují jim dobré půl hodiny a věnuje-li se evičením těmto a hrám tři čtvrtiny evičebních hodin a jen jedna čtvrtina evičení na nářadí, ani ve snu jim nenapadne, aby si stěžovali. Však Američané nebyli spokojeni jen přijetím systému německého bez jeho výstředností — oni seznali, že i švédský tělocvik má jisté přednosti a kdekoliv uznali, že jim system německý nestačil, tam doplnili eviky švédskými. A

dnes vidíme v tělocvičnách amerických, jak soukromých tak i školských nářadí naše, i nářadí švédské. Švédové tvrdili, že učitel tělocviku měl by býti zároveň lékařem — Němci a my opět na znalost fyziologie, anatomie a hygieny kladli málo váhy — Američané jako ve všem praktičtí lidé, volili i zde cestu střední: nevyžadují od svých učitelů vědomosti lékařské, ale přece jenom podmiňují povšechnou znalost, tak aby cvičitel nedopouštěl se takových přestupků, s jakými ještě dnes tu a tam se shledáváme. Až osvojí si Američané důkladně nějakou ustálenou metodu při vyučování tělocviku nářad'ové, na čemž se nyní pilně pracuje, bude vynikati ten jejich tak zvaný system nade všechny ostatní, neboť Američané přijímají to nejlepší a odmítají to, co my uznáváme za škodlivé, čehož se ale více zbaviti nemůžeme.

A při vybírání látky pro ženské odbory počínali si s touž praktičností a opatrností, jaká charakterizuje veškeré počínání amerického lidu. U Němců viděli těžkopádné cviky nářad'ové, ozdobné kroky — i zde vybrali jen to, co uznali za nejlepší a doplnili z pramenů jiných. Americkými městy potuloval se po delší dobu jistý system, zvaný system Delsarte-ův — ale jen těžko dobýval si uznání, neboť mimo užších kruhů a dramatických škol, dále nepronikl. Američané se ho ujali a využítkovali ho ve prospěch svého ženského tělocviku jak náleží. Vše, co nehodí se pro tělocvičnu, odložili, vše krásné přijali do svojí soustavy — spojili s cvičením kroků, z čehož během krátké doby vyvinuly se cviky "estetických tanců", které v dívčích odborech těší se nemalé oblibě. Američané nevěří, že účelem ženského tělocviku jest pěstování mocného svalstva (zavrhují to i při tělocviku mužském) oni souhlasí s Delsartem, že krásný krok, uhlazený pohyb, zdravé srdce a plíce jest hlavním cílem tělocviku ženského a dle toho si ho také upravili. Ale Delsarte samotný jim nevyhovoval — proto sloučili cviky jeho s různými rytmickými pohyby nohou, což dalo vznik oněm estetickým cvikům, které při turnfestu v Indianapolis v té dlouhé řadě různých prostných cviků slavily pravý triumf. I Němci uznávají krásu, prospěšnost a důležitost cviků těch a proto kde jen mohou, snaží se do svých tělocvičen je zaváděti. U nás to bude ovšem ještě dlouho trvati, nežli cviky ty v tělocvičnách našich zdůmácní. V tom ohledu zdá se, že jsme hotovými konservativci: co nevyskytlo se v naší soustavě při jejím tvoření, proti tomu stavíme se nepřátelsky — ba ani k tomu nemůžeme se někdy odhodlati, abychom se s některou věcí seznámili dříve, nežli ji počneme odsuzovati. Američané počínají si zcela jinak: uvidí-li nějakou novotu, zkoumají její přednosti i vady a uznají-li ji za dobrou, přijmou ji, neruší-li ji, lehce se s ní rozloučí, anebo přijmou z ní pouze to, co se jim zamlouvá. Američané nemají svých národních tanců (vyjma snad onoho Virginia

reel), ale to jim nevadí. Když uznali, že národní tance mají býti částí tělocviku, přijímají tance národnosti jiných — totéž činí dnes Švédové i Němci — a my? Neznáme ani své vlastní. Na jiném místě činěna jest zmínka o tom, s jakou oblibou setkaly se česko-moravské tance v jedné chicagské ferialní škole — a od té doby byl cvičitel nucen tance ty vypsatí nejméně osmi americkým učitelkám tělocviku, což jest důkazem čilosti amer. učitelů, kteří kdekoliv spatří něco nového, hned snaží se tím svůj cvičební material obohatiti.

Z krátké této úvahy seznáme, že nedobře činí ti, kdo dnes ještě tropí si posměch z toho, čemu se počíná říkati "americký system tělocviku". Jest sice pravda, že skládá se z látky tu a tam přijaté, ale nalézáme v něm mnoho, čeho my postrádáme; sloučením dvou různých cviků vyvinují se tam cviky nové, nám posud neznámé, nepřijímá se tam to, čeho my bychom se rádi zbavili, ale nejsme s to — zkrátka, praktický a energický duch americký tvoří zvláštní system, který určen jest k tomu, vynikati nad systemy ostatní — nepospíší-li si ostatní národnosti, aby příkladu Američanů následovali. č.

UMĚLÉ VYTVOŘENÍ ŽIVOTA

Porovnání života se stavem, jemuž říkáme smrt, byťť již od dávna a dojista jen zcela přirozeně, předmětem hloubání a bádání. V živém člověku tak jako v jiném živočichu byly jisté úkazy každému jedinci vlastní, jež zvláště pohybem sejevily, pohybem, který mrtvému ústrojí scházal zcela. Byla tu chuze, mimovolné pohyby různé, dech, jisté doklady vyspělosti a vývinu tělesného i mysle, mluva, výraz očí a známky smyslů vůbec a u člověka mnohé doklady vlastní jeho inteligence a všeho toho u těla mrtvého ovšem postrádáme, jedině vedle dalšího snad rozkladu, známky to dalších pochodů a změn přírodních. Co pokusů již se stalo záhady tyto rozluštit, co učenců v dobách dávných až na dobu dnešní se namahalo, aby našli co to naše bytí vlastně jest. Již ve dnech slavných Demokrita a Hippokrata měli theorii, že kdesi v té dalné prázdnotě vesmíru jest cosi co duchem žití se zove a toto cosi veházelo v nás prý při narození a opouštělo tu schránku tělesnou při smrti naší. Tento náhled sdíleli mnozí učenci v té či oné formě hodně navzájem si podobné ještě dlouho potom, však dokladů vědeckých nebylo a ojedinělé pokusy v hledání pravdy nestačily nikterak. A otázka co život jest, zůstává ještě dnes otázkou pouhou.

Pokud nás se týče víme, že slunce má jisté vlivy na vzrůst květiny a světlo, pohyb i teplo, že působí na vývoj té které buňky, tělesa a těla i našeho. Víme, že u vlastním nitru našem různé dějí se lučební pochody a také že různé přírodní úkazy nevyhnutelně podléhají vlivům paprsků slunečních a světla vů-

bee. Že pak tyto vlivy jsou rázu lučebního, kdož mohl by o tom dnes ještě pochybovati? Však tyto vlivy na živou buňku, na živou tkáň snáze se vysvětlí. Jinak však jest již se záhadou abiogenese, čili vytvoření žijící hmoty z neživotné, jakž na příklad prof. J. B. Burke z laboratoře Cavendishovy v Cambridge dokazuje a to za pomoci radia, o němž na místech těchto jsme již psali.

Burke umístil jednoduše průběhem svých pokusů jistou část soli radiové ve zkoumavce naplněné čistou, sterilizovanou masovou zvlášť připravenou polévkou, trestí, čili bouillonem, kteréhož jakž známo používá se v laboratořích k tomu, aby na něm pěstovaly se různé druhy bakterií, bacillů a různých zárodků všelikých druhů choroplodných i zcela nevinných, jež mnohdy kvasení působí a p. Vlivem soli radiové povstaly na této pevně uzavřené tresti před vlivy vzduchu chráněné, jisté zcela zvláštní novotvary, jež na první pohled podobaly se sice bakteriím vypěstovaným, však pod drobnohledem ukázaly se být docela něco jiného, nežli všechny až dosud poznané mikro-organismy vůbec. Veškerá možnost opanování trestě, rozplodnění a vylíhnutí se obyčejných zárodků musí se rozhodně vyloučiti, vzhledem na učiněná Burkem opatření. Za to však ukázalo se prý "nad veškeru pochybnost", že tyto nepatrné NOVOTVARY BYLY SCHOPNY ŽIVOTA. Ukázalo se totiž, že měly všechny charakteristické známky živoucího protoplasmu, aspoň potud, že se rovněž dělily, rostly a rozmnožovaly. Dělení, vzrůst a reprodukce náleží bylinnému stavu života, jenže v případě tomto nepoštětilo se ještě Burkeovi dokázati větší vznětlivé vlastnosti, neodvislý pohyb aneb podléhání vlivům zevnějším. Ať jest však jakkoliv, to co již objeveno, zdá se dokazovati, že se pomalu již začneme plést pánu bohu brzy do řemesla. Tvoříme již lecos a stvoříme-li i v nedaleké budoucnosti život pomocí "věčného světla" radia a mocných jeho vyzářování, co zbyde as z všelikých těch tlachů písma o stvoření světa atd.

Burke označil, sám jsa v pochybnostech ještě, ony novotvary "radiobes", tolik však ví, že zárodky druhů známých rozhodně to nejsou. Dr. Woodhead z téže university prohledl a prozkoumal nález Burkeho i kloní se k tomu náhledu, že jedná se tu o krystalky cestou lučební povstale, třeba krystalky ty lišily se v podstatě od jiných, majíce každý své vlastní jádro čili střed. A vidíte právě tato jádra nacházíme pouze v živoucí hmotě, nežli tato utvářila se v to či ono zvláštní ústrojí. Podle toho musí tu být tedy obě protoplasm i jádro, má-li vývin vůbec jaký nastati. Protoplasm jest "fysickým základem života", původ jeho nebyl nikdy vysvětlen a jeho životní vlastnosti nedaly se nikdy nápodobit — až teprve nyní přichází tu muž vědy, jakým bez odporu jest Burke, a za pomoci divotvorného radia zdá se že na prvním stupni k další namahavé práci

výzkumné a její výsledkům. A tu jen třeba si připomenouti, že hmota jest vše, co jeví se smyslům našim, že vyplňuje jistý prostor a hmota rozsáhlosti obmezené slove tělo. Příroda jest souhrn všech těl naší zeměkoule, kde nalazáme jistou souvislost vnitřní v poměrech a úkazech, jež mají jisté zákony ustálené a vedle nich dějí se výjevy a proměny na tělech, tak že snadno se přesvědčujeme o bytování sil přírodních, jež ovšem s hmotou všude souvisí. Všecka těla přirozená působí v sebe, čímž vznikají určité proměny. Tolik Burke ovšem také věděl, jako věděl, jak povstalo radium, jaké jest jeho vyzářování a tohoto následky na živoucí tkáň. A ku podivu na jedné straně lze použití tohoto radia ku zničení choré tkáně a nádorů povrchních, kožní rakoviny, lišeje a podobné a hned na druhé straně zdá se, že totéž radium jest nejen životoplné, ale na zdravé tkáni bud' stimulujícím, aneb jestli na déle se dotčené části ozářují vznět působícím. Akce tu jest tedy, abychom tak děli dvojí.

Není-li tu někde chyby nějaké, aneb nedopatření, pak ty novotvary Burkeho, jak nalazají se ve zkoumavce klidně pod vlivem radia se tvořící, rozplodňující a žijící, vyvolány byly v život na tresti z masa čisté, sterilizované a nad veškeru pochybnost uzavřené, vlivem na vzájem se bombardujících částíček čili jonů rozdělených to molekulí, trojího záření a elektrického výboje kladného i záporného. A tyto částíčky, tyto jony, jakž dnes víme, hrají velice důležitou úlohu, třeba zcela ještě nepoznanou v základní povaze různých úkazů živé hmoty. Pakli ono vyzářování pouhé čili radioaktivita z radia může působiti na sterilizovanou trest' takovým způsobem, že nastane tu jistá proměna molekulů hmoty, že vlivem jistého pohybu a lučebního pochodu následovavšího se cosi utvořilo, jež i život jeví, pak nález ten sám sebou již jistě jest dalekosáhlý.

Konali jsme sami pokusy s radiem, abychom aspoň z části vysvětlili onu záhadnou dvojí akci radia na tkáň živou. Po celou řadu dní vysadili jsme na pospas vyzářování radia mezivrstvičky blány žab, jež za účelem pokusů upevnili jsme za nožičku pod drobnohledem a studovali jsme pilně den ode dne vliv tohoto vyzářování a celý pochod úkazů se naskytnuvších. A ku podivu hned v několika dnech blána žáby nejdéle radia vysazená jevila překrvení a pod drobnohledem ukázalo se, že bílá tělíska krevní ve značnějším počtu, nežli tělíska červená navalila se právě v ony části blány nejvíce ozářované. Po dalších několika dnech tento úkaz zmizel a dotyčná tkáň jednoduše počala odumírati. O tom, že jednalo se tu o pochod lučební, ano pochod elektrochemický, nebylo možno podle vlastních zjevů déle pochybovati. Také tu se ukázalo, jako při pokusech našich s paprsky Roentgenovými, jež před lety jsme konali, že stimulací lze povzbuditi život ku zvýšené činnosti vlivem paprsků světelných a tohoto druhu pak zvlá-

ště, kdežto delším ozářením, abychom tak děli přes míru, nastává ve tkani odumření a rozklad vůbec.

A tu vidíme jen, že proudem elektrickým rozkládají se sloučeniny chemické nad míru mocné a součástky jich vylučují se pravidelně na určitých místech, polech, každá totiž na tom pole, který má elektrinu jí protivnou. V radiu máme oba druhy elektriny a ty tedy rozklad dojistá jen způsobiti mohou v okolí svém i látkách jim vysazených, a tento rozklad v tom či onom případě vlastně může býti nový život něčeho jak nám se zdá, nového.

Samá proměna, samý rozklad a z těch opět život.

Prof. Jacques Loeb v Leland Stanford biologické laboratoři v Pacific Grove, v zálivu Monterey na druhé straně opět vytvořil a mnohými pracemi pokusnými v době poslední doložil, že lze vzbuditi život v pouhém vajíčku matky, aniž bylo by tu přímého oplodnění a sítě, ano že dokážeme záhy vytvořiti život i ve hmotě na pohled neživé, bez otce a matky. Pokusy své konal s vajíčky mořských urchínů a hvězdic, jakž našel je na těle samiček, jakož i na těle jiných měkkýšů i uložil je na jistou dobu do jistých roztoků a pak zpět dal je do mořské vody. Odtamtud po jisté lhůtě je bral a pozoroval pod drobnohledem, aby sledovati mohl následovavší a zvláštní proměny. Vajíčka byla tak opatřena ovšem a ve zkoumavkách umístěna, aby každé možné chybě se předešlo. Průběhem jisté doby viděl, jak se tvoří z vajíček vyrážející blány fertilizační, jež posléze obalily vajíčka jako v hebouňkou síť, jež pod drobnohledem obkličovala v kruhu celé vajíčko. Tato blána byla první známkou, že se z vajíčka tvoří něco živého. A vidíte, taková též blána následuje vlastní oplodnění vajíčka jindy semenem. Jakmile pochod tento počal již pokračuje dále v segmentaci vajíčka. To pojednou rozdělí se na dvě, pak na čtyry, osm a více dílů a záhadný život počíná tímže dalším postupem, jakž vidíme v přírodě vůbec u každé živoucí buňky. Třetí stupeň vlastního procesu následuje po utvoření vajíčku, na němž pozorovati lze pouze jednu vrstvu buňky. Tomu říká se "blastula" a tu již objeví se užaslému zraku našemu pohyb. Hned na to následuje vrstev podobných více a my máme tu již složitější "gastrulu", čili jakous plošku u středu prohloubenou poněkud a v té se tvoří jakás takás kostra, jež prodlením doby pokračuje a sílí, až konečně zraku odborníka jeví se tu mimo vnitřního ústrojí vše druhé potřebné, zvláště zaokrouhlené larvy, jež rozhodně podobá se již dorostlé mořské urchíně. Z počátku Loeb používal pouze slabých roztoků vody mořské, do níž byl přidal trochu soli, chtě pokusy své začíti, ale tu líhnutí bylo příliš rychlé, proto snažil se nápodobiti co možná přírodu i omyl vajíčka kyselinou octovou a v několika minutách vložil je do normální vody mořské, kde záhy blánku dostaly i vyložil a umístil do rozředěné vody mořské. Tam zůstaly as 40 minut a znovu vkládaly se do mořské vody zpět.

Jak jednoduché a jak důmyslné zároveň. Kyselina působila na vajíčka podrážděním a pochod přírody ošizené následoval v další tvorbě. Nový tu byl život uměle vytvořený, jenže Loeb v důkladných svých studiích dokládá se pouze přírodou všemocnou a Burke k naší lítosti plete do jinak znamenitých výzkumů svých bibli. Jedno však jisté, že stojíme dnes na prahu mnohých objevů velikých, jež vlivům elektriny, radia a pouhého vznícení, irritace a stimulace, děkovati budou záhy za vznik svůj.

STEZKOU ČLOVĚKA.

Napsal Maxim Gorgij v "Cosmopolitan". Autorizovaný překlad.*)

II.

A hle, nyní jest znaven, zapotácel, sténá bolesti; ustrašené srdce jeho hledá Víru i hlasitě dovolává se jemných projevů Lásky.

A tři potvory, tři strašné ze slabostí zrozené nestvůry Osamocenost, Zádumčivost, Zoufalství, plíží se nad hlavou jeho, zpívajíce píseň o nepatrnosti člověka, marnosti Rozumu, neschopnosti Myšlenky, o člověka šlechetné hrdosti, jež cele jest nadarmo, o člověka rozkladu — konci jeho prací veškerých.

A rozervané srdce jeho se chví vlivem úlisné a vylhané písně, střely pochybnosti vnikají v mysl jeho, a oko jeho roší se slzou.

A jestli člověka hrdost se u nitru jeho nevzpouzí, strach před smrtí vžene jej do vězení Víry. Pak Lásky, vítězně se usmívající, vtáhne jej v náruč svou, a pod škraboškou hlasitých slibů blaženosti, ukryje vlastní okovy a spoutá jej s nenasytnými žádostmi Rozkoše.

Bázlivá Naděje, ve společnosti s Klamem, zpívati budou o radostech klidu, o požehnaném pokoji, a se sladkou ukolebavkou ku spánku uzpívají znatnou mysl.

Člověk upadne do bahna Únavy a v náruč Levnosti; a poslouchaje krátkozraké smysle své, pospíší si, aby mysl svou a srdce naplnil sladkým jedem cynismu a nepravým učením, jež tvrdí, že člověku jiné cesty nezbývá, nežli ona, která vede dobytčářskou ohradou chtěti.

Myšlenka však jest hrda a člověk jí drahým; a u vlastním jeho nitru vede válku o volnost svou.

A jako nepřítel útočí naň, nemilosrdně jej sužuje, stále dorážejíc na mozek jeho, rozhalujíc nádrahu a zatvrzujíc srdce jeho chladnými záchvěvy usilujícími přímo o nahou a nemilosrdnou Pravdu — o tu moudrou, z myšlének zrozenou, třeba poznenáhlu rostoucí Pravdu, která jako mnohá krásná ohnivá květinka rozpoznati se dá v celé té spoustě Chyb.

Avšak jestli člověk jest otráven Klamem, pakli pevně věří, že není blaženosti na zemi, leda by se

*) International Magazine Co., N. Y. Copyright 1905.

naplnil rozkoší a masem a potěšení leda v klidu a jiných těch nepatrných pohodlnůstek života — pak Myšlénka, vězeň vítězících Chtíčů, klidně sklesnouti dá křídům svým a zadumá se, zanechavši člověka v moci vlastního jeho Masa.

Pak, jako mórový mrak, Lenivost zmocení se člověka, zahalí jej odpornou mlhou, oslepí jeho oči, ztuhne srdce jeho a otupí mu mozek; a změněn vlastní slabostí v nemyslíceho a sprostého surovce, člověk ztrácí sama sebe. Však záhy, člověka Vzдор v něm samým se rozohní, Myšlénka probudí se ze sna svého, a znovu volně, člověk kráčí, veškerými těmi trny svých Chyb, sám obklopen poletujícími jiskrami vlastních Pochybností, sám troskami svých prohnílených Věr!

Majestátně, hrdě a volně, beze strachu čelí Pravdě, a takto promlouvá k Pochybnostem svým:

“Není správné tvrdíte-li, že jen obmezené jsou mocnosti mysle mé. Nikoliv, ony vzrůstají ve mně: Vím to, vidím a cítím, neboť právě ve vzrůstu mého utrpení vidím vzrůst i mysle mé. A kdyby tomu tak nebylo, utrpení mé nestoupalo by s každým krokem.

“Neboť s každým krokem touhy přibývá, pocity mé jsou smělejšími, můj rozhled hlubší — a to vše vím, žeť vývojem mysle mé.

“Jest zatím nyní u nitru mém jen jako jiskra, však co na tom? Nejsem jiskry matkami požárů?

“A já jsem nastávajícím sžehnutím v tu tmou světa.

“Jsem tu, abych Světlo uvedl ve svět, abych rozptířil Tmu se všemi jejími Záhadami; jsem tu, abych se uvedl na úrovni s Vesmírem, a utvořil Soulad u vlastním nitru mém; jsem tu, abych zaplavil očišťujícím Světlem černý ten zmatek světského žití, jenž pokrývá tuto dlouho trpící zemi ošklivým škraloupem bídy a utrpení, zlomyslnosti a zločinnosti. A já jsem tu, abych všechno to jedovaté bahno naházal do hrobu minulosti.

“Jsem zde, abych uvolnil závitky Chyb a Pověry, jež tíží Lidskost a mění v krvavý dav zápasících a navzájem se hltajících surovců; jsem stvořen Myšlénkou, abych přemohl, zničil, pošlapal vše co nepřirozené, vše co jest hanebné, úzké a zlomyslné, a stavěl novou budovu na neproměnlivých základech Svobody, Krásy a Uznání Člověka!

“Jsem nesmiřitelný nepřítel hanebné chudoby lidského snažení! Přeji si, aby každý byl — člověkem!

“Směšný, hanebný a nedůsledný jest tento život, kde dny mnohých tráví se v nekonečném a beznadějném otroctví, aby jiných několik mělo z důstatek chleba a všechny dary duchovní.

“Prokletý buďť lepkavý ty pavučiny předsudku, pověry a zvyků, jež obkličují mysle člověka; jsouť překážkami v pochodu žití našeho a já zničím je!

“Zbrání mou jest myšlénka; a má neproměnlivá

důvěra v její svobodu, v její nesmrtelnost, a v její věčnost, v síly tvořivé jest pramen nevyčerpatelný síly mé!

“V nejkrajnější Tmě Života, ve zmatku jeho hanebných chyb, Myšlénka jest mým jediným věrným a nechybným pilířem Světla; i vidím její ohně zářící jasněji, paprsky její pronikající vždy hloub a hloub do propasti Přírody Záhad, následují ji v její probuzení, nesmrtelném, a jdu výš a výše.

“Myšlénka nezná hradeb, jež rozbourati by nedovedla; nezná modly, jež nemohla by trůnu zbaviti, ani na nebi, ani na zemi. Neboť ona je stvořila všechny, a jejím jest nezadatelným právem zničiti vše cokoliv stojí v cestě pokroku.

“Zdaliž vím, že předsudky jsou pouhými zlomky starých Věr; že mraky Chyb, které plynou nad povrchem žití jsou pouze popelem starých věr ztrávených ohněm Myšlénky, jež kdysi je stvořila.

“Ano, vím, že vítězi nejsou ti, kdož hromadí plen vítězství, ale ti, kdož hynou na poli válečném.

“Jest tvořivá to moc Myšlénky, jež život dává Životu, a síla ta jest postačitelou sama v sobě a jest nezměrnou.

“A jak jdu hoře, přeji si jen, abych shořel co možná nejjasnějším plamenem, tak aby Světlo proniklo do hlubin Tmy Života. A zahynouti jedinou jest mojí odměnou!

“Jiných odměn nepotřebuji: moc, nadvláda jest jen hanbou; bohaectví jest obtížným a nesmyslným; a sláva samotná jest jen pověrou zrozenou z nemožností člověka, aby vlastní znal cenu, a z jejich otročských zvyků ponižování se.

“Moje Pochybnosti, jiskry Myšlénky jste všechny a nic více! Stálým sebe-zpytováním, v hojnosti své úrodnosti dala vám všem se zroditi, a vlastní svou krví života vás krmí.

“A jednou vše to pomine, jednoho dne mocný a posvátný oheň vznikne v prsou mých, nesmrtelný oheň, Myšlénkou povstálý, Citu plný, a ohněm tím vyhoří v mysli mé vše co jest nízké, surové a zlomyslné.

“Pak stanu se takovým jako bohové, jež tvořil duch můj.

“Vše jest v člověku, vše jest pro Člověka!”

Tak mluví člověk.

A s hlavou pyšně vzhůru vztýčenou, majestátně a volně pomalu a jistě v před se běře, přes popel Pověr, sám šedou mlhou Chyb; sám, s temnými mraky Minulosti za sebou, a spoustami hádanek před ním, jež ho očekávají.

Nesčetné jsou ty záhady, jako ty hvězdy dna prázdňného nebe, a nekonečné na stezce Člověka.

Toť pochod povstálého člověka, pokračujícího na cestě své a ubírajícího se výš a vždy výše!

Slova jsou listy — činy jsou ovoce.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části těl. povšechné
A. HALLER, 819 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL

PRESIDENT ROOSEVELT O SPORTU.

President Roosevelt, byv požádán řiditelstvem university Harvard, aby v den graduační oslovil třídu studujících, kteří loučili se se svojí Alma Mater a vstupovali na dráhu životní, pravil mezi jiným:

"... Jsem velký přítel sportu. Já věřím v pěstění her ve volném ovzduší a nedbám, jsou-li to hry tu a tam poněkud drsné, neb zdali hráč odnese si z nich časem nějaké pohmožděniny. Nechovám těch nejmenších sympathií pro onu přehnanou sentimentálnost, která chce mladíka chovati v bavlne — a chovám v srdci svém opovržení pro toho, který zlomení paže neb klíční kosti pokládá za takovou seriosní událost, že, aby se jí vyhnul, obětuje příležitost osvojit si otužilost, tělesnou zdatnost, odvahu.... Kde ale úraz zaviněn jest jiným spoluhráčem, buď svévolně aneb za jistým účelem, tu staví se nám před zraky otázka ne snad tělesného úrazu poraněného, ale otázka charakteru onoho, jenž poranění toho byl původcem. Brutálnost při hře vzbuditi má v prsou každého to nejhlubší opovržení — jmenovitě kdo úskočky takové provádí lstivě, skrytě, úskočně, aby rozhodčím nebyl při počínání tom při-

stižen. Mým přáním jest, aby universita Harvard vycházela ze zápasů vítězně, a hanbiti bych se musil za každého harvardského athleta, který nenapnul by každou píd' svého svalstva k dosažení vítězství — ovšem pokud to činí otevřeně, mužně, poctivě... Jest ale též mým vroucím přáním, aby každý student věnoval se těloeviku na místě, aby shromážd'ovali se jako pouzí diváci a nechávali obmezený jen počet prováděti athletické cviky k svému pobavení."

NĚCO PRO NÁŠ NĚŽNÝ DOROST.

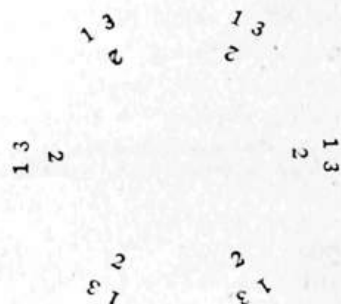
Dle česko-moravských motivů sestavil J. Č.

Nežli přikročím k popisu tance, který se zálibou prováděn jest nyní i v některých ústavech amerických, pokládám za svoji povinnost předeslati několik slov vysvětlení. Laskavostí sl. Bož. Marešové, učitelky těloeviku v Brně, bylo mi umožněno seznámiti se s řadou "Moravských tanců", které ve vlasti staré vešly v takovou oblibu a tu přidruživ k nim některé tance české, umínil jsem si předvésti je před americké obecenstvo ve školách letních, tak zvaných "Summer Schools", které pro předvedení našich skvostů zvolil jsem ze zvláštní příčiny. Školy ty jak známo vydržovány jsou z dobrovolných příspěvků dámských klubů a údkyně klubů těchto jeví o školy nemalý zájem. Každého dne četné delegace školy navštíví, aby sledovaly práci dětí a jest přirozeno, že odbor těloevičný těší se obvykle pozornosti největší. Jak asi zamlouvati se budou česko-moravské tance americkým dámám, pomyslíl jsem sobě — a hned během prvních dvou týdnů jsem některé z nich nacvičil, které také při nejbližší návštěvě byly provedeny. Výsledek byl překvapující: tance musily býti opakovány a při druhé návštěvě byl jsem předsedkyní komitétu, Mrs. Blackwalderovou požádán, bychom tance ony provedli opět, a kdykoliv přivedla nové hosty, musily naše tance znova na program. Některé učitelky těloeviku požádaly mne o vypsání tanců těch, ale tu narazili jsme na malou nesnáz: doprovod. Naše tance mají svoji zvláštní, charakteristickou hudbu neb zpěv — a když jsem vedle tanců nebyl s to seznámiti je zároveň s hudbou, maje pouze jediný sešit k svojí dispozici, byl jsem požádán, abych na základě těch různých česko-moravských motivů sestavil jeden delší tanec, který by mohl býti prováděn při hudbě jakékoliv a já, maje radost z toho, že se jim naše věci tak líbí, učinil jsem v rychlosti pokus žádosti jejich vyhověti, a výsledek podávám zde i našim br. cvičitelům k použití. Při tomto pokusu použil jsem některé části z naší Besedy, ("Kominík" a "Kůželky"); každý oddíl obsahuje 64 doby a končí tak zvaným "podtáčením", jak provádí se při hanáckém tanci "Trojky". Tanec může býti proveden v taktu polkovém, a změnou kroků může býti proveden i

v taktu valčíkovém. Když jsme tanec tento v posledním den školy provedli, nastoupila děvčata v čelném řadu, odpočítané na 1, 2, 3, — jak následuje:

1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3 1 2 3

Po krátké reji s ozdobnými kroky utvořily děvčátka kruh, načež č. 2 učinily tři malé krůčky v před, při čemž obrátily se čelem v zad, a č. 1 a 2 přistoupily těsněji k sobě, spojivše ruce šátečky. Tím přišly do následujícího vyřízení:

Obr. 1.

Žákyně 1 a 3 jsou obráceny čelem do středu, č. 2 jsou obličejem k číslu 1 a 3.

I.

1. Číslo 2, čtyry sunné krůčky v levo, mávající v taktu šátečkem, který drží v pravé ruce. Číslo 1 obejde osmi kroky kolem čísla 3 8 dob.
2. Čís. 2, octly se takto na 8. dobu před sousedním párem, načež: učiní 4 kroky v před, pod vztýčený šáteček čísla 1 a 3, a 1 a 3 učiní čtyry kroky v před a na další čtyry doby obrátí se čelem v zad 8 dob.

Po změně této dostaneme obrazec následující:
Č. 2 hledí čelem ku středu.

Obr. 2.

- 3 Číslo 2 opakuje 4 sunné krůčky v levo, mezi čímž č. 3 obchází společnici č. 1., a na 8. dobu octne se č. 2. před svým vlastním párem 8 dob.
4. Všichni dle způsobu vylíčeného v odstavci č. 2. vrátí se na svá původní místa 8 dob.
5. Č. 2. přendávající šátečky do levých rukou, opakuji sunné kroky v pravo, mávající šátečky, načež projdou následujícím párem a tímž způsobem jako dříve navrátí se na svá místa. 1. a 3. mají pouze tu změnu, že

místo obcházení svých společnic, učiní malý kruh čtyřmi malými krůčky pod vztýčený šáteček, a sice napřed č. 1 a hned na to č. 3. Celé cvičení provedeno jest v 32 dobách, jako odstavce 1., 2., 3. a 4. (celkem 64 doby.)

Tím končí první oddíl, načež nastane podtáčení, jak provádí se při "Trojee". Ačkoliv jest jednoduché, přece dá nacvičení dosti práce tím, že každé chybné otočení čísla 2. jest s to efektní a velice pěkné zakončení každého oddílu pokazit. Všechny tři jsou šátečky spojeny, držíce tyto vztýčené. Číslo 2. obchází 8 kroky v levo č. 1. a pak 8 kroků v pravo kolem č. 3., při čemž se otočiti nesmí; číslo 1. a 3. se obračejí a zároveň pod vztýčené šátečky podtácejí. Vyžaduje-li toho hudba neb píseň, může se podtáčení toto provésti dva- až třikráte za sebou, 16, 32 neb i 48 dob.

II.

1. Všechny tři, pomocí šáteček jsou spojeny, otáčejí se čtyřmi sunnými kroky v pravo, čímž utvoří na 8 dobu obr. č. 2. 8 dob.
2. Děvčátka č. 2. projdou pod vztýčené šátečky na svá místa — č. 1 a 3 učiní taktéž — jenže nyní č. 1 jest na levé a č. 3 na pravé straně. 8 dob.
3. a 4. opakuje se totéž, ale s otočením celé trojice v levo (8 dob), načež vrátí se tímž způsobem na svá místa; též 8 dob.
5. Opětné otočení se v pravo, jako v odstavci 1., ale č. 2 jdou v před pouze dvěma sunnými kroky, šátečky držíce v rukou vztýčených; na 4. dobu slabě zakloní; č. 1 a 3 držíce taktéž šátečky v rukou vztýčených, obrátí se čtyřmi kroky na místě čelem zevnitř (zády k č. 2.) a taktéž slabě na 4. dobu zakloní; č. 2 učiní dva krůčky zpět a č. 1 a 3 opět se obrátí čelem proti sobě; 8 dob.
6. Trojice čtyřmi sunnými kroky otočí se v levo (8 dob), čímž přijdou všichni na svá původní místa (8 dob), načež se obrazec s hora vylíčený opakuje (8 dob); celkem 64 doby. Na to opakujeme podtáčení, jak vylíčené na konci části 1.

III.

1. Dvěma sunnými kroky celá trojice, šátečky spojená, vykoná pouze čtvrt kola v pravo, jak naznačeno na následujícím obraze.

Obr. 3.

Na další čtyry doby č. 2. projde pod šátečky vztýčené v rukou č. 1. a 3. k následujícímu páru, který vyjde jim čtyřmi kroky v ústřety, načež se spojí; 8 dob.

2. Opětne otočení trojice v pravo, 4 doby (čtyřmi skřížnými kroky, 4 doby), načež č. 2. vrátí se ku svému páru; dohromady 8 dob. — Nyní učiní osm skřížných kroků do kola v pravo (možno použití skřížný krok polkový), 8 dob ($\frac{3}{4}$ kola), takže utvoří obrazec č. 2, načež č. 2. pod šátečky projdou na svá místa a 1. a 3. taktěž přejdou na svá místa. — Totéž cvičení vykoná se opáčně (v levo), takže č. 2. přechází k párům na opačné straně — tímž způsobem vrátí se všichni na svá původní místa (celkem 64 doby), načež opakuje se s hora vylíčené podtáčení.

Dodatek: Řekl jsem, že tanec lze provést též v taktu valčíkovém, což bude velmi snadné pro evičitele, jenž obeznámen jest se základním cvičením kroků. Kdyby bylo třeba dalšího vysvětlení, jsem ochoten br. evičitelům posloužiti. Počet účinkujících jest libovolný, musí však rozdělený býti na malé trojčlenné skupiny. Je-li žákyň příliš mnoho, možno tanec ten na cvičiti ve dvou, ve třech, ba i ve čtyřech kruzích, v každém čtyry neb šest trojčlenných skupin. Jelikož tanec není příliš namáhavý, lze jej lehce provést se zpěvem. Nutno bedlivě dbáti uhlazených kroků a pohybů. Je-li trojice spojena, drží šátečky ve výši ramen, při pažích ohnutých.

Tanec tento upraven byl pro anglický nápěv: "Stay in your own yard" — k němuž upravena byla ovšem jiná slova.

O PRVÉ POMOCI RANĚNÝM.

Krvácení.

Krvácení z tepen. — Barva krve v takém případě jest světočervená. Krev uniká z rány a stříká v paprsku obloukovitým soudobým se stahováním se srdce, soudobně s tepem krev z rány uniká jakoby jedním proudem do výše při každém stažení se komor srdečních. Pakli jest krvácení toto přílišné, nastává nebezpečí a pomoc neodkladná jest tu jen na místě. Vykrvácení může nastati i v několika jen minutách.

Krvácení ze žil. — Krev jest tmavočervenou přesycenou kyselinou uhličitou a odtéká v stálém proudu bez přestání.

Krvácení z vlásenek. — Krev vysrkuje z vaziv v malých kapkách, které vespole splývají a jest barvy střední mezi krví tepennou a žilnou; také nestříká a neteče v silnějším proudu nepřetržitě, jen prýští, jakoby z houby. Krvácení toto snadno se dá zastavit, ač déle-li trvá, také nebezpečným se státi může.

Stavění krvácení ve všech případech:

Povolejte lékaře ihned.

Položte nemocného, aneb raněného na záda v poloze vodorovné. Pakli poraněn byl a krvácí z některého údu, nadzvednete týž do výše.

Rozřízněte oděv jdouce po švu vlastní části oděvu, odhalte ránu a prohlédněte.

Místa odkud krev se řine stlačte prstem obalem v čisté plátynko, aneb gázu, aneb složte gázu tak na ránu, aby ji náležitě pokryla i přiložte obvaz, který utáhnete a otočíte kol údu zraněného. Aneb očistivše rychle okolí rány položíme na ránu tampony napuštěné některým antiseptikem, v nouzi sbalené čisté plátno, čistý kapesník a tlačíme obínadlem aneb třírohým šátkem proti ráně.

Chovejme nemocného v teple a potřeba-li káže použijme hojně pokrývek, aneb přiložme pryžcové vaky teplou vodou naplněné k nohám, jsou-li tyto příliš chladné. K cíli tomu stačí také obyčejné láhve, jež snadno lze do šatu zabaliti a teplou vodou naplněné a dobře uzavřené, přiložiti.

Když krvácení bylo přestalo, teplé nápoje, čaj, káva, mléko atd. mohou se raněnému podati, obínadla, jsou-li příliš zatažena, pozorně a poznenáhlu mohou se pak uvolniti. To však státi se musí opatrně.

Dávejme stále pozor, aby krvácení znovu nezačalo, a stane-li se, přitáhneme obínadlo, aneb obnovme znovu přímý tlak na ránu samu, není-li tato příliš veliká; jinak tlak na tepnu, to jest její hlavní kmen nad ranou.

Krvácení z poraněných tepen jest nejnebezpečnější. Pakli jest rána veliká a krev stříká na vše strany, tu rychlé, bezodkladné pomoci přítomných jest třeba. Pokryjeme si prsty opět gázou, aneb palec jí v několika závitkách ovineme a tlačíme na ránu, abychom tok krve zastavili, nežli lékař povoláný se dostaví. Nepomáhá-li to a rána jest příliš veliká, tož jednoduše vtěsnáme několik vrstev gázy do zející rány samy a sice tak hluboko pokud lze a tu znovu dolů stlačujeme. Pak umístíme obínadlo dále nad ranou, mezi srdcem a ranou, používše k cíli tomu řemínku, třírohého šátku, tourniketetu, provazu, aneb pryžcové rourky ap. Nebezpečí roste ovšem s rozměrem poraněné tepny a závisí také od té okolnosti, jestli jest tepna úplně přerážnuta, aneb jen naříznuta. V prvním případě se svraští a vnitřní vrstva její samočinně vzehlípí, činíe takto otvor tepny rozrušené menší, aneb jej do konce uzavírajíc. Lékař zastaví veliké krvácení tím, že tepnu podváže; při svraštění krvácející tepny, aneb při nepřístupnosti téže rozšíří nožem ránu, vyhledá tepnu a podváže ji.

Pakli úd byl rozdrčen a poranění jest rázu vážného vyzdvihneme poraněný úd sice také do výše, však netlačíme na rozdrásané svaly a tkaň, alébrž tlačíme nad vlastní ranou, snažíce se krvácení zastaviti. A tu dobře jest znáti kudy tepny jdou a kde leží. Na jistých místech jsou dost na povrchu, takže stlačovati je lze dosti snadno. To děje se, když tlačíme je proti pevné poloze, kterouž tvoří kostra lidská a ostatní vazivo. Tepny probíhají na straně ohýbačů a jsou dosti dobře přístupny palci ruky naší, jež druhými prsty o úd vlastní se vzepřela.

Dejme na to bedlivý pozor, aby obínadlo, vlastní obvaz byly pevně utaženy, na druhé však straně takovýto pevný obvaz nesmíme na údu raněném nechati příliš dlouho, aby se v oběhu krve nepřekáželo, aneb aby nenásledovalo odumření, sněť. Totéž platí o obvazech, kteréž se po delší dobu zařezávají, byvše na jednom místě silněji, nežli třeba utaženy; část těla pod utažením se nalezající nabíhá a neuvolní-li se v čas obvaz jest zle, následuje bolest, úd červená a konečně i zčerná. To platí zejména o nemocných,

Obyčejně několik vrstev gázy na sebe složených a na ránu položených a zavázaných suchým, čistým obvazem stačí na zastavení krvácení ze žíly.

Krvácení z městků na berecích — křečové žíly na nohách — zastavujeme ovšem také tlakem pod ránou a v ráně samé a zvednutím dotyčné končetiny a zároveň uvolněním všeho co oběhu krve překáží, jako v takovémto případě jsou podvazky. Příkladání peníze na ránu takou a zatažení není ovšem nic jiného, nežli rovněž pouhý tlak, jenže peníz nemusí

Fotografoval br. F. H. Svoboda, Schuyler, Neb.

Sokolky z Plattsmouth, Neb., a So. Omaha, Neb.

již trpí nějakou jinou chorobou, eukrovní a slabostí vůbec, ti těsný obvaz na dlouho nesnesou. Rána se v případě takém jednoduše převáže a obvaz tak uvolní, aby oběh krve nebyl na závažu.

Krvácení ze žil. — V případě takového krvácení, kdy krev jest barvy tmavočervené, jakž řečeno již, jest pomoc prvá téhož druhu, jakž udáno výše pro případy všechny.

Položíme nemocného a zvedneme poraněný úd, uvolníme šat, pokryjeme si ruku gázou a vtlačíme takto opatřený prst do rány, aneb ránu gázou vyplníme a opět lehce tlačíme.

Jestli však jest krvácení silné, dáme studený obklad, kousek ledu zaobaleného do gázy a tlačíme pod ranou v bezprostřední její blízkosti.

být čistý a v ráně tak jen náka se způsobí, náka, jež mnohdy zlé má následky. Žíly mají tenké stěny a místní tlak v ráně samé, pomocí tamponu z jodoformové gázy, aneb jiné gázy bezvonné, ale antiseptické a přiložení obínadla od nártu nahoru krvácení takové zastaví.

Pamatujme si, že při krvácení stlačujeme co možná vždy hlavní větev tepny a při krvácení na krku, kde také hlavní žíly jsou přezrané, stlačujeme krkavici — Carotid artery — při krvácení na hoření končetině tepnu klíčkovou, aneb pažní a ramennou — Subclavian, Axillary, Brachial — při krvácení na končetině dolejší tepnu stehennou — Femoral.

Spůsob pak vykonávání této komprese čili stlačování děje se obyčejně pomocí obou rukou, poněvadž

síla tlaku řídí se dle mohutnosti měkkých částí, jež ránu kryjí. Tepnu nalezneme dle pravidel tělovědy a dle tepu. Obejmuje poraněnou část oběma rukama, položíme oba palce na sebe a tlačíme tepnu palcem na kůži přilehajícímu proti kostěné podložce. Když ruka umdlí, vystřídáme rukou druhou, kdy tlačí palec druhý a první zatím odpočívá. Jestli použijeme ukazováků a prstů prostředních obou rukou, pak ovšem není třeba úd obejmouti.

Omdleli nemocní po značném krvácení, toto se třeba zastaví, však tu musíme hned přikročiti k tomu, abychom mdlobu přemohli. Nemocného položíme na zem, hlavu mu skloníme, končetiny nadzvedneme a přikládáme hned k tělu teplé obklady, však při tom nesmíme pustiti ze zřetele, že nové krvácení by se mohlo snadno opět dostavit.

Krvácení z vlásenek. — Tento druh krvácení nazýváme vysrkování krve z malé rány, ač děje se v každém případě ať již poranění druhu menšího aneb většího. Mnohdy stačí pouhé odhalení rány a vydání jí na pospas vzduchu a krvácení přestane. Jindy stačí namáčené kusy plátna a p. v teplé vodě a dobře vyždímané, když se přikládají na ránu. Hodně studená voda aneb kousky ledu rovněž stavení docílí. Někdy stačí zaobalení údu a položení na ránu kus gázy a náležitý obvazek pevný. Krvácí-li se mnoho z kotlavého zubu, aneb dásně stačí ucpat jakýkoliv otvor v zubu vatou, aneb vyplniti sádrrou.

Nikdy neumývejme sražené krve a raději ránu obvažme. Nedotýkejme se rány holýma a nečistýma rukama a k mytí použijme jen vodu naprosto čistou. Krvácí-li rána, dejme více obvazků, ale nerozvažujme ji bez lékaře.

MALÁ VZPOMÍNKA.

“A čím ty budeš, až vyrosteš?”

Je tomu již hezká řada let, co mi matka tuto otázku předložila, ale pamatuji se na ten okamžik, jako by to bylo včera.

Mne se ptát, čím toužím být — já, který jsem v našem učiteli tělocviku viděl svůj nejvyšší ideál! —

Odpověděl jsem matce zcela upřímně, tak jak jsem cítil — ale matce jsem se s odpovědí tou ani dosti málo nezavděčil.

“Co to má to dítě za nápady”, zvolala, když jsem jí své rozhodnutí sdělil, “učitelem tělocviku — já pořád říkám, že ty kluky ve škole tím komediantstvím zblázníš — kdo pak o takových věcech dříve slyšel?”

Tak na počáteční pokus, zavést tělocvik do naší St. K. .ské školy pohlížely naše maminky. Tatínkové sice nebyli zaujati takovým předsudkem, ba spíše zazářilo oko jejich hrdostí, když jsme přes rovně stojícího kluka vykonali roznožku, a kdyby až tu a tam snad prohodili nějaké káravé slovo, my

věděli, že to nemyslí. Pamatuji se velmi dobře, jak mi otec přísně zapověděl prováděti jakýsi těžký výkon na žebřinách — ale já cítil, že ač věděl, co chci dělat, počkal se svojí zapovědí až když jsem byl hotov — ač mne mohl zarazit mnohem dříve — ale tu by sousedi nebyli zvěděli, co umím!

Ale to vše není účelem mého vypravování. Předmětem mé vzpomínky jest můj první učitel tělocviku. A jak se již tenkrát dostal tělocvik do obecné St. K. .ské školy, povím krátce. On, jenž dnes při vzpomínkách na doby mládí zrakům mým se objevil, byl synem našeho učitele — studoval v Kutné Hoře na vyšších školách, kde tenkrát již tělocvik byl zaváděn a když dlel doma, stal se dobrovolným učitelem tělocviku ve škole naší.

Starý učitel, ač dobrý a laskavý, přestal rázem pro nás existovat. Naším ideálem byl mladý — jeho pěkná postava, jeho krok, hrdě vztýčená hlava, to vše nám imponovalo. My všichni snažili se ve všem jej napodobovati. A podivno — že naše mladá mysl dětská slučovala bezděčně s tou dokonalostí tělesnou i dokonalostí mravní. Kdykoliv se zrakům našim zjevil nějaký obraz vesnické surovosti, nestřídmosti, hrubosti, řekli jsme si: “no, tohle by náš učitel tělocviku neudělal.” A tak v nás utvrzen byl ten názor, proč, to nedovedu říci ani dnes, že býti učitelem tělocviku znamená býti člověkem dokonalým jak po stránce tělesné tak i mravní.

Ale illuse naše neměly dlouhého trvání.

Stalo se jednou, že syn našeho představeného si postavil hlavu (pravilo se, že vlivem podučitele, který se “starým” “nevařil”) a na povel “nastoupit!” zůstal klidně seděti na své lavici. Na otázku proč, neodpovídal; patrně udati pravou příčinu se zdráhal a jsa pečlivě vychováván, lháti nechtěl. A tu událo se něco, co v mysli naší učinilo obrovský převrat.

Náš učitel — náš ideál — dal se unést hněvem; uchopiv otcovu rákosku, ztrestal našeho spolužáka za jeho “neposlušnost” tak nemilosrdně, že z toho bylo později dlouhé vyšetřování. Jak to dopadlo, ani nevím — ale tolik pamatuji, že v mysli naší klesl náš ideál se své výše — my viděli v něm již jen praobyčejného člověka — a tyto pocity přeneseny byly i na věc, kterou jsme tak milovali, ale kterou on, jenž dal unést se hněvem až k surovosti — reprezentoval — a výsledek?

Řady v hodině tělocvičné se den se dne tenčily — až konečně vyučování tělocviku na St. K. .ské škole bylo zastaveno — pro slabou účast — a zdá se mi, že se tenkrát také řeklo: až posud nedostačité pochopení.

O jen nechte mládež! Ona dobře pochopuje — dobře soudí — a někdy přichází k velice pravdivým závěrkám!

Náš spolužák, J. B., jenž byl zrušení tělocviku v naší škole příčinou, jak jsem se dozvěděl,

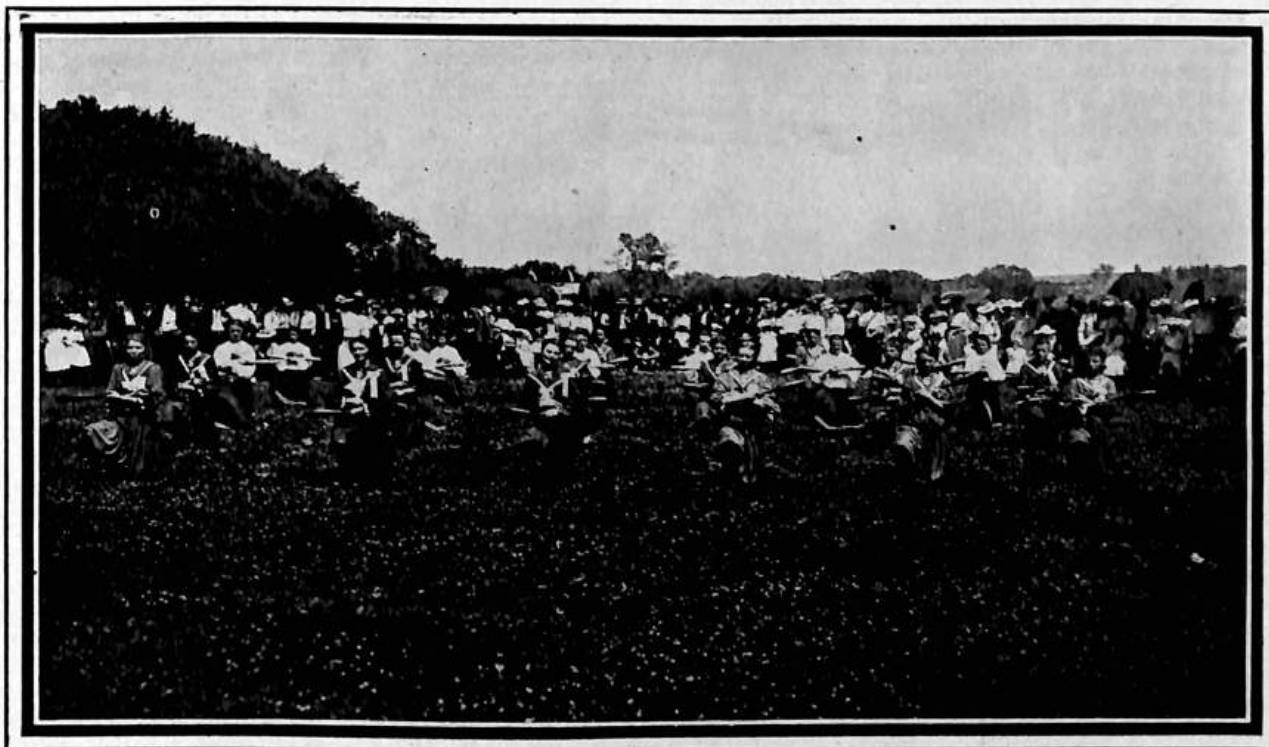
“... nyní prý pěkně káže,
rozdává obrázky, ruce váže...”

a já? — vidíš, moje dávná touha došla přece jen svého splnění, já stal se v dalekých končinách amerických učitelem tělocviku a kdykoliv si vzpomenu na toho našeho učitele, vždy našim cvičitelům připomínám: buďte mládeži vám svěřené vzory — buďte jí vzory jak po stránce tělesné, tak i po stránce mravní!

č.

přepadnouti. A tu malý klučina vzpoměl si ještě na maminku, a na své kamarády, poslal jim tučet pozdravů a tak bavili jsme se pokud vlak neodjel. Ve vlaku zasedli jsme pohodlně na prázdná místa u oken, jak ani jináč mysliti se nedá, za chvíli zavzněl pronikavý pískot parostroje, zvonec se rozhoupal a vlak počal se vzdalovati ze stanice. Z oken našeho vozu mávali bílé šátečky na rozloučenou celému Chicagu a zvláště těm, kteří dosud zamyšlení stáli na peroně, pohlížejíce do širé dálky pokud se jim náš vzácný předmět nadobro z obzoru neztratil. Vlak ujížděl rychle ku předu a za nedlouho spatřili jsme jediné moře černého dýmu, jenž ve svůj plášť halil nepřehledné “město zahrad”, z něhož ují-

Fotografoval br. F. H. Svoboda, Schuyler, Neb.

Cvičení prostrná s kůžely, sokolky..

VESELÉ PRÁZDNINY.

(V upomínku milému dorostu věnuje Frank Klepal.)

Dlouho do pozdních hodin nočních nemohl jsem oka zahmouřiti, stále jsem přemýšlel, jak asi to dopadati bude v našem táboře, kam měli jsme se zítřejšího dne na 14 dní odebrati. Časně z rána kolem 5 hodiny probudil mne rachot mlékařského vozu. Vstanu, ustrojím se a prohlédnu ještě jedenkrát zavazadla, zda-liž mám vše v pořádku, posnídám a jdu se podívat na ulici, kde bylo dosud nerušené ticho. Pohlédnu směrem k Halsted ul. a spatřím několik “šedáků” z naší výletní družiny, buď státi u zamčeného dosud obchodu smíšeného aneb shánějíceho nějakou nutnou maličkost, kterou si snad večera v rozčilení koupiti zapomněl. Kolem půl sedmé hodiny ujížděli jsme již ze sborové síně na De Koven ul. na stanici dráhy North Western, kde očekávala nás druhá četa z okolí Washburne a Lincoln ul., která po “zvýšené” sem přijela v průvodu svých rodičů. — Byl právě čas, za několik minut unášel vlak celou družinu do známého výletního místa Allgonquinu.

Nastalo loučení. Hubičky poletovaly jako zlaté mušky z tváře na tvář, ale vše skončilo šťastně za sucha. Jen tu a tam zaslechnul jsem přísné napomenutí, jinde opět starostlivý tatínek strkal svému jedináčku “půláček” na přilepšenou, kdyby nás snad nouze aneb nějaký malér měl zákeřnický

ždělí jsme do volné přírody, kde ztráviti jsme měli veselé na-
še prázdniny...

Na vlaku nám smutno nebylo. Romantické krajiny miha-
jící se před zrakem naším, zelenající se lučiny, lesnaté vrchy,
hučící potůčky, nůzné chatrče a nádherné villy, to vše zají-
malo mysl mladých výletníků tou měrou, že zapomněli docela
na veškeré ty svízele, které jim snad snášeti bude. Celkem
nás mělo býti i s mojí maličností jeden mandel, a každý již
předem věděl, jaký úřad bude muset v táboře zastávati. Vý-
boru, který obstarávati měl potřeby životní, oznámil jsem
již na vlaku, co musí zakoupiti, jakmile na místo přijedeme.
Krátko před desátou hodinou ranní vyložili nás na stanici
slavného městečka Allgonquin. Tamnější krajané považovali
nás snad za kočující společnost, aneb za příslušníky některého
cirku, avšak za nedlouho prostřednictvím našeho agitačního
výboru uvědoměn byl purkmistr, že slovatná tělocvičná spo-
lečnost “Sokol” z Chicaga, počila město svou návštěvou.
Hospodářský výbor postaral se o zvláštní povoz, který nám
majitel “hotelu” Bauml okamžitě na stanici poslal. Byl to
expresní vůz velkého rozměru, ale pro naši společnost s celým
příslušenstvím přece postačiti nemohl. Ve voze zapřažen byl
starý hnědák, trochu volněji a pohodlněji než ten, co nás
jako žaludy rozhazoval po lese a urážel známým sportům uší
o strany. Tento chudák byl jistější a že se do smrti nikdy ví-

ce nesplaší, to uznal každý, kdo se naň třeba zdálky podíval. Za nedlouho byla celá společnost i se zavazadly na voze a po uprášené cestě vjeli jsme slavně do brány městečka. Na věži zvony nezněly, z hmoždířů se nestřílelo, nikde žádný zbytečný rámus, zachovali se k nám skutečně důstojně. Před grocerií naložili jsme nakoupené zásoby a za veselého štěkotu poděšených psů jeli jsme za město na nedalekou horu. Do kopce musela etěná společnost pěšky, chudák hnědák nechtěl o splašení ani slyšet. Šťastně dostali jsme se až do výletní zahrady, dědeček naházel nám bez jakéhokoliv ohledu zavazadla jednoduše na zem a my po kusech odnášeli jsme je na temeno vysokého vrchu. Za hodinu stály pod korunami košatých stromů dva rozsáhlé stany, na ohništi zaváněla dodělávající se roštěná a za chvíli zavzněl velký hlalol trubky, svolávající rozběhlou drobotinu k prvnímu obědu, který chutnal výtečně. Sedm liber masa postačilo úplně k nasycení těch několika prázdných žaludků. Nežli jsme mohli pohodlně své věci do stanu uložit, zaškaredila se na nás tvář Petrova a několik bohatých slz zkanulo na matičku zemi. Konečně byli jsme hotovi s nadíváním prázdných slamníků a den chýlil se ku konci, slunce ukrývalo se v náručí rudých červánků, aby za nedlouho ztratilo se úplně za temený dalekých vrchů. Byli jsme již dávno po večeři, v nedalekém lese utichnul poslední hlalol ptačí písně, na jasné obloze třeptilo se množství hvězd, tichý větřík pohrával si klidně s korunami lesních velikánů a naše veselá družina rozložená kolem plápolajícího ohně, ve se se rozmlouvala... Kolem desáté hodiny zevzněla trubka, ozvěna nesla se tichou nocí přes údolí městečka, nad kterým vznášela se noční mlha.

Zhasnuli jsme ohně, aby snad jiskra větrem do stanů zanešená nebyla a za nedlouho celá družina odpočívala na jednoduchých postelích, které ze začátku zdály se býti trochu tvrdé a nepříjemné. Za nedlouho nerušený chrapot zazníval z obou stanů, mladinká prsa mouně se dmula, dýchala do sebe ten nezkažený, svěží vzduch, který líbeznou vůni pučícího kvítí obohacen byl. Když všechno pohříženo bylo v klidný spánek, obešel jsem ještě jednou kolem stanu, elektrickou lampičkou posvětil jsem si do celého ležení, narovnal jsem zkroutěnou, přikryl jsem opět ty, kteří pokrývky ze sebe shodili a po vykonání této práce zanedlouho sám též jsem uleh. Ráno v pět zaznívala opět trubka a volala spáče ze stanů. Vylézali pomalu jako tehoři ze svých doupat, divně se kroutili, avšak paprsky vycházejícího slunka vzbudily v nich za nedlouho jiskru veselého života. Každý se pořádně ustrojil čistě nmyl, urovnal své ležení, a šel po své práci. Kuchaři rozdělávali oheň, druzí šli pro dříví do nedalekého lesa, třetí do městečka pro čerstvý chléb a jiní opět do nedaleké farmy pro čerstvé mléko. Krátce před šestou hodinou byla snídaně připravena, za nedlouho byla tabule obsazena a hrnečky ve se se zvonily. Po snídani probrala se každodenně různá evičení prostná, běhy, skoky a hry a touto volnou nenueenou zábavou utíkal čas jako voda, a s tím zároveň opouštěly nás blahoslavené "Washingtony", poslední naše spása. — V tom malebném okolí tichého venkova přivykli jsme za ten krátký čas tou měrou, že nechtěli jsme ani vzpomenouti okamžiku, kdy rozloučiti se musíme s tou posvátnou zahradou velebné přírody, abychom se zpět do svých domovů navrátili. Až mnohý v sladkém roztoužení vzpomínal svého domova, až vřelá náruče milované matky mnohou slzu v oku a povzdech z mladistvých srdcí vyloudila, přec chtěl každý co možná nejdéle ztráviti tam na té stráni nedaleko lesa, chtěl šťastně užít každého den prehajícího mládí, a při tom v lásee vzpomínat těch věrných duší doma.

Každé odpoledne opustili jsme své stany a pospíchali k nedalekým břehům široké řeky, kde jsme se na vyhlédnutém místě každodenně koupali. Též prohlídce celého okolí věnovali jsme zvláštní pozornost, a blízkých farmerů byli naši hoši jako doma, přiučovali se hospodářství a že se jim podobné známosti vyplačely, o tom jsem se častokrát přesvědčil. Pro každý den připraven jsem měl zvláštní pořad, vždy něco zvláštního, a když blížil se opět večer, těšil jsem se na zvlášť zajímavé události, které byly na scéně skoro každé noci.

Když bylo po půlnoci, počal se některý kroutit, jiný opět něco bručel, ten škádlil svého soudruha, jiný opět chytil velkou rybu, nemohl ji vytáhnout, volal na hochy, aby mu šli pomoci, zatím držel vedle ležícího souseda za nohu, mnozí se domnívali, že leží doma na měkké posteli, zatím mu pod hlavou šustěla sláma a kolem nosu bzučeli mu nestydatí komáři. Během několika nocí poznal jsem řádění těchto "ná-měsíčníků" podivného druhu; probuzen sebe menším šelestem, vstal jsem a zmáčknuv zlodějskou lampičku, šel jsem od jednoho k druhému, pověděl jsem každému, na které "točné" se nalézáme, a pacient za chvíli chrápal jako pila. Tak veselých událostí zažili jsme tuze mnoho, některé byly velice zajímavé, zvláště ty, jež zasypat lze paprykou a ony s tou nepodařenou kaší, stály by věru za popsání, ale z vážných ohledů k autorovi musíme je zatajiti... Počasí po celou dobu našich prázdnin bylo věru příjemné. Jen jedenkrát zamračila se na nás tvář všemohoucího a ve své zlosti chtěl nás boufkou překvapiti, ale že nás navštívila časné z rána, nemohla nás mnoho rozčiliti. Též zdálo se nám jedné noci "o potopě", ale že náš hospodářský výbor byl na veškeré opatření tuze pečlivý, zachránění zůstali jsme slavně ležet na pevnině, hrozného se nám nic nestalo, než že se chudáci slamníčky trochu nastudily od vlhké půdy, jinak ovšem na kráse mnoho neztratily. Šťastně jsme vše překonali a když první paprsky vycházejícího slunka do stanů se nám dobývaly, přinášeje nám pozdrav probouzejícího se jitra, když ptáci ve se se poletující po větvích zelenajících se stromů líbeznou píseň ranní šveholili, probudila se i veselá naše káňata a za nedlouho veselý skřek zazníval celým okolím. Konečně přiblížila se sobota, vše nalézalo se v nejlepším pořádku, stromy kolem stanů byly slavnostně dekorovány a tak očekávali jsem příchod slavných hostů. Mnoho jich slíbilo nás navštívit, avšak slovo dodrželo jich jen několik a ti postarali se skutečně znamenitě o to, aby nám vše nahradili za ty ostatní. Navštěvníci pobýli s námi celou noc a den a že se jim ten cikánský život mezi námi zamlouval, o tom netřeba se zmiňovati. Vzpomínali jsme dlouho na své dobrodince, neb jejich "finanční útěcha" mnohou ránu v naši kapse zaceľila...

Častokrát jsem si vzpomněl na jednu "osvícenou osobu", jež nás odporučovala do přízně etěných Indianů, těch lidí, kteří celé dny a večery na "modlitbách" trávili v té chladné kapliče "Atlasu", kde ve své zbožnosti poráželi tuety osmiček jako kozáci Žaponce. Jak mnohým věcem ušlechtilým poučiti se mohli od žáků našich ti, do jejichž přízně nás různé lidičky odporučovali. Věru, nelitujeme, že ty upřímné snahy zůstaly námi nepoužity a to z důvodů, že vědomi jsme sobě byli náležitě svých povinností, které splniti jsme si přislíbili. — Blížili se poslední dnové, finanční barometr značně klesl a my počítali jsme hodiny, které dovoleno jest nám zůstat v náruči příjemného venkova. Konečně rozloučiti jsme se museli s tím zátiším lesnaté stráně, kde za ten krátký čas tolik blažených chvil jsme prožili. Zdraví a venkovským vzduchem osvěžení, vraceli jsme se s osmáhlými tvářemi do svých domovů. Neradi jsme se loučili, bylot tam tak blaze, v tom lesním zátiší...

POMALU — ALE JISTĚ.

Od samých počátků, kdy závody v N. J. S. zavedeny byly, pracuje se na zlepšení pravidel závodních a snaze, přivesti ty samé pod kontrolu, by odpovídaly významu myšlenky sokolské nespouštějící se zřetele zároveň, aby každému závodníkovi právem přiděleno bylo, co za námahu mu při závoděch přísluší. Na opravách těch podílu brali bratři, kteří byli dobří theoretikové, neb dobří praktikové. aneb dokonce dobří theoristi a praktikové zároveň. Myšlenky a náhledy jich u věci této často se různily a různiti se budou i nadále. To však nevadí. My víme, že pravidla naše stále se opravují a třeba nešlo to tak rychle, jak někteří bratři by si přáli, stávají se od času k času vždy důkladnější, a dle přání většiny se mění jen potud, pokud za prospěšné se uznává.

Nedá se upříti, že u nás propadnul již mnohý dobrý ná-

vrh na změnu pravidel závodních podaný, však většinou vina toho spočívala v tom, že dostatečně odůvodněn nebyl. Co však se nestalo, může se ještě státi a proto všechny pokyny, směřující k očištění a povznesení závodů našich jsou nám vítanými. Vždyť, věříme pevně, všechny podávány jsou s úmysly upřímnými, se snahou, zlepšiti kus vnitřního života našeho co nejvíce.

Těšilo nás proto upřímně, že na posledních závodech župy Severo-Východní otázkám závodním trochu času věnováno bylo, jak ze zprávy br. Štíbra v min. čísle S. A. se dočítáme. Ač nesouhlasíme s náhledy tam pronesenými, přec vedení jsme snahou, nenechat je zapadnouti v moře zapomnutí. Jsouce však dobře obeznámeni s popudy, jimiž sjezd minulý veden byl při přijímání pravidel závodních, dovolíme sobě usnesení některá trochu objasniti.

řeni tříd závodníků ze dvou na tři a aby v málo letech neodpadlo ze závodů i odd. střední, t. j. třída druhá, učiněno v tom ohledu opatření zcela rozumné, pod jehož tlakem i účast v závodech I. třídy posilniti se měla.

Každý jednotlivce i sbor pochlubí se rád nějakou tou cenou při závodech dobytou, leč nám co sokolům na prvním místě záležitosti musí na čestném zastoupení v závodech a teprv na místo druhé otázku cen stavěti máme. V mnohých případech dělo se to však opáčně, tak že někdy pozadí závodů obelázaných stalo se tak průhledným, že honba po cenách nade vše jiné prosvítila. Sokolové myslící potřásaly nad tím hlavami a učinili co mohli, aby závody naše na pouhou tahanici o ceny se nezvrhly. Mimo jiných i pravidlo o přípustnosti závodníků v jednotlivé třídy, má tu nápomocno býti a dle našeho náhledu jest i zcela správné.

Fot. br. M. J. Krejzl, Cleveland, O.

Borci a odbor sokolek Sok. Cleveland po rozdělení cen v Detroit, Mich.

Usnesení, že hlavní přeborníci II. a III. třídy nemají býti více připouštěni k závodům té třídy, v níž přebornictví již dosáhli, mělo své příčiny.

Jak všichni dobře se ještě pamatujeme, podílelo se na hlavních závodech v Clevelandu 116 boreů, z nichž pouze 32 jich ve vyšším odd. závodilo a zehralo se otevřeně, že hlavní závod sborů s vyššího na nižší odd. přenesen byl. Již tenkrát hledal se prostředek, kterým závod vyššího odd. na patřičné výši udržen by byl. Po závodech clevelandských přišly pak závody župy střední, kdež nepoměr ten částečně vyrovnán byl (dvě pětiny všech boreů tvořilo odd. vyšší a tři pětiny odd. nižší). Hned po tom však při závodech župy Východní v Baltimore zavrženo závodění v odd. vyšším úplně, tak že pravidelný závod družstev v odd. tom odpadnul docela. Ze 72 mladých, schopných boreů závodili v odd. vyšším borci čtyři, dva z Clev. a dva z N. Y. Každý, i sebe lepší evičenec, držel se zuby i nehty odd. nižšího, kde spíše naděje na palmu vítězství mu kynula. A sbory naše v počínání tom výdatně je podporovaly. Kam měli pak jíti naši nováčkové neb začátečníci v praxi závodní? Postaral se tedy sjezd o rozší-

Otázka známkování stupně a provedení výkonů, vyskytnuvší se po závodech posledních v Detroit, není nová. Měli jsme s ní co činiti již před lety. Však jako tenkrát, tak i nyní opět tvrdíme, že způsob známkování dosud stávající jest úplně správný a tvrdíme opět, že každý výkon at' lehký nebo těžký může se: 1) cele zkaziti, 2) z valné části provésti, 3) cele a dobře provésti, 4) velmi dobře provésti a za 5té provést vzorně, jak stupnice naše provedení tříd. Důvody na poradě boreů v Detroit pronesené proti stupnici této nezdají se nám správnými. Uvádí se, že evičenec provádějící pátého stupně výkon, snadno může ho zkaziti a dostati pouze dva neb tři body na provedení, celkem tedy 7 neb osm bodů, připočte-li se k tomu stupeň výkonu. Naproti tomu jiný evičenec vybere sobě výkon pouze čtvrtého stupně, provede ho vzorně a může celkem 9 bodů zaň získati. Co jest v tom ne-správného? My chceme při evičení viděti ladnost, krásu, lehkost v provedení a ne hokus pokusy skomolené.

Pakli někdo pouští se do výkonů těžších, nežli s to jest s jistotou prováděti, proč měli bychom dávati mu za to výsad neb uznání zvláštního? Kdybychom evičení vzorná, třeba

čtvrtého stupně byly, po právu nesoudili, znamenalo by to jako vyslovení se proti cvičením vzorným; podeceňovali bychom je. Ostatně mezi obtížností provedení výkonů 4. a 5. stupně často pramalého rozdílu nalézáme a mnohý ten výkon čtvrtého stupně obtížnější jest, než mnohé ty velkotouče dohromady. Konečně, chce-li někdo dokázat, že lepším cvičencem je než ten, kdo provádí čtvrtého stupně výkony vzorně, nuže, ať provádí vzorně výkony stupně pátého a dle souzení našeho též více bodů získá. Nedovede-li toho však, pak prosíme, jak může jen někdo říci, že by lepším cvičencem nežli ten prvý byl, a jak může někdo na nás žádati, by více práci jeho jsme cenili?

My dáváme každému cvičenci při závodech tolik co si zasluží a sice za to, co dokázal a ne za to, co dokázati chtěl. Tím jistě žádný dobrý závodník zkracován není. Jeli někdo tak dobrým borem, že i pátého stupně výkony vzorně provádí, jistě získá více bodů, než ten, kdo pouze čtvrtého stupně výkony provozoval. Nedovede-li však někdo pátého stupně výkony vzorně aneb s jistotou prováděti, pak tou jsme mu radou, by výkony stupně nižšího prováděl. Poslouží tím sám sobě, dívák nepočítá tolik hrůzy při závodech našich, znalecům, jakož i lidem svým ušetří mnohé pocity trapné. To bylo stanovisko posledního sjezdu a jest i naše.

V otázkách některých lišíme se od sebe a různé náhledy panují u nás též v třídění výkonů švihových a silou. Tak ku příkladu borci v Detroit nesouhlasí s jistým rozhodnutím soudců a vrehního náčelníka při posledních závodech hlavních v St. Louis se přihodivšího. Pamatujeme se na to. Týkalo se to bratra Filipa ze Cedar Rapids a jeho švihového výkonu: na začátku bradel, kniham stuj v rukou vzporem — ručkovaní na konec bradel (ve stoji v rukou vzporem) — seskok přednožmo. Vrehní náčelník byv zavolán soudci k poradě, přidal se bez rozmyšlení na stranu soudců a jakoliv dobrým přítelem br. Filipa jest, byl jiného než on náhledu. Bratr náš byl úplně spokojen s rozhodnutím tím a na celé záležitosti té mnoho nezáleží. Zda-li pak však ti, kdož s příběhem tím po čase dlouhém ještě hlavu si lámají, v úvahu též vzali články závodních pravidel a srovnali B. čl. 3. a 4. a 5., z nichž přec vyčísti se může, že švihový výkon skládati se má ze tří tvarů nejméně a sice tvarů kniham prováděných. Uvádíme toto pouze za tím účelem, bychom upozornili všechny, kdož nějakými snahami po opravách se zabývají, že třeba při tom rozmyslu na prvním i posledním místě a že nutno při tom počítati též i s tím, dle čeho přítomně se řídíme. Budeme-li počínati si při všem rozumně a rozvážně, snad dočkáme se toho jednou přece, že všichni s našimi závodními pravidly spokojeni budeme.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídky domácí.

— List náš v otázkách veřejných, českých snaží se konati dobré bez ohledu na to jestli leckde narazí, považujeme tak za svou povinnost a tu opět ta veřejnost měla by nám poskytnouti podpory a věci naší upřímné povzbuzení. Z vlasti naší staré k radosti naší dochází stále více a více předplatů, bez jakékoliv agitace z naší strany. Pochopujete co to znamená? Nyní jest i na našich v zemi této, aby práci naší uznali, list náš předpláceli a v něm i podle možnosti i označovali. Pošleme list na ukázkou pro knihovny na jednoty, spolky i jednotlivce, kde předpokládáme pro Sokolstvo zájem a porozumění. Nikomu se nevnučíme a kdo list by si přál, nechť laskavě jen tiskárně si dopíše. O ceny oznámek dlužno přihlásiti se u jednatele V. V. br. Jana Černého, 437 E. 71st St. New York City. Soudíce dle množství souhlasných nadšených a povzbuzujících projevů docházejících nás ze všech stran, kde myšlenka sokolská se ujala, hodláme pokračovati jako dosud pevně a nepokrytě, prosíce jen bratry a sestry za součinnost.

— Členové českého pěveckého kvarteta, již přítomně dlí mezi námi a všude kdekoli se objeví české písní zjedná-

vají mnohé triumfy, bratří Novák a Svojsík, jsou i dobrými sokoly. Svojsík býval druhdy župním náčelníkem ve vlasti naší staré a Novák pilně cvičival.

— U nás měli bychom býti vždy toho pamětlivi, že sokol svým chováním jak v životě soukromém, tak v společenském musí ukázati, žeť muž od slova, charakter a na nejvyšší mravní a chování uhlazeného. Sprostota, mluvení do větru a mlácení prázdných frází nám nesluší, jako podivně se vyjímá, když nejde hned v tom i či onom sboru vše podle našeho, že dáme se strhnouti ku křivým posudkům, spílání a osobnostem, neli přímému podezřívání i činovníků svých nejlepších.

— Veliká jednota německých Svobodných Obeí a jiných spolků volné myšlenky ustavila se a Výkonný Výbor její nalezá se v Milwaukee. Prvním dopisujícím tajemníkem jest H. Lienhard, Room 52, Herold bldg., Milwaukee, Wis.

— Není pochyby již, že ku Svazu Sokolstva amerického dojde ještě prodloužením tohoto roku. Dotyčné výbory v Chicagu pilně pracují a svolají dojista poradu vlastní co nevidět. Pokud se týče zástupců jednoty Dělnických Amerických Sokolů, ty mají instrukce od posledního sjezdu svého, kdežto zástupci naši a Župy Fugner-Tyrš, jsou nejen ve stálém styku a shodě, ale předložili již dotyčné plány své Výborům Výkonným obou organizací.

— Také druhé číslo "Slovenského Sokola" jest obsahem svým nejen pozoruhodným, ale i zajímavým. Jakmile se bratří naši Slováci zmohou i na práce technické, zřídí si názvosloví na základě našeho, nejen z praktické potřeby, ale usnadnění práce vůbec, zjednájí si cvičitele pera schopného, aby ob čas do listu psali články odborné a vyhází šmahem všeliké humbukářské oznámky patentních léků a různých břídlů a mastičkářů z listu svého, všech, držíce se snah pokrokových, pak tím bude lépe a my dvojnásob se s nimi radovati budeme. Počátek učiněný jest však dobrý a jistě bude mít za následek ruch tělocvičný a to prozatím jest hlavní věc.

— T. J. S. v New Yorku složila deset dollarů ve prospěch českého oddělení v nové veřejné knihovně v 78. ul. Sbor tento vždy podporoval vždy vše dobré a lidu našemu prospěšné a tento nový skutek opět mluví sám za sebe.

— Župa Fugner-Tyrš pořádala výlet do Racine, Wis. z Chicaga. T. J. S. Mladočech v Racine bratry a hosty jejich vřele uvítala a na místě výletním v parku Lutzově se evižilo na hrazdě, na koni na děl i na šif a bradlech. Také prostná tu byla zejména sokolek chicagských. Účastenství lidu i z Caledonie a Milwaukee, vedle racinských a chicagských bylo značné.

— T. J. Sokol ve Schuyler chtěl zakoupiti vedle nynějšího majetku svého ještě dva loty, ale jeden z bratří sbor předešel a koupil jej sám. Jestli pozemku na ceně stoupne se nepovídá.

— Slavnost rozvinutí praporu odbývala T. J. S. Fugner v Chicagu, dne 16. července. Súčastnili se pouze Sokol Slávský, Sokol Tyrš a deputace sokolek oněch dvou sborů, mimo našich.

— První chorvatský Sokol v Chicagu, o němž již několikrát jsme se zmínili, cvičí nyní v tělocvičně Sokola Slávského, jehož cvičitelský sbor vedením bratra Košáře se snaží, aby bratřím začátečníkům dostalo se nejen náležitěho vzpružení, ale i výeviku takového, aby záhy na vlastní mohli postavit se nohy.

— Vzdělávacímu výboru T. J. S. Pokrok v Town of Lake vzdáti dlužno chválu, že pečlivě se staral, aby v části oné zařízena byla lidová knihovna dle vzoru odbočky v Plzni v Chicagu. Je vidět, že práce České Stráže nese jen pékné ovoce. Také naši v Clevelandu sbor T. J. S. Čech a T. J. S. v New Yorku usilují tímže směrem. Jen více takového a podlé práce, jež vedle tělocviku, snahy naší nejvyšší, pomůže k posile řad našich a lidu vzdělání.

— Svobodomyslná škola Vojta Náprstek v Kalifornii v Chicagu zakoupila nový pozemek o pěti letech. A byli to zvláště sokolové z obou táborů, již ochotně pomocné ruky nabídli.

— Newyorský sbor Dělnických Amerických Sokolů uvítá již v kruhu svém z Čech povolaného cvičitele br. Vác. Karneta, jehož předehází nejen dobrá pověst jako učitele dobrého, ale neunavného pracovníka v kruzích dělnických cvičících jednot ve vlasti. Přejeme braru mnoho zdaru v úkolu podjatém, ač neslibujeme si od práce jeho žádných divů, jestli mu členstvo cvičící, bratři a sestry nebudou, abychom tak děli na ruku, jestli letní ochablost zde i onde se jeví, se záhy nezlomí.

— Veřejné cvičení Děl. Amer. Sokola v Long Island pořádané v neděli 16. července dopadlo dobře vedením bratra

— Někteří kazatelové a kněží staví se zřejmě proti snahám Sokolstva, tak jako staví se vůbec proti každému pokrokovému hnutí k dosažení lidstějších podmínek životních chudého lidu dělného. Proto také radí mu, aby po práci se více nedřel všelikými mety a pod., jakoby tělocvik po práci nebyl vlastně, soustavně prováděn — osvícením a utužením svalstva, pookřáním na duchu. Jiní, zvláště ale katoličtí kněží oproti tomu závadí tělocvik do škol farních a zakládají katolické sbory "sokolské"—sic. Viz Omahu a nyní prý i Cedar Rapids. Ku podivu. Nedávno však socialism také prohlašovali za dílo ďáblovo a jeho hlasatele za syny Belialovy, ale hned v zápětí pořídili svým socialistické spolky katolicko-dělnické v nichž nebeskou blaženost slibovali jako těšící prostředek, při každém snížení mzdy pány, aneb hrozící stávce.

Fot. br. M. J. Krejzl, Cleveland, O.

Veřejné cvičení při závodech Župy Severo-východní, odbývané 4. července 1905 v Detroit, Mich.

Wagnera. Cvičilo se na hrazdě, bradlech, koni na šír i dél a ve skocích. Byli tu bratři v počtu osmi z Newarku téže jednoty a naši od T. J. S. z New Yorku počtem osmnácti, co zatím místní sbor měl 14 cvičících. Že naši se drželi netřeba podotýkati, neboť kdo zná newyorské hochy ochotné, hbité a utužených svalů, dobrých snah, ten ví co umí.

— Dejme tomu, že vaše dítě jest slabé soustavy tělesné, porad'te se se svým lékařem a jestli odporučí čistý vzduch a pohyb, dejte je důkladně prohlédnout a s udáním potřebných eviků a rad zajděte s ním do nejbližší Sokolny, ať již jste členy sboru, aneb ne. Cvičitel již svědomitě postará se o další.

— V Americe jest všelikého zneužívání i věcí nejlepších dost a dost v každém městě a osadě, ba leckde proti různým opatřením zdravotním jde se přímo do krajností. To platí i o očkování. Pokud nás se týče, radíme rodičům, aby nezdárali se dát dítka očkovat, aby nevymykali se tomuto zdravotnímu a ochrannému opatření. Nebezpečí nákazy neštovičnické se předejde do jista. A pak způsob jak se nyní očkuje čistě a skoro zcela bez bolesti není zbytečným, zvláště očkujel se po letech znovu.

— Čtenářská Beseda "Vlast" z New Yorku, která dokonce podporuje chudé české studenty zaslala nám následující dopis, který mluví sám za sebe: "Přátelé! Jmenem těch, kteří pomocné ruky potřebují, by mohli schopnosti svoje vyvinouti, vzdáváme vám upřímný dík za příspěvek \$7, který jste nám zaslali. Osamocený dar tento ze západu a Váš srdečný dopis, vzpružil tím více naši činnost, neboť nám dokazuje, že vše dobrá a spravedlivá i bez reklamy najde cestu ku šlechetným srdcím. Ujišťujeme Vás, že každý cent, který do našich rukou přijde, jest poctivě svému účelu odevzdán a jest jen jediným našim přáním dočkati se toho, by svěření naši byli jednou v životě veřejném ku cti a povznesení jména českého. S upřímným "Na zdar!" Rudolf Knákal, tajemník."

— Dne 20. srpna pořádán byl výlet české školy v háji Nedvědově u Tyndall, So. Dakota, a tu řečnil br. L. J. Palda ze Cedar Rapids na velice pěkné téma o mluvě naší mateřské a na jak dlouho nám ji zde lze zachovati. Škoda, že ohromný lijavec přednášku dvakrát přerušil. Účastenství lidu bylo tu veliké.

— V neděli 17. září odbývat se bude v East St. Louis,

nového to sboru naší N. J. S. veliké společné evičení sborů našich ze St. Louis, Mt. Pleasant a sboru místního. Také sestry naše ze St. Louis budou přítomny. Není pochyby, že takováto společná věc naší jen prospějou a bratrskou pásku všech účastníků utuží.

— K dopisu z Hopkins, Minn., podotýkáme, že pokud nás se týče, tlumočíme vždy a všude zásady a snahy Sokolstva N. J. S. přijaté na posledním sjezdu našem v St. Louisu. Ochotni jsme též radou svou a pokyny vhodnými přispěti všude, kde jich jest potřeba citelná. Nemohouce sami více pro vzrůst Sokolstva našeho vykonati, povzbuzujeme jiné k činnosti ve směru tom a vědomí, že podpory dostatečné poskytnuto jim bude N. J. S. Padnou-li kde slova naše na půdu úrodnou, z níž zdárných výsledků očekávati můžeme v naději, že nové pole jsouc šetrně opatrováno, zdárné plody myšlenky sokolské ponese, tu zajisté i povinností nás všech starati se o to, by půda pro věc naší připravená, ladem ležeti nezůstala. Až dosud všechna naše snaha při zakládání sborů našich obrácena byla v nejbližší okolí naše a často obmezovali jsme se v obvod tak úzký, že nutnost sboru nového pochybnou se nám zdála. Nyní, kdy naskytuje se nám příležitost posunouti hranice obvodu našeho do státu, v němž až dosud Sokolství pevné pudy nezískalo, upozorňujeme příslušné kruhy na přípis br. Fr. Dvořáka, s jehož pomocí práce organizační velkou měrou jen usnadněna bude. Záhodno, aby s nově zakládající se jednotou v Hopkins, Minn. i s jednotou v St. Paul, Minn. užší styky se navázaly a to k jejich i našemu prospěchu.

— Cestou soukromou dozvěděli jsme se o tom, že Ústřední Výbor, jenž do jista nemalých zásluh si získal pořádáním všeslovanského dne v Coliseu má býti rozpuštěn. Pokud se pamatujeme toto jediné společné a výdatné pojitko Sokolstva chicagského, podavší náležitý průkaz o skutečné práci a činu, mělo míti trochu delšího trvání. Ostatně ze začátku také se ve sdružení tom mluvilo i o pracích přípravných ku všesokolskému sletu v Čechách, ano i jiné nanejvýš dobré a užitečné plány se probíraly. Jest sice pravda, že výbor dnem v Colisiu vyplnil své poslání, tím však nikterak není řečeno, že takých dnů nemohlo by býti více, že nemohl by státi výbor na dále. Až dosud schází nám takové a podobné sdružení, jež zbližovalo by bratry i sestry bez rozdílu, jež sbližovalo by sokoly Slovany navzájem a sotva, že jsme si k němu jakž takž s námahou pomohli v Chicagu, již měli bychom přestat? Nač a proč? Co dobré jest a pevný má základ, co osvědčilo se toho neměli bychom jen tak lehkomyšlně opouštět a skládati znovu ruce v klín, zvláště když i z výboru toho vyšel místní výbor na Svaz. Proto těšíme se na zprávy, že rozviklané znovu podařilo se zkřížiti.

— Někteří naši lidé myslí si, kdo ví jak veliké vyvedli hrdinství, když s každým steskem "sypou hned do mlýna" a to do mlýna anglických listů. Nám sokolům toho třeba není, jestli něco není jak by býti mělo jest list tu náš, v němž si můžeme pohovořiti pěkně od plíce, aniž by tím instituce naše veliká trpěla. Také netřeba roztahovati věci rázu místního hned po novinách českých, jež dále jdou. Koho slova tato se týkají vtip se. Ostatně pravdou je, že bratrství a pohostinnost sokolská rozhodně má všude dáti se vůči hostům na jevo, zejména ale hostům těm, kdož přijdou k nám evičiti a pro nás se namahati. Pravidlo platí ať již v Nebrasee, aneb jinde.

— A pak že závody naše nejsou vzpruhou, že i v kruzích širších nevyvolají nadšení pro naši věc. Tak po závodech v Detroit nyní oznamuje se založení sboru sokolského v Traverse City, Mich., kde br. V. Spěváček přičiňuje se, aby nejen byl tu sbor, ale i evičení se věnovala mládež přihlášená. Začalo se as s 30 členy a není na tom dosti, již agituje se, aby těch, kdož těloeviku holdují bylo ještě více. Jen dále tak a vždy ku předu. Místní listy anglické vítají hnutí sokolské s uspokojením a tu bude jen na našich, aby záhy prokázali, seč věc naše jest dobrá.

— T. J. S. Clarkson, Neb. uspořádala dne 3. září veřejné evičení, jež jak v pořadu vlastním, tak i účastností lidu našeho zdařilo se úplně. A vidíte i mnohdy takovéto pokusy menších jednot na menších osadách dokážou pro nás více,

nežli spousta bezvýznamných "slavností" plných frázi a fangliček.

Sokolky.

— V řadách německých turnerů opět obnovena byla agitace, aby ženám a dívkám evičícím a k odborům jejich náležejícím, poskytnuta byla v Bundu táž práva a povinnosti, jako mají mužové. Jak známo na posledním sjezdu obhájevo žen a hnutí emancipačního v čele majíce čilého P. Rappaporta prohráli. Týž však nyní znovu práv žen turnerských se domáhá a píše v "Turnzeitungu" článek za článkem. U nás od našeho sjezdu jak víme jest jináče. Sokolky naše věru, že stěžovati si nemohou. Ty pak, jež dlí mimo kruh jednoty, měly by si pospíšit.

— Pokud víme má Župa Fugner-Tyrš a Dělnická Americká Jednota také sokolky. Národní Jednota naše ovšem též a přece od té doby co píše se o Svazu ještě ani jediná sestra se neozvala, aby upozornila sestry své vůbec, jaké stanovisko vůči takovému rozmachu Sokolstva amerického měly by zaujmouti. Těšíme se na projevy z kruhů sester našich u věci této.

— Na vlastní své vzdělání nikdy sestry nelitujte peněz. Dobrý časopis, listy odborné a listy svobodomyšlné odebírejte vždy, vedle dobrých knih českých i jiných. Čtením pozorným získáte mnoho na vědomostech svých, ba známe příklady, že chudé dělnice pouhým učením se doma a dle návodů různých učitelů v těch kterých odborech práce vynikly. Matky pak pamatujte si, že peníze na vzdělání holek svých věnované dobře vynaloženy jsou, nelitujte jich. Bylali deera vaše dobrou a vytrvalou dělnicí, může býti s dobrou vůlí a vlastní pílí řádnou i inteligentní pracovnící. Zde v Americe pak zvláště dosti příležitostí vhodných. Dbátele pak vedle toho i utužení těla i mysl vaše silní, uschopňuje se a více duševní práce vydrží. V řadách sokolek mnohé na povznesení mysle se koná. Sborům svým získávejte členky a sborům sokolským členy. Každý nový člen dobrý jest novým bojovníkem za věc naší v uzdravení a výchově lidu.

— Sestry sboru Pokrok v Chicagu mají 45 členek a z těch průměrně evičí 16 a to již po leta a na každém jsou župním veřejným evičením a závodech. Mimo to vedením evičitelského odboru čtyř členek evičí u nich as 40 žákyň. Sestry opravdu jménu svého sboru dělají čest.

— Sbor Dělnických Amerických Sokolů v Bridgeportu po jednoroční činnosti dokázal minule veřejným pokud dovede se tužiti a u té příležitosti i založen byl sbor sokolek. Přihlásilo se jich hned na poprvé as 20 a s evičením započítí se má co nevidět. Tak se také patří.

Věci české a slovanské.

— V pažském "Sokolu" čteme o smutném zjevu v Sokolstvu, tak smutném, že hned v té chvíli myslí vaší, co čtete ony řádky, táhne vzpomínka na ty doby dávne, kdy jinak bylo, kdy bratrství jinak se rozumělo. A tu i připomenete si těch našich začátků, seznávše, že slova ta upřímná a pravdivá dnes i našich se týkají. Jen slyšíme: "Jeden smutný zjev třeba zaznamenati. Jest to zjevný úpadek bratrského ducha a sokolského mravu v našich řadách. Jest to patrný důsledek a ohlas politického života dnešního a celého ovzduší veřejného plného nesnášenlivosti, vzájemné neúcty a "silné nenávisti", jež otravuje všechn náš život národní a vypuzuje seriosní, etí své dbalé pracovníky z veřejného působení, jež se ponechává lidem pro pojem osobní etí otrlým. Následek toho jest, čím dál tím neomalenější způsob vzájemného potírání náhledů, zrůdování a nadutá domýšlivost, tupící vše, co se s osobním názorem jednotlivce nesrovnává. — Postavíte-li se na obranu vůči útoku a chráňte-li napadenou čest, jste sami urážejícími a vydání jste novým nájezdům. Klacek ustupuje šetrné účtě, jakou každý svobodomyšlný muž k náhledu druhého chovati jest povinen. Babská pomluva, surový tlach a veřejné klepaření roztahují se dnes a slaví pravé orgie, podvracející důvěru, znemož-

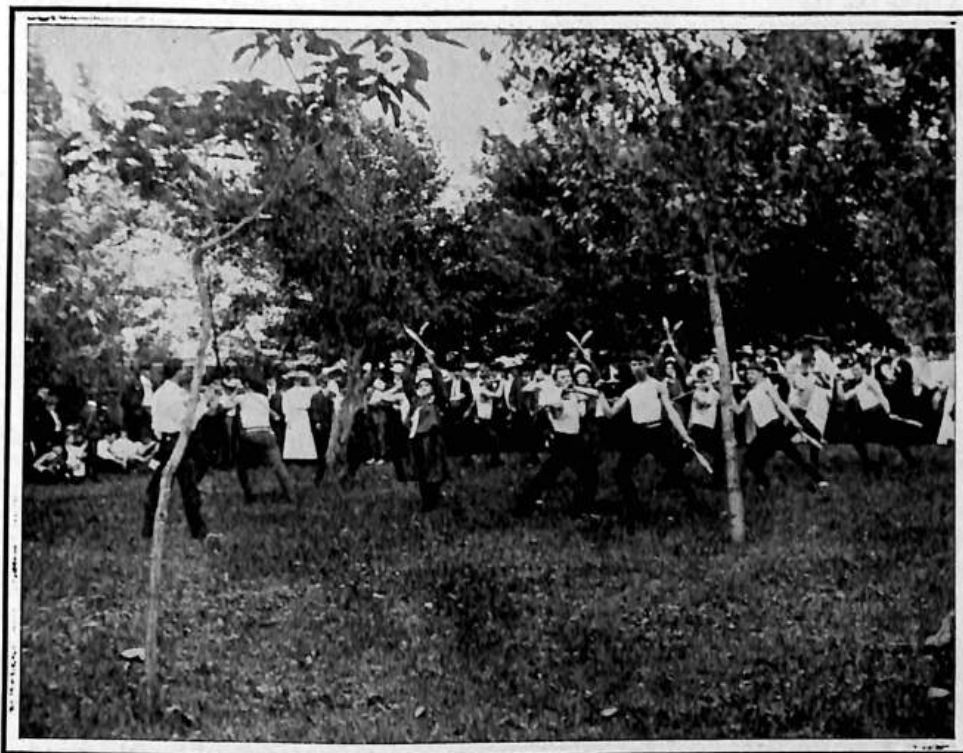
ňující lidem práci a rozrývající nadobro slušné spolužití. Tím smutněji vypadají pokusy o zavlečení nemravu toho v tábor sokolský, posvěcený ušlechtilým duchem Fügnerovým a estetickou myslí Tyršovou. Jak trapně se Vás dojmají ty neurvalé projevy a posudky o lidech nejlepší vůle a nejpoctivější snahy a což teprve, čtete-li v listech zprávy o výjevech svrchované surovosti, jaké na př. se objevily o valné hromadě Sokola "Tyrš" v Čes. Budějovicích, o přepadnutí Sokola kolínského, aneb pročítáte-li zprávy o poměrech v Slaném a pod. Jaký to paskvil, jaké to zneuctění pojmu sokolského bratrství! Že duchem tím přirozeně uvolněna kázeň a ohrožena celá organizace, jest na bíledni. — Oproti tomuto způsobu vzájemného potírání dlužno se s celým důrazem postavit, jinak rozklad jest neodvratný."

hřebě se konati bude. Č. O. S. uspořádá k cíli tomu výpravu i zajede si též do Dalmacie a na Černou Horu do Cetinje, kde uspořádáno býti má veřejné a závody.

— Slety letošní na tuhé půdě Duchcovské, Nýřanské, Zábřežské a opětě Moravsko Ostravské zdařily se vesměs a lid český znovu dokázal, jak k utuženému junáctvu sokolskému lne i na vzdor pronásledování a křiku nepřátel.

— Klerikálové na Moravě staví se všude proti Sokolstvu a proti nadšené práci národního učitelstva v řadách sokolských a zbraně jejich ovšem nejsou nejlepší. Proto Č. O. S. vydala spis, v němž po zásluze odsuzuje příkré a ničím neoprávněné stanovisko klerikálů, dovolávající se spravedlnosti od zemské rady školní.

Fot. br. M. J. Krejzl, Cleveland, O.

Borci a sokolky sboru Sok. Cleveland. — Prostná na veřejném cvičení v Detroit, Mich.

— Stanovy našinci založeného nového spolku těloevičného v Kyjevě na Rusi byly vládou potvrzeny. Spolek jmenovati se bude "Jug" (Jih) a zahájil činnost svou.

— Č. O. S. pořádala v Praze kurs pro čekance učitelství těloeviku na Rusi. Vyučovali bratři Kotek, Sýkora, Šnepp a Vondráček na Rusi působící.

— Sjezdu v Hodoníně u příležitosti slovenské výstavy účastnilo se dne 13. srpna Sokolstvo české v počtu značném, najmně za součinnosti sokolské župy dolnorakouské a jednot v župě Komenského sdružených. Hodonín byl výtečnou odvetou pánům ve Vídni za zákaz tamního sletu, již proto, že Sokolstvo v Pešti před tím se shromáždívší průvod mohlo pořádat, evičit a bavit se dle libosti a Maďaři práce jejich se zájmem nejen sledovali, ale listy jejich samá byla chvála. V Hodoníně evičila se vídenská prostná, na nářadí bez střídání, různosti a samostatná župa a hostů. Slovači se jen prospělo.

— Svaz slovinských jednot sokolských byl vládou potvrzen. Týž již od nynějška koná náležité přípravy ku sletu Sokolstva jihoslovanského, který v srpnu příštího roku v Zá-

Dorost.

— Dejte mládeži naší příležitost a ona ukáže vám co u věcech těloevičných dovede. V Coliseum v Chicagu jsme viděli, s jakou odhodlaností se dorost vrhl do práce, viděli jsme jak z očí zářilo jim nadšení, že mohli ukázati lidu svému co dovedou a také jsme viděli ty malé, sklamané tváře hochů a děvčátek, pro něž na veliké ploše ohromné místnosti místa nebylo, jak slza vkrádala se jim v oko, že nemohli evičiti všichni najednou. Mládeže potřebuje věc naše jako soli, k ní obrací se tužby všech starších činovníků, jimž nebude snad možno docílit všeho toho, čeho Sokolstvo ku zdárnému vývoji v zemi této potřebuje.

— T.J.S. v St. Louis zařídila také letos těloevičnou školu. Denní škola nalezá se pod dohledem br. A. Tesaře, škola večerní vedením br. M. Rysky. Náčelníkem jest br. V. K. Triska. Dítky rodičů chudých školné neplatí, také ne dítky, jež dále bydlí a musí do Sokolny jezdit po karách pouličních.

— Jedním z nejzábavnějších, ale též nejdůležitějších

druhů tělocviku jsou hry, zvláště ony hybné. Dbá-li se na pohyb vydatný a silám hráčů přiměřený, jakož i toho, aby byly vždy dvě strany o vítězství závodící, hra stává se zajímavou. Pravda nepovídáme tu ničeho nového, neboť již velký učitel národů Komenský, čili jakž vám snad lépe znám jest z děl anglických Comenius, takto stručně o hrách pro mládež soudil: "1. Tak budiž hráno, aby se hry nestávaly hlavním cílem života, než vedlejším, tedy po zaměstnání povinném. — 2. Hra budiž zdravá i občerstvující, zajímavá. — 3. Zdraví a počestnosti hra ne nebezpečná. — 4. Ve hře nechť zvykají si všci střídavě poroučeti a poslouchati. — Hráno budiž před jídlem. — Cvičení těla a zdraví, která se dějí pohybováním, t. j. buď během neb skokem k cíli neb mírným potýkáním, hrou v míč, kulí a kuželkami, hrou na slepou bábu a kterýmkoli podobným pohybováním, nic neslušného do sebe nemají. Vycházek také dobře bude užívati ku procházení se po place neb po zahradě, vždycky však spíše společně než osaměle, aby žáci hovoříce spolu se cvičili a vyráželi k vůli duchu."

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Radovali jsme se vždy z úspěchu každého našeho umělce, zvláště ale Kryla v době poslední. Proto tím více nás překvapila zpráva, že náš slavný virtuos nepohodl se s řiditelem Innesem, s nímž po sedm let působil—a odešel. Nedorozumění povstalo k vůli hudebninám, jichž cena páčí se na \$3.000, a které oba si přivlastňují, ač Kryl Innesovi za ně zaplatil již dávno.

— "Rozhled", týdeník pro zábavu a poučení, který vycházel v New Yorku přestal vycházeti. Listu toho jest škoda, neboť ve sloupcích jeho našli jste často nejen látku záživnou, ale opravdu ušlechtilé četby. K nám sokolům pak choval se list velice přátelsky, spravedlivě posuzuje řady naše. Praví se, že poštovní úřady nechtěly poskytnouti vydavatelství dopravu druhé třídy, jako mají listy jiné, škoda, však tolik jest přec jen s podivením, že ve svobodné zemi volného slova a smýšlení list poučný způsobem tímto dal se potlačiti, aniž byly by tu cesty k odvolání.

— Pro Metropolitan operu v New Yorku získal řiditel Conried českého umělce Karla Buriana, o jehož nesnázích k vůli nedodrženým smlouvám tolik již se toho napsalo. Burian jest pěvec prvního řádu a slíbil přátelům svým v New Yorku, že bude českou hudbu pěstiti, propagovati a s ní seznamovati cizinu. Okolnost, že zpíval i na jiných prknech, nežli českých nemůže mu býti rozhodně na závalu, zejména uvážíme-li, jakž my Čechové talentů svých a lidí svých vyniknuvších v tom či onom oboru si vážíme. Burian narodil se r. 1870 v Rousínově u Rakovníka. Již co mladík, v stáří 22 roků, nastoupil dráhu uměleckou u českého divadla v Brně. Pak účinkoval v berlínském divadle "Unter den Linden," v Kolíně nad Rýnem a Hamburgu, r. 1899 byl členem dvorní opery berlínské, v roce 1900 účinkoval v Národním divadle v Praze, pak při královské opeře v Pešti a nyní již třetí rok je hvězdou královské dvorní opery v Drážďanech.

— Český veslař Karel Juna, devatenáctiletý zachránil minule, když na řece Harlem v New Yorku cvičil, amerického veslaře Duane, jenž koupaje se dostal křeč a byl by jistě utonul. Juna v čas uchopil jej za košili a vyvlekl ze zrádných vln s vynaložením vlastního života. Takovému hochu statečnému všechna čest.

— Zájem českých spolků o českou knihovnu veřejnou v New Yorku jest značný a bratři naši nejsou mezi posledními. Vyzvání knihovního výboru, aby český dar kněh byl takovým, aby slušným byl příspěvkem ku založení reprezentativní knihovny, neminul se cíle a dobře tak a čím více snahy také rozšíří se i na města jiná, kde naši bydlí, tím lépe.

— Br. Franta Jelen z Omahy složil minule přijímací zkoušky zvěrolékařské, uložené mu hospodářským odborem

vládním a to s úspěchem a byl ihned ustanoven za vládního dohlázeatele v jatkách v Kansas City, doufá však že bude přeložen do Omahy, kde matka jeho bydlí a naši jsou.

— Z Prahy vrátil se domů do New Yorku Jaroslav Novák, jenž jeví rozhodný talent hudební. Po dvou letech studie na pražské konservatoři vedením proslulého prof. Ševčíka zdokonalil se tak, že nyní samostatně bude vystupovati a uspořádá celou řadu koncertů.

— Výbor spolku starých osadníků v Chicagu usnesl se věnovati ve prospěch Útulny a Sirotčince \$500.

— Slečna Votýpková z New Prague, Minn., složila anglickou milostnou píseň s hudebním doprovodem. Skladba má název "The returned love letter" (Vrácené milostné psaní) a byla vydána hudební společností Success Music Co. v Chicagu.

— Druhá cesta Kubelíkova Amerikou vedením manažera Hugo Goerlitze, započne prvním koncertem v Carnegie Hall v New Yorku, dne 1. prosince. Bude jej provázeti několik i jiných umělců a manager slibuje požitky prý ještě větší, nežli při první návštěvě Kubelíkově, jestli snad proto, že přijede s ním i paní jeho a dvojčátka, se nepovídá.

— Litovali jsme již, že z toho žurnalistického a na nejvyšší nevědeckého pole chorobou odehnán byl pracovník dojista zasloužilý, muž pera břítkého, za to ale snah poctivých, snah po opravdovém vedení toho lidu našeho. Míjíme tu br. F. J. Kutáka, jenž až dosud pracoval u "Osvěty" v Omaze a po přestálé nemoci vrátil se zpět do Chicaga, kde spolu s Národní tiskárnou hodlá vydávati čistě belletristický list, s náležitým ohledem na český život v Americe. Hlavně hodlají si všimati všech důležitých událostí národních v osadách česko-amerických, jakož i českého obchodu a průmyslu vůbec, každé snahy, jež čelila by ku povznesení a sušlechtění lidu našeho. K novému podniku br. Kutákově jen blahopřejeme a neradi bychom viděli, aby se v lidu svém sklamal.

— V Omaze zakládá se Česká kooperativní pivovarní společnost, jejíž základní kapitál počítá se na \$100.000. Jest opravdu již na čase, aby také český kapitál ukázal, seč je a co ve spojení vše lze vykonati.

— Slečna Bohumila Svobodova z Wilber, Nebr., na koleji ve Fremont získala Fritzovu zlatou medaili jakožto nejlepší žákyně v učitelském ústavu.

— Správa koleje v Huron, J. D. získala za profesora řečnictví a silozpytu Jana J. Pípala, jenž vystudoval s vyznamenáním na koleji v Beloit.

— V New Yorku založen byl klub českých šachystů, kdež vycvičiti se mají mladé síly k turnajům místním i větších rozměrů. Hra pěstovati se bude v místnostech předseď J. Kašpera.

— U nás v Cedar Rapids má jméno Herkner velice dobrý zvuk a sice proto, že v těch dobách prvotních žádná práce národní a vzdělavatelná bez Herknerových manželů se neodbyla. A v dnešním čísle podávají znova důkaz, že s tou naší osadou myslí to upřímně. Deera pak jejich, jež pouze vlastní píli a vlastním přičiněním s výtečným prospěchem na státní universitě v Kalifornii vystudovala, jeví rovněž snahy dobré po rodičích. Tak nyní nalezá se na Rusi a studuje jazyk ruský, pak odjede do Haliče, aby studovala polštinu i podívá se asi nejen na Slovač, ale i na Jih slovanský. Táž věnovala se studiu jazyků slovanských svědomitě a pozoruje nynější poměry na Rusi, napsala mnohý již zdravý úsudek o panujících tam poměrech.

— Jak z denního listu známo Fialova výprava k severní točně, byla zachráněna, ač loď jejich "Amerika" byla ledovci rozdrvena a mužstvo mnoho vykonati nemohlo, jsouc odsouzeno k nucenému pobytu v krajích polárních. Navzdor tomu tvrdí Fiala, že výprava mnohé získala si zkušenosti a učinila i mnohé poznatky, vyměření částí neznámých a končin nebezpečných.

— Pěvecké kvarteto, jež po osadách českých pořádá řadu koncertů, má pořad také tentokráte opravdu skvostný a jsou to opět ty drahé písně naše národní, jež jako skvosty

ecny nesmírně zdobi každé vystoupení našich umělcův. Tenor zpívá tentokrát Šefrling, jinak kvarteto je téhož složení, jako při prvé návštěvě: Novák, Svojsík a Černý. Kvarteto se též odvážíti může na pořad mezinárodní a jest v ohledu tom důkladně připraveno. Z New Yorku, Chicagu atd. předchází naše umělce jen zvěsti pochvalné a my jsme jisti, že zvláště naši nedají si nikde ujíti příležitost, aby ty pěve české znovu a znovu slyšeli. — Kvarteto pořádalo počátkem tohoto měsíce tři úspěšné koncerty v Chicagu. Hned při koncertu prvním dokázalo České pěvecké kvarteto, že zprávy je předeházející v ničem přehnány nebyly, spíše snad že ani pravou uměleckou cenu jeho nevystihly. Pro nás mimo jiné zajímavým bude, sdělíme-li, že členem této umělecké skupiny jest bratr Ant. Svojsík, horlivý sokol a učitel tělovýchovy na reálce v Žižkově, jenž svou bodrou a opravdu so-

— Osmadvacetiletý Jaroslav Zmrhal v Chicagu složil s úspěchem zkoušky na principála veřejných škol. Vlastním přičiněním a tuhou prací vybrousil se tu sám talent a čím více bude takých mladistvých sil mezi námi, tím mšíše získáme uznání ciziny, jež nedbá jmen a vysvědčení ze všelikých škol vyšších, aneb universit, jako spíše dbá opravdového průkazu schopností.

CVIČENÍ ŽACTVA.

(Dokončení.)

Při pojednání tomto, jednalo se hlavně o to, poukázati před zahájením nového školního roku na cvičení začáteční a tudíž ty nejjednodušší, s připojením pokynů, jak žactvo snáze ovládati můžeme a zbývá nám ještě probrati cvičení

Fot. br. M. J. Krejzl, Cleveland, O.

Skupina soudců při závodech Župy Severo-východní ve dnech 2., 3. a 4. července 1905 odbývaných v Detroit, Mich.

kolskou povahou naklonil sobě všechny bratry, s nimiž v Chicagu do styku přišel. Odporující proto České pěvecké kvarteto v přízeň Sokolstva našeho, nekonáme nikomu lacinou oznámku, nýbrž konáme povinnost svou oproti umění, umění českému, šířícímu světem účtu ku zpěvu českému, jakož i povinnost k těm, kdož z nás pocházejí a k nám všude otevřeně se hlásí. Mnoho našich zapomíná po získání zvučnějšího jmena na Sokolství své a často i svůj původ český zapírá. Tím milejší musí nám býti ti, kdož věrnými nám zůstali.

— Komisaři dobročinných ústavů státu Illinois poslali guvernérovi Deneenovi zprávu, v které velice pochvalně se mluví i o české němce a slepé dívce Emmě Kubíčkové z ústavu slepých v Jacksonville, jejíž pokrok jest přímo obdivuhodný. Děvče nejen čte a znamenitě chápe, ale má tak vyvinutý talent pozorovací, že veškeré kruhy odborné přímo překvapuje výsledky práce své duševní. Mimo to píše pěkně a rychle na stroji, šije na stroji a koná veškeré ženské práce téměř hravě. Sledně účastnila se několika sjezdů učitelů němých a všude kdekoli se až dosud objevila budila pravou sensaci.

kroků na místě a z místa, spojené s obraty při krocích na místě.

Při cvičeních těchto musíme již v úvahu vzíti povahu cvičení samých a dle toho prováděti je v útvarech nejsoucích na závalu cvičením samotným. Poukázali jsme již dříve k tomu, že cviky tyto sloužiti nám mají k docílení lepší součinnosti všech cvičících, kteréž při prostných tak často postrádáme. Cviky dříve uvedené označili jsme co cviky v řadu prováděné, ačkoliv nic nepřekáží tomu, by i v útvaru jiném prováděny byly. Za to však při příkladech náledujících poznáme brzy, že ze řady všemi žáky provedlivými nejsou. Podáme zde pouze malý příklad: Žactvo stojící v řadu vykonati má tři kroky v před, při krocích na místě vykoná čtvrt obrat v pravo (v zástup v pravo v bok) a opět tři kroky následovati mají. Při tomto poznáme hned, že po změně čelného řadu v zástup, všichni zadní žáci pro nedostatek místa pouze kroky na místě prováděti mohou a tedy ani o krok nepostoupí. Provádějme cvičení tato v řadu a brzy seznáme, že žáci zadní stanou se ku cvičením svým lhostejnými. Všechna cvičení a tudíž i tato, sloužiti mají k tomu, by cvičící osvojil si snadné a lehké ovládnutí těla,

by osvojili si dochvilnost. K získání vlastností těch jest však třeba, by každý žák sám přemýšlel a výkony dle vlastní vůle prováděl na nikoho jiného se nespoleháje. Proto také dostatek místa mítí musí, by pozornost a výkon jeho ničím zastaveny nebyly. Provádíme tudíž evičení tato v takém útvaru, jako při prostných obyčejně užíváme, to jest převedeme žaetvo ve čtyř, pěti neb šestistupový proud a po zastavení rozstup vykonáme. Rozstup volný, neb i střední stejně vyhovují.

Vypisovati všechny příklady ze spojení kroků na místě, kroků z místa a obrátů vyplývající, bylo by prací nekonečnou, chtěje při tom i s různým počtem kroků počítati.

Jednotlivě probrali jsme:

A. Kroky na místě.

B. Kroky z místa.

C. Obraty při krocích na místě.

Tyto druhy evičení různým způsobem můžeme k sobě řaditi a sice tak že spojíme eviky po pořadu uvedením aneb eviky následující přidružujeme a dají nám pořad:

A. B. Kroky na místě a kroky z místa.

B. A. Kroky z místa a kroky na místě.

A. C. Kroky na místě a obraty při kroku na místě.

C. A. Obraty při kroku na místě a kroky na místě.

C. B. Obraty při kroku na místě a kroky z místa.

Obraty při kroku na místě musí se často doplňovati kroky dalšími. Nutno proto provedením dobře naznačiti, při kterých krocích obrat se konal a které kroky pouhým doplňkem času jsou. S případy takovými setkáme se tam, kde při hudbě evičení prostná provádíme, jmenovitě tedy při evičeních společných, určených pro evičení veřejná, při nichž časomíru 1—4, 1—8, anebo 1—16 určujeme za tím účelem, by mezi pohyby s hudbou harmonie jsme docílili. Nemůžeme tedy při hudbě prováděti evičení stejné povahy, k němuž za základ sloužila by časomíra 1—5, 1—6 nebo 1—7. Přišli bychom s hudbou do rozporu a požitky z evičení takového byl by špatný.

V příkladech evičení obrátů při kroku na místě udali jsme též počet dob, v kterých $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ neb celé obraty konáme. Zachovávající pravidla ta i při evičení s hudbou, musíme $\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{4}$ obrátů doplňovati kroky. Příklad: Tři kroky v před — čtvrt obrat v pravo. Tři kroky konáme ve čtyřech dobách středních a čtvrt obrat ve dvou; celé vykonáme tedy v šesti středních dobách. Na doplnění nutné časomíry schází nám zde dvě doby, kteréž krokem na místě vyplníme a příklad náš změní se pak na:

1—4 Tři kroky v před.

5—8 Čtvrt obrat v pravo o jeden krok na místě.

Při průpravném evičení nejsme ovšem žádným počtem dob vázáni a eviky ty připravujeme a provádíme pouze s ohledem na to, by vždy po několika změnách žaetvo opět na původní místo jsme přivedli, což s dostatek objasní následující příklady:

1. a) Jeden krok v před — $\frac{1}{4}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

2. a) Tři kroky v před — $\frac{1}{4}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

3. a) Jeden krok v před — $\frac{1}{2}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

4. a) Tři kroky v před — $\frac{1}{2}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

5. a) Jeden krok v před — $\frac{3}{4}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

6. a) Tři kroky v před — $\frac{3}{4}$ obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

7. a) Jeden krok v před — 1/1 obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

8. a) Tři kroky v před — 1/1 obrat v levo.
b) " " v zad — " v pravo.
c) " " " — " v levo.
d) " " v před — " v pravo.

Několik těchto příkladů naznačuje nám, jakým způsobem příklady kroků z místa s obraty k nim připojenými, nacvičujeme. V příkladu každém vracíme se vždy na konci opět na místo původní, to jest na místo, z kterého jsme vyšli.

Příklady podobné provádíme pak tím způsobem, že po každém obrátu vykonaném ve stoj spatný přejdeme a pak evičení následující hlásíme a nebo prostě po každém obrátu kroky na místě konáme při nichž další evičení žaetvu udáváme a na povel **ted'**! konati počínáme.

Bylo uvedeno, že evičení tato prováděti se mají v rozstupu středním neb volném. Postavení žaetva v rozstupu tom připouští též možnost prováděti kroky stranou, úkroky, o nichž při evičeních v řadu čelném zámyslně jsme pomlčeli. Nyní ovšem nutno připomenouti na ně a dodáváme, že připojením úkroků ku kroku v před neb v zad povstávají sestavy rozmanité a pěkně se vyjímající. Uváděti příkladů takých, bylo by snad již zbytečno, neb snadno z příkladů předešlých odvoditi se dají.

Tím vysvětlili jsme asi vše, co o evičení obyčejných kroků se žaetvem vysvětliti jsme chtěli a končíme s přáním, by i v těloevičeních našich více pozornosti evikům těm věnováno bylo a jistě brzo vzhled i krok mládeže naší při evičení bude dokonalejší.

ZASLÁNO.

V poslední schůzi Ústř. Výb. slavnosti "Všeslovanského Sokolského Dne", konané dne 16. srpna, příjmuto bylo usnesení, podati veřejný protest proti jednání Sokola Čermáka a vyšetřiti příčinu, která zadala podnět ku nesprávné kritice, jím uveřejněné v 7. čís. S. A. Roč. XVII. v redakčních úvahách. Schromáždění zástupci odsuzují neoprávněné toto jednání vůči Ú. V. žádají laskavě Sokola Č. aby v S. A. označil "ony přehnané položky" odůvodnil příčinu svého jednání, které ve veřejnosti nemilý dojem vzbudilo, a neuváděl celý výbor do pozření z nějaké nesprávnosti, když náležitě o věci informován není. Každý Sokol, který finanční zprávu ze slavnosti četl, doznati musí i s br. Č. že žádné služby nebyli "kavalírsky odměňovány, že z peněz, které lid český rukoum našim svědčil, nebylo promárněno neb odeizeno ani jediného centu, ale zprávně dle usnesení na zastoupené sbory rozděleny byly. Nevíme, zdaž zámyslná nenávist aneb ohromná láska k věci příčinou byli toho, že hned před slavností nám Sokol Č. předpovídal nezdar její a pochybujeme velice, že podobným jednáním prospěti se může věci, která významem svým překonala veškeré slavnosti Sokolské v Americe pořádané. — Slavnost Všesokolská v Chicagu nebyla pořádána za tím účelem, aby pokladny Sokolských sborů naplnili se penězi, né příliš poctivě vydělanými, naším úmyslem bylo, pořádati slavnost skutečně důstojnou, manifestaci národní, my hleděti jsme docíliti úspěchu morálních a nikoli finančních a nad zdárným úspěchem naší práce jsme úplně spokojeni. — Neupíráme, že v mnohém ohledu dokázati se mohlo mnohem více než jak se ve skutečnosti stalo, avšak to nemůže nám žádný sbor ani jednotlivce ve zlém vytýkati, neb jednali jsme vždy a ve všem tak, jak celkem za nejsprávnější uznáno bylo. A pakli se práce naše zdála býti někomu nedůslednou, mohl přijíti do našeho středu, radou neb skutkem nám přispěti a né jako Sokol Čermák odmítnout i tu nejmenší

službu, když byl výborem slušně požádán, toť není jednání věru Sokolské, a kritika od podobných reformátorů, ztrácí u nás významu. Jedině s tohoto ohledu uznali jsme za svou povinnost dokázat Sokolu Č. že úsudek jeho o této věci byl neoprávněný, a že co členové výboru, jemuž pořádání slavnosti svěřeno bylo, necheeme aby celek podobným odsuzováním před veřejností trpěti musel. Pak-li nemohl Sokol Č. ku zdaru slavnosti přispěti ničím jiným, než touto neoprávněnou kritikou, pak nebudeme se pranic diviti, ušetřili si na příště Sokol Č. záslužné této práce a může býti smele ujistěn, že jméno Sokola v Americe zůstane neporušeno nadále. Provozujeme kritiku nadevším, co ve sborech našich závažného se děje, provozujeme ji šetrně a věcně, pomíjíme věci nedůležitých a vždy jen ku prospěchu celku hledíme!!!

Na zdar!

Za Ústř. Výb. Slavnosti "Všeslov. Sokolského Dne v Chicagu
Petr Churaň, starosta. Frank Klepal, tajemník.

Václav Dibelka, pokladník.

Za finanční výbor: Viktor Hugo Černý, Frank Randák, Andr. Šustek.

Odpověď: Kdyby "Zasláno" toto bylo podepsáno jen sok. tajemníkem, ani ve snu by mi nenapadlo, na jeho znění odpovídati. Bylo by to přímo pod mojí důstojností, abych odpovídal na nízké osočování a podezřívání — ponechal bych slova tato úplně bez poznámky, ať by si sokolové sami o něm utvořili svůj úsudek. Ale jest to podepsáno členy výboru, kteří patrně běrou znění, zasláno na sebe, s ním úplně souhlasí a to jest to jediné, co pohnulo mne k odpovědi — ač nízké nájezdy osobní již dávno naučil jsem se nechávat bez povšimnutí. Podepsaný výbor, na místě, aby podal vysvětlení, oč byl ve vši zdvořilosti žádán, snaží se představit mne Sokolstvu jako člověka mstivého, jenž sveden byl k poctivě míněné poznámce snad nenávisť — žaluje sokolům, že jsem předpovídal nezdar a dále, že jsem byl žádán o spolupůsobení a že jsem odmítnul, což prý není jednání sokolské. Kdyby slova tato pronášel pouze sokol Klepal, mohl by vyplniti podobnými poznámkami půl Sokola, a já bych mu ponechal úplně solo — ale jména podepsaných výborů mohla by snad přece vzbuditi domněnku, že jsem tak chlapeckým, abych z pouhé msty neb zášti výboru se dotýkal a proto stůž zde na prvním místě několik slov vysvětlení: Přiznávám, že když jsem slyšel o předběžných rozpočtech, pronesl jsem obavu, že tak ohromné vydání s těží bude kryto — a v tom nebyl jsem samotný. Též náhledu byli i mnozí členové výboru — a když český lid tak vyzván Sokolstvu uposlechl, byl jsem opět první, který svoji radost nad šťastným výsledkem projevil. Nenáležím k těm, kdož ostýchali by se přiznati k tomu, že se mylil — ano dodávám, že cítil jsem se šťastným, že se obavy mé nesplnily. — Odmítnul jsem prý tu nejmenší službu, ač jsem byl požádán — a tu prý kritika moje nemá významu. Nevím, nač výbor naráží a proto, aby bylo jasno, zmíním se o obém: byl jsem žádán, bych dostavil se do schůze jako evičitel. Bylo to v době, kdy otevřeny byly večerní školy a vědom si toho, že nezbyvá mi času k vydatné součinnosti, do schůze jsem se nedostavil. Později byl jsem požádán, abych přednesl slavnostní řeč. Bylo to krátce po jisté slavnosti sokolské, kde jsem několik slov promluvil a posud mi zněla v uších trpká slova některých sokolů, jimiž jsem byl za zádu počastován (což jest vlastně naším oblíbeným zvykem) a v té roztrpčenosti jsem zase zcela zdvořile výboru oznámil, že mluvit nebudu, ale při tom jsem též výboru sdělil, že kdyby nemohl nikoho sehnati, že v poslední chvíli jsem ochoten žádosti jeho vyhověti. Že jsem měl zdar Sokolského dne na zřeteli, o tom svědčí redakční poznámky přede dnem a že jsem byl zdarem potěšen, o tom svědčí můj referát po něm. A tu insinuaee, jako bych snad pozdější redakční poznámku napsal z nenávisťi, odmítám co nezaslouženou, a diviti se musím, že vážní mužové něco podobného podepsati mohli. — A nyní k věci: V poznámce mojí stojí doslovně toto: "Neobviňujeme, žádáme jen snažně, aby vý-

bor podal pouze vysvětlení některých poněkud přehnaných položek, které daly veřejnosti dosti látky k nemilým poznámkám." Neobviňoval jsem, pouze v zájmu výboru, v zájmu samotného tajemníka žádal jsem, aby podáno bylo vysvětlení. Dříve, nežli jsem já onu finanční zprávu viděl, zastavil mne jeden občan a pravil: "Nu, hodně jste vydělali, tak jste si dopřáli." Na moji žádost, aby se lépe vyslovil, poukázal mi na některé věci — a tu jsem měl za to, že jest povinností mojí požádati výbor, aby podal vysvětlení, aby se podobného obviňování zbavil. Při čtení zprávy zastavil jsem se u těchto položek: \$100 slušné tajemníku. Měli jsme zde různé výbory, byl zde výbor pro český den na světové výstavě, kde tajemník korespondoval s celou českou Amerikou, ale o podobné odměně nikdo neslyšel. Netvrdím, že si tajemník těch 100 doll. nezasloužil — ale výbor měl vysvětliti, proč mu tak velkou odměnu dal, aby také veřejnost věděla, že si ji zasloužil. Kdyby sok. tajemník měl rozum, byl by na to sám nalehal, aby se to veřejnosti vysvětlilo a vše mohla býti odbyta. — Položka přes \$40 za poštovné. Každý snadno si vypočítá, kolik dopisů musil tajemník za ty peníze rozeslati; možná též, že jest ta položka úplně správná — z nepoctivosti nikoho neobviňuji — ale v zájmu výboru, v zájmu tajemníka samotného mělo býti vysvětleno, proč poštovné obnáší takovou sumu. Kdyby tajemník měl rozum, postaral by se sám o to, aby to bylo vysvětleno a prospělo by mu to mnohem více, nežli jménem výboru vrhati na mne hanu. — A to jest celé moje provinění, že jsem chtěl, aby ony nemístné vtipy a řeči přestaly. Sokolové ať nyní soudí sami. Honosíme se listem, chlubíme se, že neostýchá se pronésti slovo pravdy vždy a všude — ale, pokud jenom upřímná snaha, pokud jenom ta přímost redaktorů nezavádí o naše řady. Zvykli jsme si stále na samá bezvýznamná slova chvály, nazdarování, že několik poctivě, upřímně míněných slov, v zájmu sokolů samých pronesených, snést nemůžeme. A toto poznání bolí více, nežli všechny ty nízké narážky, jakými mne bratrský výbor počil. Tím ale není řečeno, bratři, že jsem zastrašen — nikoliv — programu našeho orgánu zůstanu věren na vzdor všem protivenstvím. Ono se mezi námi přece jednat musí.

J. Čermák.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

ze dne 28. srpna 1905.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů scházel br. K. E. Hrbek, jenž byl omluven.

Zápis o minulé schůzi byl přijat s opravou a sice, že br. J. Pavlík byl ve schůzi odbývaný dne 5. července pro nepřítomnost omluven, což bylo opomenuto v posledních zápiskách.

Matice Vyššího Vzdělání zaslá dopis s protestem, který žádá by byl v Sokole Am. uveřejněn a sice proti narážkám od br. Rudiše-Jičínského v Sokole Am. uveřejněným. Usnešeno Výk. Výb., by se dopsalo br. Rudiš-Jičínskému, by neuzíval Sokola Am. k osobním narážkám a libůstkám a by toho již zanechal. Dále má být dopsáno Výk. Výb. Matice Vyššího Vzdělání, že žádosti jejich stran uveřejnění onoho dopisu nemůže Výk. Výb. N. J. S. vyhovět, jelikož se to přiči usnešení posledního sjezdu a sice, že Sokol Am. nemá být k osobním polemikám užíván.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy T. J. S. So. Omaha, Schnyler a Plzenskému Sokolu, Br. F. Lier podává účet za tisk 1000 soudeovských listin a za 60 počtářských listin v obnosu \$18.00; účet přijat a k vyplacení odkázán.

T. J. S. Říp z Allegheney se hlásí v počtu 67 členů co člen N. J. S. Žádost přijata a shora jmenovaný Šbor byl dnešním dnem co člen N. J. S. prohlášen. Br. J. Fryš zaslá účet při závodech Župy Severo-Východní a sice za 2 dni ztráty času \$6.00, dovoz a rozličné vydání \$2.04, úhrnem \$8.04; účet přijat a k vyplacení odkázán.

Následující jednoty zaslaly zprávy a rozličné poplatky: T. J. S. Wilson \$17.30; Sbor Sokolek Libuše \$2.90; T. J. S. New York \$153.40; Sbor Sokolek Vlasta \$15.60; T. J. S. Brooklyn \$3.90; Praha do fondu na sjezd \$11.00; Wilber \$15.00; Bayonne 20.00.

Na to schůze skončena.

M. Grabenstein, zap.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC SRPEN 1905.

Srpen	Příjem.	\$	c
1. T. J. S. Tábor, Chic.		50.00	
3. Č. Z. Sokol, Cleveland, O.		10.10	
3. Č. Z. Sokol do fondu pro sjezd za r. 1904.		6.50	
3. Sokol Lorain, O.		6.80	
3. Sokol Lorain za 2 památníky N. J. S.		2.50	
5. T. J. S. Jonáš, Wilson, Kansas.		17.30	
5. Za Památníky		1.25	
5. Za ohlášku v S. A.		6.00	
16. T. J. S. New York, N. Y.		153.40	
16. T. J. S. Brooklyn, N. Y.		3.90	
16. Za Památník N. J. S.		1.25	
16. Sbor Libuše, So. Omaha, Neb.		2.90	
17. T. J. S. Praha, Chic., do fondu pro sjezd za r. '04.		11.00	
19. T. J. S. Wilber Neb.		15.00	
21. Č. Sl. Sok., Bayonne, N. Y.		20.00	
26. Předplatné na S. A. od St. Kalivoda.		75	
26. Za těl. knížku od A. Panka.		15	
26. Za ohlášku v Sok. A.		8.00	
28. Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo.		15.60	
30. T. J. S. Mt. Pleasant, St. Louis, Mo.		11.10	
30. Za Památník N. J. S. od St. Kostky.		1.25	

Hotovost z minulého měsíce 2845.09

Úhrnem \$3189.84

Srpen	Vydání.	\$	c
2. Za těl. knihy objednané z Prahy.		42.90	
5. Náhrada za cestovné do schůze V. V. Fr. Hoch.		1.56	
5. Náhrada za cestovné do schůze V. V. Št. Kostka.		1.82	
5. Náhrada za cestovné do schůze V. V. V. Zvoník.		78	
9. Za tisk 2000 náčel. zpráv br. Fr. Lierovi.		10.00	
9. Za 4395 výt. S. A. s výpr. a pošt pro červenec		189.42	
Národní Tiskárně		11.00	
9. Náhrada organizátoru Střed. Župy.		24.16	
14. Za rytiny do S. A. p. A. Petřtylovi, Chic.		30.00	
19. Vreh. pořad. S. A. za srpen Dr. J. Rudiš- Jičinskému		10.00	
19. Výpom. pořad. S. A. za srpen Ant. Hallerovi.		10.00	
19. Výpom. pořad. S. A. za srpen Jos. Čermákovi.		18.00	
30. Za tisíce soudecov. a 60 počtářsk. listin br. F. Lierovi		24.31	
30. Za 14 rytin pro S. A. v červenci a srpnu Knoxville			
Engraving Co.			

Úhrnem \$373.95

Příjem \$3189.84

Vydání 373.95

Hotovost \$2815.89

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich. \$549.72

Fond pro příští běh evičitelský 42.85

Základní fond Nár. Jed. Sok. 300.00

Na Germania Savings banku \$ 700.00

Na Dry Dock Savings banku 700.00

Hotovost u pokladníka V. V. N. J. S. 1415.89

\$2815.89

Tímto žádám br. jednoty, by obratem pošty zaslaly zprávy za druhé čtvrtletí: T. P. J. Budivoj, Detroit; Sokol Lorain, O.; T. J. S. Žižka, Bruno, Neb.; T. J. S. Milligan, Neb.; T. J. S. Dodge, Neb. Doufám, že tak učiní. Na Zdar!

Jan Černý, jednatel.

ZÁPIS ŽUPY STŘEDNÍ

ze dne 17. července 1905.

Br. náč. V. K. Triska zahájil schůzi. Ze zást. nepr.: star. V. Šedivec, J. Janda, L. Loeffelman. St. L. Sb. Mt. Pleasant hlásí sok. P. Pithu co nového zástupce za odpadlé Kalistu a Stárka. Zápis ze schůze květnové čten a přijat. Schůze čer. nová konána nebyla, nebylo dost přítomných zástupců. Dopis od V. V. ohledně opatření náčiní těl. pro Sbor v E. St. Louis čten a přijat; organizátor hlásí, že již dříve ku potřebě nového sboru vše opatřil. Br. Tesař, ustavovate pro Župu Stř. oznamuje, že přibyla této resp. N. J. S. nová Jednota ve sboru E. St. Louiském, v E. St. L., Ill., jež utěšeně sobě vede, a že má naději, že členstvo její brzy zdvojnásobí počet svůj. S radostí přijato. Jednatel zaslati má stanovy a žádost nově jednotě, by vyslala jednoho zástupce do Ú. V. Župy Stř. Týž činovník ohlásí V. V. N. J. S. výdej s ustavovatelem spojený; přijato. Usneseno dopsati na bra. lrbena v Plzni, za jaký obnos zasílil by své "Cvičitelské Listy" po 1 rok na sbory Střední Župy.

Ze schůze dne 21. srpna 1905.

Starosta br. Vác. Šedivec zahájil schůzi; omluva jeho z nepřítomnosti o minulé schůzi, přijata. Zápis ze schůze min. čteny a přijaty. Iastoupení úplné, vyjma E. St. L. Od jednoty té čten dopis u směru tom, jenž přijat a usneseno odpovéděti, že s vysíláním zástupce pro jich sbor výdej spojen není a oznámiti, že třetí neděli v září (bratři, čtoucí orgán zářiový, berte zřetel) odbýváno bude v síni jejich společné cvičení sborů St. L., Mt. Pl. a E. St. L. T. J. Sokol v E. St. L. zasílá žádost o evičitele; přijata a usneseno zvoliti právě tam se přesídlivšího br. F. Buriana na 3 měsíce ku evičení členstva dvakrát týdně za náhradu \$5.00 měs.; jednatel oznámí a dožádá, by evičitel podával Ú. V. měsíční pís. zprávy v zájmu vzpruhy celkové; přij. Vzata na přetřes otázka Sokolek, nenáležejících ku N. J. S. vzhledem ku příštím župním závodům, k čemuž ustavovatel i náč. praví, že snažili a snaží se v zájmu Nár. Jed. Sok. ve směru tom pokračovati. Náč. předběžně oznamuje, že započal s pracemi na prostných, najmě sester Sokolek pro závody příští; přijato a zvolen jest technický výbor: Triska, Tesař, Janda. Ustavovatel hlásí, že zavede evičitelský běh při započetí cvičení těl. a jednatel oznámí vukolním Jednotám.

Příjem od V. V. N. J. S. na výdej ustavovatele . . \$11.00

Na Zdar! Fr. Široký, jednatel.

Šestá 1/4letní zpráva finanční Jednatele Župy Střední N. J. S. za II. 1/4letí 1905.

Příjem:

V pokladně z I. 1/4letí 1905 \$ 99.33

15. květ. popl. sb. Čechie za r. '04. 6.80

Celkem \$106.13

Vydání:

Celý příjem \$106.13

Celé vydání 10.45

Zbývá v pokladně \$ 95.68

Na Zdar! Fr. Široký, účetní.

DOPISY.

San Jose, Cal., 30. června 1905.

Těší nás, že jste Vy a hlavně sbor Váš stranu Matica Vyššího Vzdělání přišli k náhledu, že to má být podnik národní a ne jednotlivce obchodní reklama, tu viděli jsme my hned při začátku. Jestli dokážete, aby to byl podnik národní budeme Matici nadále zasílat náš příspěvek, třeba i více, ne-li, ponecháme celou zásluhu tomu českému lékařníkovi, kterého co manžela a otce rodiny ctíme, však v Matici a jejím

V. V. v něm vidíme jen obratného obchodníka, který chce pod pláštěm dobročinnosti být Čechy po Americe oslavován a ušetřit mnoho set ročně za oznámky svých léků a snaží se, aby je za něho chytráka spolky a jednotlivci nepřímo platili. Také neschvaluje zatajování jmen žáků Maticí podporovaných. Na státní universitě v Berkeley dávají celý seznam do kolika novin, kteří žáci a žákyně obdrží podporu, nemají ji ale na déle zajištěnou, než na půl roku, a když bud' nedbalostí aneb neschopností nejsou mezi nejpilnějšími, tak podpora se jim hned odejme, aby nebyli na úkor jiných, pilnějších a potřebných opravdu. Při Matici V. V. je to arciť jen půjčka žákům jenže dosti často se stává, že se najde bud' přítel, aneb profesor, který takovým žákům, když je zná se nabídne radou neb pomocí jinou, dosti vydatnou, však při zatajování jmen se nemůže podařit nic takového. O studiu neb hanbě mluvit v takovém pádu by byl jen nerozum. V důvěře, že spor a roztržka tato poslouží k nápravě věci tak důležité znamenáme se

Ant. a M. Herknerovy.

Omaha, Neb., dne 24. srpna 1905.

Chápu se pera, abych také něco napsal o naší činnosti so kolské zde v naší české Omake. Mnozí čtenáři "Sokola Amerického" se snad budou pamatovat na poslední můj dopis. Před závody se pilně evičil ve všech evičírnách, ale jakmile je po závodech, tak všude nastane klid povážlivý. Víím, že těloevik sborů našich jest hlavní zásadou, avšak nečinnost naše jde i dále, jest tak i druhých odborů. Na příklad vezmeme u nás odbor pěvecký. Co vlastně jsou nám hudebniny ve skříní spolkové platné, když se málo evičí a někdy dokonce i nic. Či vlastně je to vina, evičitele neb členů? Každý musí doznat, že u nás to netečnost a nedbalost členů. Jak by bylo pěkné, když by ze 145 členů hodně jich evičilo a chodilo by jen as 30 také do zpěvu jednou týdně. Ale marno jim mluvit když nechtějí a nemají chuti. Hráť v karty, k tomu je chutě vždycky dost, aneb dělat ostudu a nezbednost okolo salonů a pokřikovat na kolemjdoucí. Ke všemu tomu je chut' a kuráže dost, ale něco lepšího a ušlechtilějšího pořádat, do toho nemají nikdy žádné odvahy. Bratři sokolové, kam to spějeme, místo aby jsme kráčeli vždy do předu, v právech našich těloevičných, výchově opravdové a činech ušlechtilých, se zdá, že to jde vše pozpátku. Někteří starší sokolové se snad budou pamatovat, že asi před 5 lety jsme měli v odboru pěveckém přes 70 členů a členkyň, a teď' jest nás sotva as 20. Jaký to velký rozdíl? Přičiníme se bratři sokolové, aby jsme dosáhli tentýž počet, jako tehdy. Již několikrát jsem se sám zmíňoval v orgánu sokolském a vyzýval bratry sokoly a sestry sokolky, aby se přihlásili k odboru tomuto a doufám, že tento dopis je jaksi obměkčí a že se co nejdříve přihlásí. Též se musím zmínit o zábavách, jež byly poslední dobu v síni naší pořádány. Pěvecký odbor pořádal operetu pod názvem "Slib za pecí", 4. června za spoluúčinkování evičičního odboru a sboru omažských sokolek. Vydařila se nadmíru, vzdor panovavšímu vedru. Opereta dávana byla ve prospěch sboru, ale pohořeli jsme. Dále pořádal Sokol zábavu letní 15. července, jež se vydařila dosti dobře. Česko-Svob. Škola pořádala výlet, totiž vyjíždku po dráze za město do Ruse-rova parku. Program dítek, který provedly, byl znamenitý. Díky školnímu výboru a též učitelé za jejich píli a namáhání. V neděli dne 13. srpna uspořádaly soukromý výlet 3 odbory pěvecké, totiž odbor Sokola, mužský i ženský, odbory od Z. Č. B. J. Výlet byl odbýván do Military parku kamž pouliční káry dopravily veškeré obecenstvo. Také se zmíním o tom, že by bylo zde záhodno založit kapelu sokolskou i orchestru. Mám za to, že by se většina mladíků, kteří jsou u sboru, měli o tom pracovat, aby jsme zde měli něco takového. V Čechách v každém velkém městě, kde sokol existuje, má svoji hudbu a my nemáme zde ničeho. Bratři sokolové ještě jednou vás vyzývám, abyste se přičinili o to, abychom znovu ukázali, co vlastně umíme, a čeho jsme schopni jak v těloeviku, tak i jiné práci celku našemu prospěšné. Na zdar!

E. Pakeš, dopisovatel.

St. Louis, Mo., 28. srpna 1905.

Tak jako z jara, když matka příroda všechno živočišstvo k novému životu probouzí, tak u nás po 2 měsíčním odpočinku vše se opět připravuje k započetí té práce naší nezištné. Dva měsíce odpočinku, výletů a radovánek dodalo zajisté každému novou sílu a chuť k opětnému pokračování a tu doufám, že se opět sejdu nejenom s těmi, s nimiž jsem zažil tolik krásných večerů a milých upomínek, na které nikdy nezapomenu, ale i s mnoha novými. Tak aspoň dalo by se soudit, je-li slovo těch, kteří slíbili, co platné.

Mám za to, že nám to letos půjde lépe než loni, že bratři i sestry naše přijdou dle možnosti, neb více od žádného neočekáváme, aniž očekávati možno. Jest již také svrchovaný čas, abychom jednou začali, neb příští rok máme závody Župy Střední a chceme-li reprezentovat sbor náš jak se patří a dobýti sobě zaslouženého uznání, musíme začítí nyní a to do opravdy. Ač sbor náš jest ten nejstarší v této zemi, přece dějiny jeho nevykazují ani jednoho vítězství, jež by za to stálo, vzdor tomu, že jsme nikdy nešetřili peněz k získání schopných sil evičitelských, jakož i na vyslání boreů k závodům samým. Co toho bylo tedy příčinou, otázce se mnohý z našich čtenářů. Nic jiného, nežli nedbalost členů vůči povinnostem svým. Za jedno jich chodilo do evičení poměrně málo a ti co přišli činili tak obyčejně více ze zvyku a pro zábavu než co jiného, čímž odebrali veškerou lásku a zápal těm, kteří se věci chtěli věnovat opravdu. Nemá-li to jíti lépe, nežli leta minulá, pak bude zbytečno vysýlati borece naše na závody, a peněz na ně věnovaných bylo by věru škoda. Bratři závodníci by si to měli vzít k srdci jednou pro vždy, že nejedou na závody pro pouhé ukrácení chvíle na sborové útraty, nýbrž proto, aby měřili síly své s ostatními a zároveň se dověděli, jaký pokrok od posledních závodů byli učinili. Náš sbor čítá dosti mladých členů, z nichž by se mohla vybrat dobrá četa nebo dvě, jen kdyby se tomu chtěli věnovat a kdyby nám ti starší chtěli pomoci. Žel, že se musíme vždy spokojit s pouhým popisováním těch krásných pocitů, které v mysli po mnohá již leta chováme, neboť všechny pokusy dostati starší bratry do evičení zůstaly do dnes nepovšimnuty. Já bych rád evičil, pravil jeden z těch starších onehdy na výletě, ale musím pracovat tělem i mozkiem celý den, věř mi, že přijdu domů tak sedřený, že si nemohu ani ledačos přečíst, ač velmi rád čtu. Odpověď' tato jest částečně pravdivá, nikoliv však úplná, neboť podobné únavy cítíme časem všichni, proto řeknu-li, že soustavné evičení zažene veškeré trampoty, aneb aspoň zapomůže na ně zapomenouti, činím tak z vlastní zkušenosti a nikoliv z theorie. Ať již tomu jakkoli, jisto jest, že ten, který nikdy neevičil, musí se při práci namáhati mnohem více a více se unaví, nežli ten, který po denní lopotě tělo své osvěží a utuží. Proto evičíme, abychom se osvěžili a utužili, nikoliv však proto, abychom tělo naše ještě více unavili. Toť filosofie těloeviku, a ten kdo tomu nevěří, nechť přijde mezi nás třeba jen na krátký čas, a přesvědčí se brzy, že nepřeháním.

Bratr Kroužilka nám v minulém čísle "Sokola" pověděl mnoho o blahém životě chicagských, což nás v St. Louisu nemálo zajímalo. Škoda jen, že nám nechtěl také povědět, nač jest bratrům a sestrám "z města větru na jezeře" zapotřebí se stěhovat na venkov do stanů, když tam mají takové chladné léto a proč udržuje v tajnosti všeliké ty výjevy dětského mládí. Bratře Kroužilko, až budeš po druhé psát, tak nám neopomeň podati další podrobnosti a zároveň nám můžeš povědět, proč ty vaše sokolky nechtějí přistoupit k Národní Jednotě Sokolské. My v St. Louisu se neradi chlubíme, ale jsme na to hrdí, že naše sokolky byly ty první, jež uznaly svoji rovnoprávnost v posledním sjezdu jim udělenou a hned po sjezdu k N. J. S. se připojily. Od toho času uplynuly již dva roky a ony jsou dosud samy v Župě Střední. Příští rok mají raťi závody a nemají s kým, leda že ty vaše děvčáčky se do toho času přihlásí.

Místní damský odbor od National-American Alliance vyvolal velký rozruch v městě našem, když veřejně vystoupil proti jednomu kazateli, který uveřejnil v jistém denním listu své nedělní kázání. V tom příkře káral a napadl čest dam těchto za to, že podepsaly petici proti tak zvanému "modrému zákonu", jímž zakazuje se otevírání hostinec v neděli v našem státu. Sotva se zpráva ona roznesla po městě, již předsedka a tajemnice chystaly dopis, v němž pana reverenda žádaly za zadostiučinění, aneb že budou žalovat. Ten to však vida, že jest zle, poslal jim dopis zpět a odcestoval v domněnce, že na to zapomenou, a do dnes se ještě nevrátil. Petice rozeslal výše uvedený spolek po celém státě a mnoho našich sokolů je podepsalo, leč sbor jako celek neučinil něho, vzdor tomu, že nám stanovy nařizují stavěti se na odpor všemu zkracování osobních práv a svobody. Mezi Čechy se hádám téměř pro každou maličkost, ale když přijde k důležité a vážné věci v životě občanském, tu nemáme jediného slova rázného a mužného.

Bratři F. D. Novák, redaktor St. Louiských Listů a Cyril Sádle, pokladník Župy Střední odebrali se nám do Oklahoma City, Okla., kde se hodlají usadit. Odstěhování se těchto dvou členů ztrácíme opět dva horlivé sokoly ze středu našeho, však znajíce jejich zásady sokolské, máme za to, že nebude dlouho trvati a že budeme mít o jeden sbor více v Oklahomě.

Naše omladina pořádala onehdy opět jeden výlet do Ellerbeckova hájku, kde jsme se bavili celý den, že se nám nechtělo ani domů. Vše dopadlo dobře, až na cestě domů v káfe byli někteří více veselí, nežli se na veřejném místě sluší. Moudrým jedině slovo postačí.

Dále mám to potěšení oznámiti, že budeme mít zase jedno společné evičení v East St. Louisu, kde budou také účinkovati sbor "Mount Pleasant" a "Vlasta". Též budeme v našem sboru pořádat evičitelský kurs.

Na zdar!

Frank Václ.

Hopkins, Minn. 1. září 1905.

V březnovém čísle listu Vašeho čtu: "Naši snahou jest zorganizovati a podporovati snahy a práci veškerou po lidovém vzdělání, starati se pečlivě o dorost náš a výchovu jeho tělesnou i mysl. Kdokoliv pak podá ruky své z našich k dílu tomu, ten nám jest vítán!" Podávám ruky své i spoluobratři a prosím o morální i hmotnou, možno-li, pomoc. Zde jest dosti velká česká osada, bratrské pojišťující spolky jsou zde tři české, ale jinak žádoucí čilejší národní ruch spí spánek spravedlivých. Jest zde dosti mladíků českých, ovšem nesorganizovaných a nemajících nadšení pro myšlenku sokolskou. Z té jednoduché příčiny, že jest jim neznáma. Letos se trochu vzkřísil Sokol v nedalekém St. Paul a ruch ten zavál až sem, sestoupili jsme se v kruh, jest nás již 19 a chceme uskutečnit zde tělocvičnou jednotu. Jedná se nám nyní o to, jak započít nářadí a jiné potřebné nám věci; kdyby bylo dost peněz, byla by ovšem pomoc snadná, ale my jsme vesměs příslušníci dělné třídy a tudíž nemajetní. Počítáme, že se nám sežene na začátek nejvýše \$60, které budeme mít k dispozici, ale nevím cenu nářadí, ani spolehlivé firmy je vyrábějící a proto se obracím s prosbou o radu k Vám. V Čechách silnější jednoty pomáhaly slabším a nevím zdali zde ten chválný zvyk panuje zvláště při založení. Jsem téměř jist pakli si pomůžu k nářadí, že budem zdárně pokračovat. Prosím Vás tudíž jménem všech bratrů zdejších byste nám laskavě zdělili ceny nejnutnějšího nářadí, pramen koupí jeho, platební podmínky a zdali možné s prospěchem uveřejnit tuto naši výzvu k stávajícím již jednotám o darování, pro ně třeba již nepotřebného, zachovalého nářadí, aneb peněžité podpory, které by se mohlo prostřednictvím Vaším zakoupení nářadí. Také nám budou vítány spisy, brožury a časopisy ku rozšiřování poznání Sokolských snah mezi zdejšími rodáky.

Pravda, že jsme od středu a všech jednot sokolských velmi vzdáleni, čímž přátelské styky a veškerá pomocná akce jest velmi znesnadněna, ale při dobré vůli a sokolské vytrvalosti může se přece něco vykonat. Prosím, zdělte mi o tom

otevřeně své mínění a vůbec veškeré pokyny a rady, jímž máme se při zakládání jednoty řídit a jak se starati.

Na Zdar!

Frant. Dvořák, Hopkins, Hennepin Co.,

Box 184. Minn.

ČECHOVÉ! POVINNOST VÁS VOLÁ!

Češi, krajané!

Vším právem můžeme se těšiti z toho, že Čechové zaujímají důstojné postavení mezi nejvzdělanějšími národy světa. Za to děkovati máme především tomu, že u národa českého, jak v dobách starších, tak v dobách novějších velké idee vždy nalezly nadšených následovníků, že skvělejšími nad ně nemůže se honositi žádný národ jiný! Jako že pravdou jest, že **největším darem, smrtelníkům daným, jest česká pověst**, tak pravdou jest, že národ český nikdy nebyl národem chudým, ale co do české pověsti své jedním z národů nejbohatších. Za tuto českou pověst svou, nejslavnější bohatství své, děkuje národ český mnohým slavným mužům svým, mezi nimiž jedno z nej přednějších míst zaujímá **Karel Havlíček Borovský!**

On náleží mezi ty, o nichž právem lze říci:

O, buďte pozhnání,
již cestou k ideálu jdete sami,
jichž noc na místě hvězd plá myšlenkami.

Avšak nejen za českou pověst, namnoze i za své bytí děkuje národ český Karlu Havlíčku Borovskému. Byloť štěstí pro národ ten, že v jedné z dob nejosudnějších nalezl svého Havlíčka, jenž za šest let nejzvrhlostnějších pokusů o jeho umorění pro národ český sám jediný více učinil, než množství jiných mužů dovedlo učiniti za celé půl století.

Hálek v ranních písních pje:

...a necht' si hlavy stíná meč,
necht' na kříž oudy rozepjaty,
kdo za co žil, necht' umře též,
a ten teď bude první svatý.

Karel Havlíček Borovský — za co žil, umřel též, nemá on nárok na to, aby byl národa svého svatým? Karel Havlíček Borovský jako novinář, jako bojovník politický, jako mučedník za své přesvědčení, stal se miláčkem národa, jenž pro svůj národ mučednický obětoval sebe. A národ český mučedníky své miluje, platí o něm, že národ, v němž nejvíce lásky kvete, bude, byť byl nejhudším, nejbohatším na světě.

Národ náš vždy láskou se vyznamenával k těm, kdo lásky jeho hodnými byli — a kdo lásky té je hodnějším, než Karel Havlíček Borovský?

Den 29. července je výročním dnem úmrtí Karla Havlíčka Borovského, jenž ve kvetu svého mužného věku byl sklácen v hrob následkem muk dlouholetého žaláře, do nějž uvřazen byl tyranem, usilujícím o zahubení českého národa, jenž nemoha zničit národ, mstil se na jeho buditeli a záchraňci.

Kdo jste dobrým Čechem, věrnými syny svého národa, neopomeňte oslaviti den ten věnováním čestné vzpomínky velkému národnímu mučedníkovi. Den 29. července roku 1906, roku příštího, bude padesátým výročním dnem úmrtí Karla Havlíčka Borovského. Nekáže tu Čechům povinnost, aby tento den oslavili zvláště významnou poctou velkého svého mučedníka?

Česká Stráž v Chicagu má \$100 sebráno na pomník Karla Havlíčka Borovského. Kdyby veškeré spolky letos ve výroční den úmrtí Havlíčkova pořádaly přednášky a čistý jejich výnos věnovaly k rozmnožení fondu na postavení pomníku Havlíčkovi, a kdyby každý upřímný Čech během roku tohoto vůči utčení památky Havlíčkovy konal svou povinnost, mohl by býti postaven pomník Karlu Havlíčku Borovskému a mohl by býti odhalen v padesátém výročním dni jeho úmrtí. Konejte tuto svou povinnost všichni čeští spolkové, konejme ji každý jednotlivce.

Z České Stráže v Chicagu: Výbor pro postavení pomníku Karlu Havlíčkovi Borovskému.

Příspěvky na pomník Karla Havlíčka Borovského buďte!

tež zasílány na adresu: C. G. Fouček, roh 18. ul. a Centre ave., Jaroslav Staněk, 532 záp. 18. ul., Jos. Anděl, 541 Blue Island ave., V. Kašpar, roh 19. ul. a Blue Island ave., a Novák & Stejskal, 675 Loomis ul.

LISTÁRNA REDAKCE.

St. S.: Po přečtení rukopisu shledali jsme, že celý celý do slova, jenže s pravopisnými chybami jest článek ten opsán ze "Živy". Když jste nás již chtěl napálit, přítelinku drahý, proč jste neopsal z něčeho staršího. A za to chcete honorář? Pětadvacet by jste zasloužil, neboť každý kdo takého plagiátu jest schopen jest mírně řečeno dareba. Ještě štěstí, že nepatříte k nám a také se k nám nedávejte. O lidi toho druhu není co stát.

Andulka P.: Máš pravdu, zevnějšek není vše, zdraví a utužení platí více. Ostatně již Em. Tardieu pral: "Žena jest stvořením muže, naše obrazotvornost a naše tužby, činí její krásu, její vděk a její tajemnost."

K. L. Chicago: Jsili bez hmotných prostředků nevádi. Zajdi k některému českému lékaři a ten Ti dá již doporučení na kliniku, sám rozpozná zdali operace třeba, či nie.

PÍSEMNICTVÍ.

"Orgán Bratrstva" Č. S. P. S. pořadatelstvím J. J. Krále jest od čísla lepší, ano jest list to druhu jakým býti má, nejen učitelem lidu svého, ale upřímným rádcem a co hlavního dobrým zastancem veliké Jednoty. Články, jež tu nalézáme rozhodně předčí vše to co poskytovalo bývalé pořadatelstvo výstřížkem a na nejvyšší někdy nějakou tou neslanou a nemastnou poznámkou. Pořadatelstvo mimo to horlivě všimá si i konání různých jednot podpůrných cizích, varuje a upozorňuje na mnohá jejich zařízení, a porovnávají zde učí a tam opět mnohemu připomene, že neradno jen u cizích získat pravdu. A jako v tom ohledu list vyniká, tak i toho lze o něm právem říci, že i Sokolstva občas vzpomene. Článek o zakladateli Sokolstva Jindřichu Fuegnerovi, dne 10. září 1822 narozeném, prospěje se i poznání těch tužeb našich, zjedná se o věci sokolské náhled příznivý v nejširších vrstvách lidu a bratří Č. S. P. S. zvláště a poznání takové jen prospěje navzájem. Jen ty patentní oznámky šmahem vypadají tu jako pěst na oko a orgánu toho vedení nesluší.

Kdo libuje si v krásném čtení svobodomyšlném, kdo vzdělati se chce a poučiti o volné myšlence a zná anglicky učiní jen dobře, když objedná si týdeník "The Truth Seeker", vycházející v New Yorku. Jsou tu vždycky rozpravy rázu volného a opravdu jen ceny skutečné. Vlastní obsah vyniká vždy ladným uspořádáním a některé články zachovávají v mysli naši jisté dojem trvalý. Říkáme si tak rádi, že jsme svobodomyšlní. Cheeme-li tak i osvědčiti bude třeba, abychom v prvé řadě podporovali volný tisk a to nejen tisk svobodomyšlný český, ale i tisk druhu, jakým bez odporu jest "The Truth Seeker". Předplatné na rok obnáší pouze \$3. Adresujte E. M. Macdonald, 62 Vesey St., New York City.

Českým lékařům nelze ani dost odporučiti velice pěknou "Revui v neurologii, psychiatrii, fysikální a diatetické terapii", jakž ji rediguje a vydává Doc. Dr. Lad. Haškovec v Praze, Perlová ul. č. 9 N. Jsou tu nejen cenné, odborné články původní, alebrž i přehled literatury, Feuilleton, různé zprávy atd. Předplatné 12 korun.

OPRAVA.

V hlavní listině ze závodů v Detroit udělána chyba v II. oddělení u br. Al. Dvořáka. Onen br. měl připsáno na hl. listině ve skoku o tyči 3.6 a vůbec br. onen neskákal; následkem toho má br. Dvořák o 3.6 méně a tudíž není druhým přeborníkem, jak milně v Sokole udáno bylo. Druhým hlavním přeborníkem jest J. Linek od Sok. Čech. Dále ve III. oddělení jest druhým ve cvičení s tyčemi K. Masák od T. J. Podlipný. — V II. oddělení udáno bylo při Sok. Čech u br. E. Žahour ve skoku o tyči 4.8, což jest omyl, neb br. onen o tyči vůbec neskákal.

NOVÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Jirásek Frant., Antonín Karl (Jaké jsou jejich adresy?), dále přijat Ignác Gregor. Pro neplacení vyloučeni byli: Petr Buel, Václ. Fišer, Alois Mašin, Ant. Ziegler. Vyrovnali se a odstoupili: Jan F. Roušar, Aug. Kvasnička.

— Od Sok. Cleveland odstoupil Jos. Štegnér.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijat byl Jan Kýzr.

— Do T. J. S. Newark, N. J., přijati byli: Štěpán Leghart, Ant. Chalupa, Jos. Peřina.

— Do T. J. S. Fuegner v Long Island City přijat byl Štěpán E. Kostka; pro neplacení vyloučen Alois Černovský.

— Do T. J. S. St. Louis přijat Jos. Ječmen; přestupní listinu k Jed. Mt. Pleasant Vác. Hrdlička.

— Do T. J. S. Svornost v Morrisania, N. Y., znovu přijat Ant. Kantner. Odstoupil Fr. Shanil.

— Do T. J. S. Jonáš ve Wilson, Kans., přijati byli: Václav Zámzla, Frank Řežábek. Odstoupil Josef Hoch.

— Od T. J. S. Westfield, Mass., přestoupil do New Yorku Vine. Strniště. Odstoupil Vác Kyliš ml.

— Z T. J. S. Philadelphia vyloučeni pro neplacení: Jos. Bláha, Eda Biskup, Ervin Pitzuch, Josef Hejtmánek.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Níže uvedení členové nemohou dostati Sok. Am. z příčin u každého uvedených.

Mnozí z nich si vzpomenu třeba až za několik měsíců, že mají též dostávat Sok. Am., budou pak žádati o čísla za několik měsíců, jako se to stále děje.

Vždyť to není tak veliká práce napsati na poštovní lístek starou a novou adresu s udáním sboru, ku kterému patří, a zaslati to tiskárně. — Nebo stačí udati změnu adresy listonoši, a ten nám to již oznámí.

Tajemník Sokola Chicago zaslal Výk. Výb. jména členů, kteří nedostávají prý Sok. Am. — Jak pak mají list dostávat, když nám nikdo jejich adresy neoznámí? Nevíme ale, proč udává též jméno Vojt. Lísee že nedostává list, když jsme jisti, že tento každé číslo dostal, ačkoliv měnil poslední čas několikrát adresu. Též adresa Jos. Jebavý-ho jest udána chybná. Přestěhoval se již asi před třemi měsíci ze Spaulding na Millard av. a čísla mu byla zaslána.

Detroit: Chas. Reilich od Sok. Budovoj přestěhoval se bez udání nové adresy.

Cleveland: John Šafařík od sok. Čech přestěhoval se bez udání nové adresy.

Stan. Havelee, 591 Clark ave., není takové číslo.

St. Louis: Ad. Krech, 2206 S. 7. St. od Sok. St. Louis, přestěhoval se bez udání adresy.

Sultz Ant. od Sok. Mt. Pleasant, přestěhoval se bez udání nové adresy.

Manitowoc: Jakub Koreian přestěhoval se bez udání adresy.

Philadelphia: Fr. Pospíšil, 3125 Arbor St., přestěhoval se bez udání nové adresy.

Plattsmouth: Vojt. Škrdla; pošta zastavuje s poznámkou "unclaimed".

Schuyler: Anton Bartuněk, pošta Plattsmouth, "unclaimed".

Baltimore: Jan Mory, 1817 Ashland ave., přestěhoval se bez udání nové adresy.

Jos. Kořán jsme zaslali na 1725 Bank St., jak nám bylo v březnu udáno; jinou adresu jsme nedostali a není tedy naší vinou, že list nedostával.

St. Louis: Přestěhovali se bez udání nové adresy:

Karel Votruba, 1216 Geyer ave.

Ferd. Sedenka, 1846 S. 9th St.

Bergstein K., 6060 Arthur St.

Franta Kordík, 4535 So. 10. St., odmítá list.

Cedar Rapids: F. Žbánek, 1017 So. 2nd St., E., odmítá list.

Omaha: Jos. Růžička, 1958 So. 13. St., odeceštoval.

Brooklyn: Čerovský Fr. 534 Bushwick ave., přestěhoval se

Black Wolf, Kans. Jos. Svoboda má jinou poštu.

Cleveland: John Siml, 18 Concord, od S. Čech, přestěhoval se.

VYZVANI.

Tímto vyzýváme veškeré Jednoty, že Výkonný Výbor Nár. Jed. Sokolské zakoupí tělocvičné nářadí za mírných podmínek, jako jsou: bradla, hrazda a kůň, pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, by ihned oznámila jednateři Výk. Výb. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71. St. F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; F. Bartunek, náměstek, 318 E. 71st St.; Jan Černý, jednatel, 437 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl., F. Lier, pokl., 410 E. 71st St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a K. Hrbek; výbor účetní: Fr. Hroch, Štěpán Kostka a V. Zvoník. Náčelník A. Haller, 818 So. Ashland Ave., Chicago Ill.; podnáčelník Aug. Tesaf, St. Louis, Mo. a Fr. Filip, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Vincenc Křenek, náměstek F. Jicha, poklad. Jos. Laně, jednatel Vinc. Vaněk, 420—424 E. 71 St., N. Y. C., náčel. Fr. Jicha, 420—424 E. 71 St., N. Y. C., I. podnáčel. Huzo Sekyra, II. podn. Vojt. Filip. Finanční výbor: Jos. Gregor, Ant. Mysliveček. Schůze odbyvá se každé 3. pondělí v měsíci v 8. h. večer v Sokolovně, 420—424 vých. 71. ulice New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; Frank Čermák, 1027 N. Castle St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jos. Stránský 187 E. 22nd Street.

T. J. Sokol Brooklyn, N. Y., 2. pondělí, tajemník Frant. Hroch, 457 Rodney St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270—272 Prospect St.; taj. Filip Vojtěch, 166 Skillman ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeiffera, roh 15. Ave. a 9. ul., taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 709 E 167. St.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420—422—424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420—424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. nedělí v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Leo. J. Pavlík, 1947 N. Warnock St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Václ. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., taj. F. Halma, 36 Dean St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. nedělí v Národní síni Č. S. P. S. taj. Matěj Kubík, 17 Cereal St.

T. J. S. Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalička.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. nedělí v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Antonie Tavík, 1734 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Voříšková, 414 E. 71st St.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cais, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, roh Tillman Ave. a Ash. St., Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Mat. Krejzl, V. Bernajter, Jos. Oufada, V. Štíbr — Schůze 4. nedělí odpo. ve 2 hod. u "Sokola Čech."

Sokol Cleveland, 3. nedělí v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jedn. Emil Šlapák, 15 Capitol Street.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. čtvrtek v Sokolovně, č. 6 Wendal Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

Sok. Česko-Zábavní, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Fr. Cais, 14 Grand Army Ct.

Těl. a Podp. Jed. Budívoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 698 Antoine St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Masák, 483 LaSalle Ave.; účetník Fr. Dražan.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4. středu v měsíci, v síni Al. Švolby, 422 Charles St., taj. Al. Nezbeda, 500 Everet St.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Václ. Sedlvec, jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník Cyril Sádlo; náčelník V. K. Trfiska, 2039 a. Russell av.; podnáčelníci: J. Jiroušek, Chicago, Ill.; F. Engelthaler, Cedar Rapids, Ia.; ustavovatel Aug. Tesaf, 2334 So. 13. St.; J. Janda, B. Redl. L. Loeffelman, Fr. Kalista, Ant. Stárek. Schůze 3. pondělí v měsíci.

Pizenský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek; taj. V. Růžička, 589 W. 18th St., účet. Fr. Mayer.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Jos. Zeman, 1049 Troy Str.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32—34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300—1302 41st Ave.; taj. Fr. Kyzivát, 1355 So. 42nd Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill., — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojta Vorel, 4948 Robey St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hálek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av., taj. V. K. Trfiska, 1911 Geyer Ave.

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo.; 1. a 3. středu; taj. Frant. Široký, 3450 Itaska St.

Tyř C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. nedělí v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. B. O. Jandera, 201 — 14th Ave.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Amalie Janisch, 1719 Dollman St.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. M. F. Havlena, 742 Collinsville Ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mik, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Rud. Havelka, 1446 So. 16th St.; podnáčelníci: Frant. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáček a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer, v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. nedělí, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. nedělí; taj. Jos. Doleček, Ellsworth, Kansas.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. nedělí; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. nedělí ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. nedělí v Central Hall bratří Jichů; taj. V. F. Bouša.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1213 Williams St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svoboda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. nedělí; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. nedělí v měsíci. Taj. Jiřina Matouš.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 2. nedělí v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; taj. Františka Semerád, 1256 So. 16th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva. taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 4 206—24th St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.